

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (1737) 1983 BIRŽELIS-JUNE 2 • "AUŠROS" METAI •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Kai ažuolai krinta

Kaip tautos, taip ir išeivijos gyvenimas remiasi ypač paskirais asmenimis, turinčiais stipresnius pečius. Jie tampa šulais, kuriems išgiuvus, visuomeninis gyvenimas lieka sukrėstas, atsiranda tam tikra tuštuma, kurioje darosi nyku bent kurį laiką. Žinoma, visuomeninis gyvenimas nestovi vietoje, formuojasi iš naujo, susiranda naujas atramas, kad ir silpnės, bei rieda toliau. Vieni sako, gyvenime nėra nepakeičiamų asmenų, kiti mano, kad yra. Tiesa turbūt yra viduryje. Patirtis rodo, jog yra nepakeičiamų žmonių. Pvz. Lietuva turėjo daug valdovų, bet Mindaugo niekas negalėjo pakeisti, t.y. jam prilygti. Turėjome daug veikėjų, bet antro Basanavičiaus neturėjome. Pastaruoju metu netekome kunigo profesoriaus Stašio Ylos. Tose srityse, kuriose jis reiškėsi, vargu ar atsirastų tokio lygio, kūrybiškumo, dinamiškumo, išvermingumo, įžvalgumo ir pasiaukojimo žmogus. Šio lygio žmonių paliktos tuštumos visuomenėje niekas negali užpildyti su tokiu pat pajėgumu. Taip, mūsų visuomeninis bei kultūrinis gyvenimas riedės ir toliau, bet nebeturės tokio turinio bei dinamikos. Paliktas pareigas eis kiti, gyvenimas nesustos, bet jo kokybė nebebus tolygi, nebent vėl prasiverš jaunos pajėgos ir iškils nauju dinamizmu, asmenybių pajėgumu.

KANADOJE per pastaruosius du dešimtmečius netekome jau kelių ažuolų. Bene pirmasis jų buvo dr. Adolfas Šapoka, kritęs pačiame amžiaus pajėgume — tik 55-rių metų sulaukęs. Jis buvo žymus istorikas, jau daug pasiekęs savo srityje. Jo paliktos tuštumos istorijos srityje, bent išeivijos mastu, niekas negalėjo pakeisti. Išugdyti tokio masto istoriką išeivijoje iš viso nėra įmanoma, o pavergtoje Lietuvoje taip pat nėra sąlygų (ten daug propagandistų, mažai istorikų). Kitas sunaikinti jau nepakeičiamas ažuolas savo srityje buvo dailininkas Telesforas Valius. Iki šiol dailės srityje (grafikoje) niekas negalėjo jam prilygti. Dailininkų įvairošė šakose netrūkstą, bet antro Valiaus nematyti bent išeivijoje. Taip pat nematyti antro kunigo Petro Ažubalio, pasižymėjusio dideliu projektų sumanymu ir vykdymu. Daug kas turi gerų idėjų, planų, užmojų, bet mažai kas drįsta juos vykdyti. O kun. Ažubalis buvo tas, kuris turėjo nepaprastą drąsą rizikuoti dideliais užmojais ir sugėbėjo juos įvykdyti. Velionis Jonas-Robertas Šimanavičius taip pat buvo vienas tų ažuolų, kurių išvirtimas paliko tuštumą. Jo stiprybė — ne išliekamą pobūdžio darbai, o paslaugi tarnyba savo tautiečiams, visuomeninė veikla per trejetą dešimtmečių, kuri padarė jį populiariu žmogumi.

ZVELGIANT į ateitį, matyti vis silpnėjantis visuomeninis išeivijos gyvenimas. Kai krinta vienas ažuolas po kito, visuomeninis gyvenimas pradeda skursti. Tiesa, išvirtsusių ažuolų vieton stoji kiti, perima pareigas, bet jau be anų pajėgumo, be tokios patirties, be didesnio entuziazmo, be ryžtingumo. Tai matome ir jaučiamės jau dabar, bet kai išsibaigęs vyresnioji karta, išimokslinusi Lietuvoje, visuomeninis gyvenimas bus daug skurdesnis ir siauresnis. Ypač nukentės kultūrinė veikla. Jau dabar matyti, kad sukama vakarienių, balių, mergvakarių, privačių sukakčių linkme, meninė bei kultūrinę pusę paliekant antraeilium dalyku. Kadaise buvo sakoma apie senosios ateivijos veiklą, kad ji ribojasi tik vakarienių ruošimu. Po trijų dešimtmečių ir naujoji ateivija suka ta pačia linkme. Ir nesulaikoma jėga bus riedama, jeigu dabarties visuomenės veikėjai bei kultūrininkai neįžvelgs tykojančio pavojaus ir nesirys dabarties veiklai duoti pranašesni turinį. Dabar yra pats laikas suglaudinti eiles veikėjų bei kultūrininkų ir pasirušinti naujai situacijai, kuri kaskart ryškėja retėjant veiklos ažuolų gretoms. Pavojus pakankamai rimtas — jo nematyti reiškia lengvapėdiškai riedėti menkėjimo link be jokio pasipriešinimo.

KANADOS ĮVYKIAI

Pavojingai naikintuvai

Aviacijos šventėje prie Frankfurto, V. Vokietijoje, nukrito Kanados "CF-104 Starfighter" naikintuvas. Tai įvyko grupinio skrydžio metu nedideliame augštyje. Lakūnas kpt. A. Stephensonas spėjo iššauti raketa aprūpintą sėdynę ir sėkmingai nusileisti su paraištu. Krintantis lėktuvas betgi užmušė penkių asmenų vokiečių šeimą, kurioje buvo ir du vaikai, sunaikino kelis automobilius. Ši skaudi nelaimė buvo iškelta Kanados parlamente. Pasigirdo balsų, reikalaujančių tuos 22 metų senumo "CF-104" naikintuvus išjungti ne tik iš aviacijos švenčių, bet ir iš karinės tarnybos. Amerikiečių suprojektuoti "Starfighter" naikintuvai buvo pagaminti Montrealyje "Canadair" bendrovės. Jų greitis yra 1.500 mylių per valandą. Jie turi labai trumpus ir plonus sparnus, nes yra numatyti augštiems skrydžiams su atominiais ginklais. Kanadai atsi-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Velionis J. R. SIMANAVIČIUS (kairėje) su muziku A. PALTINIU ir soliste N. PALTINIENE Toronte, kur 1983. V.15 surengė jų koncertą, o 1983.V.19 mirė. Tarp p.p. Paltinų — VYT. BIRETA. Abu Paltinai neseniai yra emigravę iš okupuotos Lietuvos ir apsigyvenę V. Vokietijoje. Su koncertais įvairiose aplankė visą eilę lietuvių gyvenviečių Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje. Nuotr. D. Skukauskaitės

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Krikščionys, nematantys priespaudos

Atbundantį švedų visuomenės susidomėjimą pavergtaisiais savo kaimynais baltiečiais liudija ne tik neseniai Švedijos parlamente įvykę debatai ir užsienio reikalų ministerio Bodstroemo pareiškimas susirūpinimas padėties raida. Pastaruoju metu švedų spaudoje aplamai pastebimas daug tvirtesnis tonas šiuo klausimu.

Vienas iš laikraščių pasaulio krikščioniškųjų Bendrijų taikos pasitarimas, surengtas Švedijos valstybinės Bendrijos, ypač arkivyskupo Sundbio pareiškimas, kad pasitarimas nepretenduoja dėl žmogaus teisių pažeidimų, sukėlė spaudoje baltiečiams palankių atgarsių.

Stockholmo dienraštis "Svenska Dagbladet" balandžio 20 pareiškė reikalavimą, kad sovietinė valdžia nutrauktų tikinčiųjų persekiojimą Baltijos kraštuose. Laikraštis pažymėjo, kad baltiečių išeivių sluoksniui ir taikos konferencijai siunčiamas reziumė iš tikimybės dvasininkus vadina "taikos apaštalais", kurių tikslas užsienyje suklaidinti viešąją nuomonę.

Dienraštis "Upsala Nya Tidning" paskyrė pusę puslapio vadina mo "taikos pasitarimo" kritikai. Straipsnis iliustruotas nuotrauka, kurioje matyti tikinčiųjų teisems ginti katalikų komiteto nariai — Lietuvos kunigai: Vėlavičius, Svarinskis, Tamkevičius, Zdebskis ir Kauneckas. Kitose dviejose nuotraukose parodytos dvi režimo išniekintos Latvijos šventovės, paverstos parauduote ir sandėliu.

Estų ir latvių pastangos

Pasaulinio krikščioniškųjų Bendrijų taikos pasitarimo išvakarėse Estijos politinių katalikų šalpos centras ir pasaulio laisvųjų latvių informacijos centras Stockholme surengė spaudos konferenciją, kurioje iškelta daug faktų apie sunkią krikščionių padėtį Baltijos kraštuose. Nors sovietinė konstitucija laiduoja savo piliečiams tikėjimo laisvę, tačiau krikščionys labai diskriminuojami — nurodė latvių mūšius. Krikščionys negali viešai reikšti savo įsitikinimų. Neleidžiama spausdinti ir skelbti religinės literatūros. Nėra tikybos pamokų. Tikintieji šalinami iš augštybių mokyklų ir valstybių pareigų. Baudžiama už

atsisakymą dėl religinių įsitikinimų tarnauti kariuomenėje.

Nuo 1980 m. sustiprėjo krikščionių ir pilietinių teisių gynėjų persekiojimas. Latvijoje ir Lietuvoje nužudyti keli katalikų kunigai. Persekiojami ir liuteronai su baptistais. Daugelis šventovių paversta sandėliais, parduotuvėmis, restoranais, sporto salėmis, muzėjais arba apleistos ir vandeniškai sunaikintos, klebonijos konfiskuotos.

Švedijos latvių centrinė taryba raštu kreipėsi į švedų valstybinės Bendrijos arkivyskupą Sundbį, klausdama, kaip tokiomis sąlygomis krikščionys Sov. Sąjungoje gali siekti susipratimo ir darbuotis pasaulio taikai. Gražu, kad švedų tikinčiųjų Bendrija pasisako už taiką ir prieš branduolinio karo grėsmę, bet kodėl ji tyli dėl nusikaltimų prieš žmogaus teises Baltijos kraštuose? Kaip švedų Bendrija gali reikalauti, kad Baltijos jūra ir kraštai priklausytų siūlomai zonai be branduolinių ginklų, kai Baltijos tautos negali pareikšti savo valios? Rašte pažymėta, kad taika ir laisvė yra neatskiriamos sąvokos.

Studento pareiškimas

Kiek anksčiau Upsalos universiteto teisės studentas Joergen Lundqvistas populiariaus Stockholmo vakarinio dienraščio "Expressen" skylyje apkaltino švedų Bendriją dėl "moralinio dvilypumo" ir prisitaikymo prie totalistinės Rytų galybės. Pasipiktinęs, kad arkivyskupas ir kapitula neleido vienai latvei, keturių vaikų motinai, demonstruoti prie Upsalos katedros dėl Latvijoje sumuotų gimnazių — sportininko Janio Veverio, minėto laiško autorius pasidarė išvadą, kad švedų Bendrija nerūpi priespauda kaimyninėse Baltijos šalyse.

Balandžio 20, kai prasidėjo minėtas taikos pasitarimas, Upsalos dienraštis paskelbė redakcinį straipsnį, raginantį "neužmerkti akių Baltijos kraštams". Ta proga laikraštis klausė, ar viešojoje nuomonėje pastebimas posūkis labiau domėtis Baltijos valstybių priespauda atsispaudė ir pasitarime? O gal dėl klaidingos baimės neužrūstinti Maskvos galiūnų pasitarimas užmerks akis, kad nematytų ti-

kėjimo brolių engimo Baltijos šalyse?

Povandeniniai laivai

Balandžio 26 Švedija įteikė griežtą protestą Sov. Sąjungai dėl jos teritorinės neliečiamybės pažeidimų. Min. pirmininkas O. Palmė sovietiniam ambasadoriui Pankinui įteikė notąje apkaltino sovietų laivyną neteisėtai smogimais įvalgyti teritorinius švedų vandenius. Notoje reikalaujama, kad Maskva įsakytų savo laivams nepažeidinėti daugiau Švedijos vandenų. Švedija taip pat perspėjo, kad ateityje dėl galimų pakrančių apsaugos veiksmų padarinių atsakings bus Maskva. Vėliau spaudos konferencijoje Palmė pareiškė, kad jeigu vėl būtų pažeisti Švedijos vandenys, tai jos laivynui bus įsakyta įsibrovusius laivus paskandinti.

Švedijos protesto nota, įteikta tą pačią dieną, kai buvo paskelbtas ypatingos tyrimo komisijos pranešimas apie pernai įvykusius incidentus. Komisijos pirmininkas, buvęs Švedijos gynybos ministeris Svenas Anderssonas, spaudos konferencijoje pažymėjo, kad tie incidentai, kuriuos sukėlė šeši povandeniniai laivai, verčia abejoti Švedijos apsaugos pajėgumu. Komisija pasiūlė trisdešimties milijonų dolerių samatą pastebėtiems gynyboms trūkumams pašalinti. Švedijos kariuomenės vadas Lennartas Ljungas pareiškė, kad povandeninių laivų įsibrovimai — tai visiškai naujas dalykas civilizuotų valstybių santykiuose taikos sąlygomis.

Kaimynų reakcija

Švedijos pareiškimai sulaukė veiklių reakcijų Danijoje ir Norvegijoje. Danijos gynybos ministeris Engellis pareiškė, kad naujų sovietinių mažo tipo povandeninių laivų pasirodymas Baltijos jūroje sudaro naują grėsmę ir Danijai. Norvegijos užsienio reikalų ministeris Strėjus, kalbėdamas per televiziją, sakė, kad sovietiniai Švedijos vandenų pažeidinėjimai kelia Norvegijos nerimą, nes neutrali Švedijos politika nepaskatino Sov. Sąjungos susilaikyti nuo teritorinių vandenų pažeidinėjimo. Balandžio 26 Oslo uostą turėjo palikti čia nelegaliai atplaukęs sovietinis tyrinėjimų laivas, kurio kapitonas turėjo prieš tai sumokėti 8.000 kronų protdą. A. Lmb.

Pasaulio įvykiai

JAV SENATAS IR ATSTOVŲ RŪMAI PATVIRTINO PREZ. R. REAGANO planus pradėti naujos tarpkontinentinės "MX" raketos gamybą. Jos išvystymui ir bandymams paskirta \$625 milijonai. "MX" raketa turės dešimt branduolinių užtaisų, nukreipiamų į atskirus taikinius. Kiekvienas jų bus 20 kartų stipresnis už Hirošimoje susprogdintą atominę bombą. JAV kongresas lėšas šiai raketai buvo sulaukęs prieš Kalėdas, atmesdamas prez. R. Reagano pasiūlytą "MX" raketų išdėstymą. Esą tą sistemą galėtų sunaikinti sovietinės raketos. Šį kartą buvo pasisakyta toms naujoms "MX" raketoms laikinai panaudoti jau turimas požemines senųjų raketų slėptuves, kol bus padarytas galutinis sprendimas. Kartu pasisakoma už mažesnės "Midgetman" raketos pagaminimą su vienu branduoliniu užtaisu. Sutikimas betgi duotas su sąlyga, kad prez. R. Reaganas ir toliau sieks atominį ginklų apribojimo Ženevos konferencijoje. Naujos raketos galės būti įjungtos į JAV arsenalą tik tokiu atveju, jeigu Ženevoje nepavyks pasiekti jokio susitarimo. Prez. R. Reaganas pritaria šiai minčiai, tikėdamasis, kad galimas naujų ginklų įvedimas privers Sovietų Sąjungą sumažinti jau turimų branduolinių ginklų skaičių. Maskva "MX" raketą pavadinė šantažu, į kurį bus atsakyta naujomis sovietinėmis raketomis.

Popiežiaus vizitas

Jono-Pauliaus II antrasis apsilankymas Lenkijoje birželio 16-22 d.d. sudaro didelę problemą kariniam gen. W. Jaruzelskio režimui. Viešnagėi buvo gautas J. Andropovo sutikimas. Atrodo, gyvenama viltimi, kad Jono-Pauliaus II apsilankymas neatneš politinės įtampos ir leis teigti pasauliui, kad Lenkija jau yra grįžusi į normalias vėžes. Rambei užtikrinti nebuvo leistas Jono-Pauliaus II apsilankymas "Solidarumo" unijos lošpyje Gdanske. Greičiausiai nebus leistas ir jo susitikimas su L. Walensa, nors pastarasis, jau dirbantis elektriku V. Lenino laivų statykloje, nori gauti savaitės atostogas Jono-Pauliaus II viešnagės dienomis. Svečias bus apgyvendintas Čenstakavos vienuolyne, kelias malūnsparniais, ne automobiliais. Tokiu atveju lenkai Jono-Pauliaus II negalės matyti plentuose ir miestų gatvėse, kur gali susirinkti tūkstantinės minios ir įsijungti į politines demonstracijas. Kompartija išpareigojo parūpinti plačias su Jono-Pauliaus II viešnagės susietas televizijos laidas cenzorų kontrolėje. Lenkijos vyskupai lig šiol nėra įsikele vieną reikalavimą — suteikti amnestiją politiniams kaliniams. Neišspręstos lieka popiežiaus Jono-Pauliaus II pamokslų temos, galinčios paliesti ir dabartines Lenkijos problemas. Televizijos transliacijose betgi imanoma praleisti kaikurias pamokslų dalis, nukreipti žiūrovų dėmesį kitur.

Išjungę komunistus

Italijos komunistų vadas E. Berlingueris rinkiminiame parlamento vajuje siekė bendradarbiavimo su socialistais. Esą tada abi partijos galėtų sudaryti koalicinę vyriausybę. Šia tema jis turėjo ilgą pasitarimą su socialistų vadu B. Craxiu. Socialistų laikraštis "L'Avanti" specialiu vedamuoju pranešė skaitytojams, kad politiniu požiūriu koalicija su komunistais esanti neįmanoma. Parlamento rinkimuose socialistai tegaus apie 10% balsų.

Šiame numeryje:

Kai ažuolai krinta

Retėjant veikėjų gretoms, silpnėja visuomeninis gyvenimas

Krikščionys, nematantys priespaudos

Pranešimas iš Švedijos apie suvažiavimą ir kitus įvykius

KGB provokacijos Vilniaus gatvėse

Iš dr. K. Ėringio pergyvenimų okupuotos Lietuvos sostinėje

Trečioji kelionė į Gulagą

Buvusio Sibiro kalinio išpuodžių apie kunigą Svarinską

"Daugiau mėsos, mažiau rusų"!

Taip šaukė estų moksleiviai prieš sovietinės okupacijos pareigūnus

Jaunimas Lietuvoje ir Amerikoje

Pokalbis su viešnia, gyvenusia sovietų okupuotoje Lietuvoje

"Laisvės radijas" apie "Jaunimo Žiburius"

Amerikiečių radijo lietuvių skyriaus informacija Lietuvai

Tedriba visi — senukai ir jaunukai

Įsijungiant į diskusijas apie lietuvių išeivijos veiklą

Marksizmo pagautas jaunuolis

Premijuotas Anatolijaus Kario romanas "Kelionė į Vilnių"

Kazimiera Kaupaitė — Motina Marija

Vyskupo V. Brizgio parašyta monografija apie Kazimieriečių steigėją

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$17, pusmetinė — \$9. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$17.00 per year, \$9.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Aleksandrui Solženicinui Londone, Anglijoje, buvo įteikta Templetono premija už pažangią religiją. Ta proga Solženicinas pareiškė, kad pagrindinis viso šio amžiaus blogio šaknys glūdi žmogaus pamiršime Dievą. Esą žmogaus sąmonės trūkumai, praradus dieviškąją plotmę, tapo didžiausiu šio amžiaus nusikaltimu apsprendžiančiu jo veiksmu. Žmogaus pralaimėjimas pasireiškė tuoj po II D. karo, kai Vakarai pasidavė šėtoniškai pagundai — prisidengti branduolinių ginklų skėčiu. Tas pasibaisėtinas bejėgiškumas, į kurį Vakarai įsmuko, didesnis dalimi atsirado lemtingosios klaidos — įsitikinimo dėka, kad išgelbėjimas slypi tikrai branduoliniuose ginkluose. Tikrovė je tačiau taikos glūdi tvirtose širdyse ir atkakliuose žmonėse. Solženicinas perspėjo, kad dabartinis mūsų amžius siurbtė siurbiamas ateizman ir savęs sunaikinimui. Vis dėlto jis įžiūrė kriščiūnų būrį triumfą. Sovietų Sąjungoje. Esą, nežinūnt kaip tankais ir raketomis būtų apsišarvavę komunistai ir kokias pergales mūsų planetoje pasiektų, jis yra pasmerktas niekada neįveikti kriščiūnų. Todėl kiekvienas išeities įsiekimas iš dabartinio akligatvio tol bus bergždžias, kol žmonija nesigailės ir neatsigręš į visatos Kūrėją.

Vakaru Vokietijos vyskupai paskelbė ganytojinį laišką, kuris pasisako prieš ginklavimosi lenktynes, tačiau taipgi pripažįsta teisę grąsinti priešui branduolinių ginklų atkriū, kad atgrasintų jį nuo puolimo. 70 puslapių ilgumo laišką spaudai pateikė V. Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininkas kard. Josef Hoffner. Laiške pabrėžiama: norint pastovios taikos, reikia gerbti žmogaus teises, o teismams yra priešingi totalistiniai režimai. Todėl kiekviena tauta turi pilną teisę gintis nuo totalistinių režimų antpuolio. Demesys žmogaus orumui ir jo teisėms yra būtinas taikos pasiekimui, tačiau, kol tai bus pasiektas, negalima atmeti karių gynybos priemonių. Laiške sakoma, kad valstybės neturintys siekti karinio pirmavimo, o tik panaudoti ginklus puolimams atremti. Laiške nurodoma, kad totalistinių valstybių grobuoniškos užmačios, tarpvalstybinio ginklavimosi lenktynės sudaro dvi pagrindines grėsmes taikai. Spaudos žmonių paklaustas, kodėl laišką neužsiminta apie branduolinių "Peršing-2" raketų įtvirtinimo Vokietijoje moralinį pobūdį, kard. Hoffneris pareiškė, kad kiekvienam kriščiūnui paliekama laisvai apsispręsti kurie ginklai sutinka su K. Bendrijos taikos tikslu.

JAV vyskupų konferencijos ganytojinio laiško apie karą ir taiką trečiasis projektas, už kurį pasisakė dauguma vyskupų, nurodo, kad branduoliniais ginklais karo pradėjimas bet kurioje plotmėje yra moraliskai nepateisinamas. Ribotais branduoliniais ginklais susišaudymas taipgi esąs abejotinas vertės, nes gali būti nesuvaldomas. Jokiais ginklais negalima naikinti apgyventų vietovių bei civilinių įrengimų. Net ir karinių įrengimų atveju galioja proporcingumo principas, kuris draudžia įrengimą naikinti, jei numatoma, kad nukentės perdidelis skaičius civilinių gyventojų. Nors kiekviena tauta turi teisę į pareigą gintis nuo neteisaus užpuolimo, vis dėlto betkoks puolimas karas moraliskai nepateisinamas. Branduoliniai ginklai prieš atgrasiniui yra moraliskai priimtini sąlyginai: jie negali būti tiksliai savyje, bet žingsniai į palaipsniui nusiginklavimą. Laiškas remia betarpiškas abipusio patikrinimo sutartis, kuriomis būtų atsisakoma branduolinių ginklų sistemų gamybos bei įrengimų ir siekiama tuos ginklus mažinti bei tolimiesiems bandymams uždrausti.

Kadangi pasaulyje žmonės taip yra vieni nuo kitų priklausomi, JAV turėtų puoselėti politinius ir ekonominius planus pasaulio neturtingųjų pagalbai. JAV taipgi turėtų imtis stipraus pagalbinio vadovavimo vaidmenį Jungtinėse Tautose. Nors amerikiečiams neverta turėti jokių iliuzijų apie sovietų jėgą ir jų priespaudos sistemą, vis dėlto reikia suprasti, kad abi didžiosios pasaulio jėgos turi bendrą interesą.

K. Bendrijoje aiškinimasis karo ir taikos reikalais turėtų remtis katalikiškuoju moralės mokslu ir visur turėtų vyrąti tuose pasiaiškinimuose pagarba bei meilė. Malda ir atgaila esančios pagrindinės taikos dalys. Todėl katalikai turėtų pagalvoti apie grįžimą prie tradicinio penktadienio pasninko už taiką.

Taikos samprata Šv. Rašte suprantama įvairiai įvairiose aplinkybėse. Vis dėlto Šv. Raštas yra nepaprastai ir išskirtinai Apreiškimo šaltinis karo ir taikos reikaluose. K. Bendrijos teologinės tradicijos apie teisingą karą ir beginklę laikyseną yra skirtingos, bet viena kita papildančios. Ir viena, ir kita prisideda prie bendrojo žvilgsnio, kuris reikalingas siekiant taikos. Vyskupai siūlo JAV parapijoms ir vyskupijoms paruošti atitinkamas programas, kad vestų tikinčiuosius į geresnį taikos ir karo reikalų supratimą.

Italijos vyskupai savo suvažiavimo metu atsisakė pasmerkti JAV branduolinių raketų įrengimus, kurie bus atliekami šiais metais Sicilijoje. Jie pareiškė nenorį, kad jų kraštas leistų apgaudinėjamas lengvais ir prabėgančios vertės taikos pasiūlymams, po kuriais tikrovėje gali slėptis užkariavimo ir išnaudojimo užmačios. "Mes nenorime, kad mūsų kraštui būtų grasama ginklais bei fiziniu ar moraliniu smurtu" — pareiškė jie.

Kun. J. Stš.

Teroras Lietuvos mokslų rūmuose (7)

KGB provokacijos Vilniaus gatvėse

DR. KAZYS ĖRINGIS

KGB OPERACIJA "PROFESORIUS"

Dėl vietų stokos ligoninėje po lengvos gerklių operacijos atsidūriau Druskininkų geriausios sanatorijos "Lietuva" reabilitaciniame skyriuje. Išvažiudamas gavau laišką — pranešimą, kad instituto mokslinės tarybos slapto balsavimu sprendimo man profesoriaus vardui gauti Maskva nepatvirtino. O nepatvirtino, kaip anksčiau minėta, dėl slaptos KGB akcijos, nukreiptos prieš mane. (Panašios akcijos okupuotoje Lietuvoje daug kam ne naujiena).

Tokį pat pranešimą per direktorių gavau kadru viršininkas V. Markovas. Apie tai niekas daugiau nežinojo, išskyrus KGB, kuri nutarė man pademonstruoti, kad ši "labdarė" žinija dirba mano "labui".

Sanatorijoje netyčia pasidariau supermodernizmo šalininku, nukritau Lenkijos filmų, šokių ir kitokio "blūdo" mėgėju. Iš sanatorijos planavau išvykti 1979 m. balandžio 1 d. rytą, bet KGB rūpesčiu prieš skrybių vedėją gydytoją valią mane iš sanatorijos iškrastė kovo 31 d. vakare (apie tai plačiau kitame "TŽ" nr.). Nepasisekus 1967 m. "praversti" man daktaro laipsnio, 1979 m., matyt, buvo svarbu KGB grupei praščiokiškai triumfuoti, sužlugdžius man profesoriaus vardo patvirtinimą Maskvoje. Kovo 31 d. į Druskininkus atvyko keturi provokatorių grupė: gal 85 metų senutė, kita apie 70 metų moteris, 20-metis vyrukas ir viduramžis KGB karininkas (apsirengęs civiliai).

Paskutinę dieną sanatorijoje kaip yldegis prisivilo prie manęs čia naujai pažintinis tipas. Jis mirė įkryiai vadino profesoriumi ir neatstodamas išlydėjo į geležinkelio stotį. Nešė abu mano lagaminus, ejo apsnigta gatve, o aš — vietomis nuvalytu šaligatviu. Vaizdas įtartinai kvailokas, bet nesiduroda pakeičiamas. Palydovas įkalbinėjo mane važiuoti atsitiktine "privačia" mašina. Taip iš tikrųjų daug greičiau ir nereikėtų baladotis iki pat vidurnakčio. Tokio malonumo aš atsisakinėjau, bet kartu ir abejojau.

Tik vėliau paaiškėjo, kad "palydovo" uždavinys buvo pasodinti mane į KGB automobilį. Stotyje pagyvenusi moteris tuoj pasiūlo keliauti į Vilnių automobiliu. 20-metis vyrukas taip pat "važiuotų", jei būtų antras keleivis (dvim pigiau). Ačiū, sakau, nereikia, važiuosiu traukiniu ir nuėjau prie kasos. 20-metis vyrukas nubėgo į vagoną. "Palydovas" šūktelėjo: automobilis tik trys rubliai ir per pusantros valandos Vilnių! Sutikau.

20-metis seklys, kuris turėjo su manimi važiuoti traukiniu, nepasisekus planui, išsoko iš vagono ir atbėgo į automobilį. Susėdome penkiese: senutė, viduramžė moteris, vyrukas, vairuotojas — provokatorių grupės vadeiva ir aš. Naujas "Fiatas" tobulai radiofiktuotas. Jame įrengtas kažkoks signalinis radijo siųstuvas — priimtuvas. Sprendžiant iš tarties, visi keleiviai — rusai atėjūnai. Automobilio numeris — Vilniaus.

Tik pradėjus važiuoti, senu-

tė paprašo "vairuotoją" modernistinių dainų ir muzikos, kad pratęstų grįžtančiam iš kurorto bendrą keleivių linksmybes. Tuojau nuo rėksmingo trenksmo pradėjo virpėti automobilio sienos ir šiaurės plaukai. Vis buvau kvailai klausiamas, kad patvirtinčiau siautulingų garsų grožį. Iš karto supratau, kad KGB agentams užkliuvo tai, jog sanatorijoje žiūrėjau Lenkijos televizijos transliuojamus vakarietiškus naktinius filmus. Todėl tame automobilyje pasijutau kaip prof. J. Kazlauskas paskutinės kelionės metu. Bent taip matė jį, agentų apstėtą, atpažinę žmones.

Pagaliau viduramžė moteris man siūnė "nokautą", priekaištaudama, esą aš, pabuvęs kurorte jaunų damų apsuptyje, pamiršau senutę pasodinti priekyje. Taip pasielgti gal ir derėjo, bet pasiaiškinau, kad nelaimės atvejais daugiausia žūsta sėdinčiųjų šalia vairuotojo ir kad taip susėsti tikrai yra riteriška! Tada senė sako, kad aš kažkodėl nebesidomiu vertomis dėmesio "merginomis"... Nekalbų ir toli nuklydęs mintimis "vairuotojas", išbaigęs groti rekordierio juoste, pradėjo sukiooti radijo imtuvą, vis stabčiodamas ant vakarietiškių BBC ir "Vokiečių bangos" stočių, o bobos vis bando išpešti kas man patinka, vis klausia kurių stočių žinias labiausiai mėgstu. Sakau — Maskvą ir bandau kalbėtis mokslo ir gamtos saugos temomis.

Manipuliuodamas radijo siųstuvu "vairuotojas" ir KGB vadeiva staiga klausia mane, ar nesutikčiau pasukti į šalį ir kažkur trumpam stabtelėti. Užpakalyje sėdintis 20-metis seklys visą laiką įkryiai tyli. Nei gyvas, nei miręs sakau, kad aš sustojimu visiškai nesuinteresuotas. Pagaliau "vairuotojas" sako, kad Vilniuje jis galės sustoti tik dviejose vietose. Pasirenku geležinkelio stotį. Jis, vėl dirgina radijo siųstuvą, pranešdamas, kaip vėliau suvokiau, operacijos "Profesorius" kitiems sekliams laukimo vieta.

Tartum akmuo nuo krūtinės nugriuvu, kai Vilniaus geležinkelio stotyje išsiropsčiau iš to šmėkliško KGB automobilio. Įlipu į apytuštį miesto autobusą. Įlipa ir naujas mano seklys. Bet čia, mieste, tai jau niekis, "smulkmena". Kiek luktelėjęs sakau jam: "Paroduok bilietą, nes neturiu!". Krūptelėjo. Pasirodo bilietų jis turi, bet važiuoja neatžymėjęs, taigi be bilieto. Pardavė. Kai aš bilietą atžymėjau, ir jis atžymėjo. Atvažiuos iki namų iš autobuso išlipome kartu, tik nuėjome į priešingas puses.

Artėjo vidurnaktis. Namuos tvarkydami išgirdau, kad kažkas už durų sukrebždėjo. Luktelėjęs atidariau lauko duris: prie slenkščio padėtas sudaužytas didokas stalo indas, raštuotas farforo dubuo. Tai turėjau išvysti balandžio 1 d. rytą. Taigi, nėvisai pasisekė, be to, ir "veikėjai" apsinuogino. Dabar paaiškėjo ir KGB operacijos "Profesorius" epilogas. Tai reiškė, kad "inda", iš kurio tu valgai, mes (t.y. KGB) suskaldėme. Kartu paaiškėjo ir tai, kodėl mane kovo 31 d. plėšte išplėšė iš sanatorijos. Mač reikėjo, kad

balandžio 1 d. rytą būčiau namuose. O svarbiausia — paaiškėjo, kad provokacijoje mažų mažiausiai dalyvavo 6-7 agentai, mašinos ir brangi aparatura. Gal tiek pat jų planavo provokaciją, t.y. tūnojo šėšelyje. Tai padeda paaiškinti, kodėl sovietai neturi ko valgyti. Jie neturi ko valgyti todėl, kad nuolatos dirba ne tą darbą, kuris reikalingas vargstantčiai visuomenei.

KGB OPERACIJA "KINOTEATRAS"

Matyt, KGB agentams buvo labai svarbu, kad Maskva nepatvirtintų man profesoriaus vardo. Nemažiau jiems buvo svarbu, kad dėl to aš, reikšdamas nepasitenkinimą, padaryčiau kokį nors "politinį", gal etninį ar ekologinio pobūdžio "išpuolį". Ko jie siekė, galima tik spėlioti: gal pažeminti pareigose ar atleisti iš darbo, gal suėmimo ar šiaip sau norėjo "pamokyti". Jiems kliuvo mano besipilečių tarpautiniai moksliniai ryšiai, okupacijos regimybė, nešventiškas "trepsėjimas" pagal sovietų dūdą ir kt.

Sugrįžęs iš sanatorijos ir gavęs 1979 m. balandžio 1 d. progą dovaną — jau minėtą sudaužytą lėkštę, greitai pastebėjau, kad telefonas visai subjuro, t.y. buvo pajungtas KGB sekimui. Norėdamas pagerinti nuotaiką, suradau mėgėjų ir nutariau važiuoti į kiną. Pabandžiau "užsikaprizinusi" telefonu užsisakyti į kiną bilietus ir... pasisekė. Pasirodo, Sovietijoje piliečiai ne tik gali telefonu užsisakyti bilietus į kiną, bet ir KGB agentai gali paspėti išpirkti kaimyninius bilietus ir apsedę klausytis bei užrašyti tavo žodžius apie filmą, jo aktorius, sovietinį rojų. Maža to, važiuojant į kiną autobuse ar troleibuse galima suspėti pamatyti grynai tau skirtą KGB provokatorių surežisuotą spektaklį. Šį kartą man taip ir atsitiko.

Vidurdienį, laukdamas sustojimo aikštelėje troleibuso, pasijutau įvairiaamžių atėjų rūpą apsuptyje. Tai nieko nuostabaus, Juk čia okupuotos Lietuvos sostinė Vilnius! Įlipus į troleibusą, keletas baštūnų gana taktiškai mane nustūmė į pilno keleivių troleibuso priekį, kur atsėdau invalidų ir vaikų kėdėje.

Pro priekines duris įlipu išretėjusia ir nusmailusia barzda senis ir dar dvi senyvos moterys. Visi trys grubiai brovėsi į tas vyresnių žmonių sėdynes ir sėdosi tiesiai ant manęs. Pakilau, pasitraukiau atgal ir atsėdau į pasilaisvinusią kėdę. Ir tai buvo mano laimė, o provokatorių nesėkmė (pasišalinau iš širšyno). Senis tuojau priekaištingai pragydo, kad nėra pagarbos vyresniems žmonėms, revoliucijos dalyviams, karo invalidams — Lietuvos išvaduotojams, o dvi žilės moterys jam pritaria, kurdakuoja tą patį. Girdi, barzdyta sako, kovojome vargome, bet negalime skystis, komunistų partija ir sovietų vyriausybė mumis rūpinasi, turime teisę ir visas laisves, tik lietuvių jiems nedėkingi.

Troleibuso lietuviška publika sužūžė kaip bičių avilys. Vienas sako: "Kokios čia iš mūsų pagarbos reikalaujate — pirma užstarnaukite!" Kitas šaukia: "Ko jūs čia atisbastėte, kas jus prašė utėlmušiai!"

(Nukelta į 3-čią psl.)

A+A

JONUI-ROBERTUI SIMANAVIČIUI —

buvusiam Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkui ir lietuviškos radijo programos vedėjui mirus, mielai jo žmonai, vaikams, seserims, broliams ir visiems artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą —

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba

Veikliam visuomenininkui

A+A

JONUI-ROBERTUI SIMANAVIČIUI

netikėtai mirus,

jo likusiai šeimai ir artimiesiems liūdesio valandoje reikiama gilią užuojautą —

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungos Toronto skyriaus valdyba ir nariai

Išstvermingajam visuomenės veikėjui

A+A

JONUI-ROBERTUI SIMANAVIČIUI

staigiai mirus,

jo žmonai VALENTINAI, šeimos nariams bei artimiesiems reikiama nuoširdžią užuojautą kartu su velionies šeima liūdintis savo nario — KLB krašto valdybos atstovo —

Kunigo Petro Ažubalio Vardo Stipendijų Fondas

A+A

JONUI-ROBERTUI SIMANAVIČIUI,

radijo programos "Tėvynės prisiminimai" vedėjui, mirus, jo žmonai VALENTINAI, šeimos narius, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdimės —

Petras Petrutis

ir "Margučio" bendradarbiai Čikagoje

A+A

JONUI-ROBERTUI SIMANAVIČIUI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reikiame šeimai, seserims, broliams, kunigui AUGUSTINUI, OFM — mūsų skyriaus dvasios vadui, skyriaus narei RUTAI su šeima ir visiems artimiesiems. Mes su jumis maldoje ir liūdesyje —

KLK Moterų Draugijos Priskėlimo parapijos skyrius

A+A

JONUI-ROBERTUI SIMANAVIČIUI

mirus,

žmonai VALENTINAI, sūnui JONUI, dukroms MARGARITAI ir VIOLETAI su šeimomis, broliams — Tėvui AUGUSTINUI, OFM, ALGIUI, VINCUI, Hot Springs, Arkansas, "Aro" choristui VLADUI, seseriai ZUZANAI, New London, Conn., ir giminiams reikiame gilią užuojautą bei kartu liūdimės —

Toronto Lietuvių Vyrų Choras "Aras"

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Mobawrk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

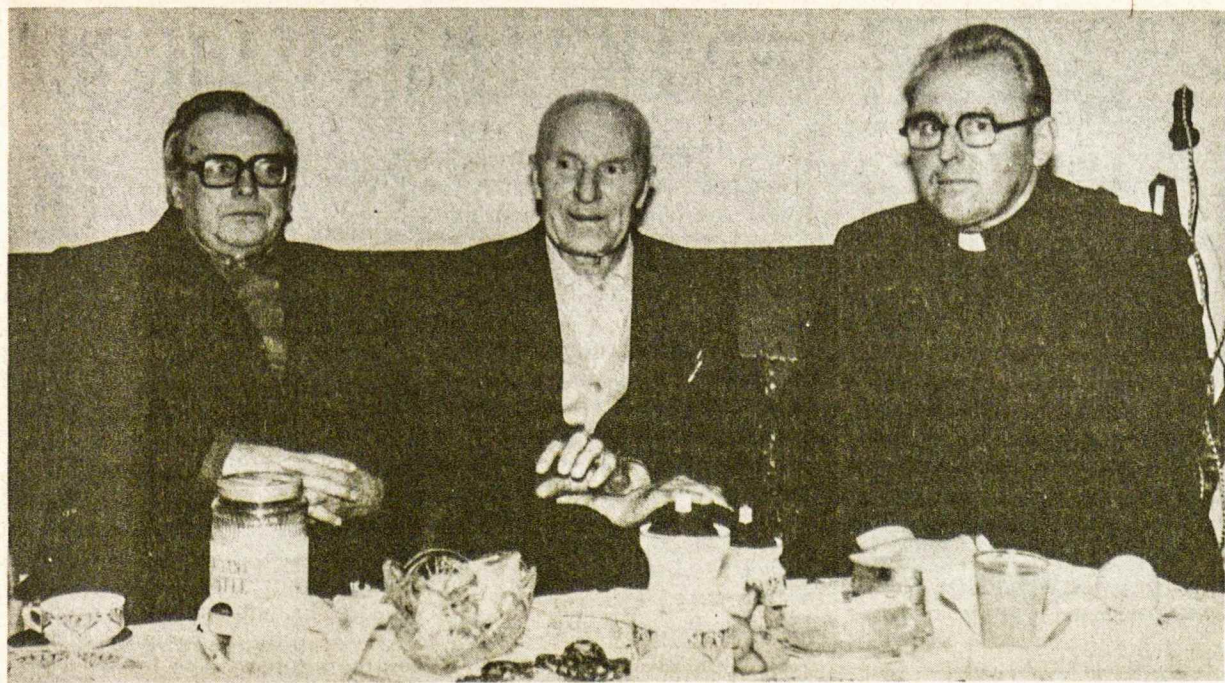
KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANDFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos politinė konferencija Los Angeles mieste atsilankęs jaunimas ir svečiai — R. W. FARRAND, valstybės departamentu pareigūnas, MICHAEL ANTONOVICH, Los Angeles aps. tarybos narys, ir kiti. Šioje konferencijoje dalyvavo ir visa eilė lietuvių veikėjų

Ilgametis Sibiro kalinys PETRAS PAULAITIS (viduryje), 35-rius metus vargintas lageriuose, 1982 metų pabaigoje grįžo Lietuvon. Jo dešinėje — kun. V. VĖLAVIČIUS, kairėje — kun. ALF. SVARINSKAS, neseniai nubasutas septynerių metų kalėjimo ir trejų metų tremties bausmė. Ši nuotrauka daryta 1982.XI.4

KGB provokacijos Vilniaus gatvėse

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Ties troleibuso viduriu esantieji provokatoriai, ypač provokatorės, rečia priekiniams rusiškai, kad pakeltų tuos ilgaušius apžėlusius jaunuolius, neužleidžiančius vietų vyresniems. Užpakaliniai šaukia: „Ko jūs, karvės, kišatės, kas jus prašė advokatauti? Važiukite, iš kur atvažiuote!“

Prie manęs stovintis viduramžis pagrindinis provokatorius laužyta lietuvių kalba užmauroja: „Apie kokias čia laisves ir išlaisvinimus tas senis dvėselena kalba?“ Artistiškai vis bando įtraukti mane į tautų „draugystės“ barį. Jo įžūlios pastangos galutinai supolitinti rietenas ir įvelti mane ryškių rezultatų nedavė. Artėjant persėdimui stotelei ir publikai pakilus, jis vis nuo manęs neatstodamas nevykusiai, kimiai neva koliojosi su barzdyta dėl laisvės, bet buvo aišku, kad lietuvių kalba jam nėra gimtoji. Provokacija nepavyko.

Persėdus į kitą troleibusą, nemažiau kaip du provokatoriai (porelė) atsekė į kiną. Bet gatvėje sutikome pažįstamus, į kiną truputį pavėlavome, be to, salėje pasiklydome. Kino tarnautoja mus išlaikė po salę, pasodinama kitor. Tik vėliau susigaudėme, kad būtume sėdėję šalia seklių. Jie liko vieni „mūsų kandė“.

Tik pergvenę panašias provokacijas žmonės pradeda tvirtinti, kad tikėti savo ausimis. Priešingu atveju tai suvokia kaip fantaziją. Būdinga, kad aprašytoje provokacijoje dalyvavo gerai orkestruotas provokacinis 7-10 KGB agentų „ansambelis“.

KGB OPERACIJA „KATINAS“

Vilniuje turėjau nelaimę gyventi atėjūnų apsuptyje. Iš 15 laiptynės butų, tik šešiuose gyveno lietuvių šeimos. Požemio augštą šiaip taip išlaikydavome užrakintą. Tai nedaug kam pasiseka! Požemyje buvo visų šeimų asmeniniai sandėliai — rusiai. Daug lietuvių patyrė, kad įrengti rūšiams stiprius užraktus ir laikyti juose vertingus daiktus netikslinga, nes vagys ir KGB agentai vis tiek įsilaužia.

Mūsų rūšys buvo užverstas menkesnės vertės knygomis, tvarka nepasizymėjo ir buvo silpnai užrakintas. Čia buvo tik bibliografinė retenybė — vieninteliai Lietuvoje Sankt Peterburgo, vėliau revoliucijos metų Leningrado mokslų akademijos, botanikos instituto bei vaistininystės sodo mokslo darbų komplektai ir lietuviškų žurnalų rinkiniai. Neprašyti „svėčiai“ laikas nuo laiko į sandėlį įsilauždavo, bet didelių bėdų ir provokacijų nepadarė.

Plečiantis mano tarptautiniams moksliniams ryšiams ir grumiantis dėl jų su tamsybininkais, po to kai KGB užbloko man profesoriaus vardą, gavau neįprastą ir kruviną grąsinimą. Viduryje knygų sandėlio radau negyvą didelį ilgaplaukį katį. Tuojau pastebėjau, kad katino galva sutraiškyta. Pavaizduota, kad katinas buvęs „išsokęs“ ant lentynos, kur popieriai sukrūvinti. Pagaliau katinas nuo lentynos nauju kastoju kotu „nušliaužęs“ žemyn ir „pastipęs“. Kastuvas, kotas ir jo rankena — sukrūvinti. Iš kur tokie stebuklingi „priešmirtiniai“ katino judesiai ir kodėl jis viduryje aslos? Su-

prask, žmogau, kad nori. Bet anksčiau katinai po knygų sandėlių visai nebėgiojo. Lauko durys buvo užrakintos.

Turint galvoje ilgmetę piktačių ir lemtingų įvykių grandinę, man buvo aišku, kad tas katinas buvo KGB agentų provokacija, pridengtas grasinimas: tau galva bus straiškita kaip katinui, o kastuvu užkasime. Ši provokacija sovietų agentams daug nekainavo, bet užtat man žymiai sustiprėjo noras pabėgti iš „socialistinio“ rojaus.

„POLO INTERNATIONAL“

Vakaruose gerai žinomas raitųjų sviedinio žaidimas. Jau šimtas metų kaip vyksta tarptautinės polo taurės rungtynės. Sovietijoje apie šį sportą visuomenė mažai nežino. Polo buvo mėgstamas britų karininkų žaidimas, vėliau paplitęs Amerikoje. Dėl šio žaidimo išskirtinumo, slėpiningumo ir vakarietiško sovietų KGB jo iškaubą vartoja provokacijoms.

Gerai žinoma, kad, Sovietų Sąjunga yra sukūrusi galiną trukdytuvų sistemą Vakarų pasaulio radijo laidoms trukdyti. Radijo laidos ypač trukdomos okupuotose Baltijos valstybėse ir nerusikuose sovietų kraštuose. Tačiau mažai kas žino, kad prie nemažų lietuvių inteligentų būtų skaičiaus sovietų KGB laikas nuo laiko pastato autovežimius su kryptinėmis antenomis dokumentuoti, kas ir kiek klausosi užsienio radijo laidų. Tuo tikslu ant viensluoginių horizontalių stogų dėliojami distancinio valdymo arba šnipų aptarnaujami rekorderiai (magnetofonai), jau nekalbant apie iraušus, daromus iš kaikuvių patikėtinių butų. Man teko ypač didelį KGB elektronikos antpuolį patirti atgimstant stalinizmui 1972-1973 m., išplėtus jau aprašytus mūsų mokslinius ryšius su vokiečiais.

Vienas naujausių sovietų KGB „išradimų“ yra polo rungtynių šūkio vartojimas ant kryptinėmis antenomis aprūpintų automobilių. Tai, matyt, būdas pakelti seklių darbo našumą! Tokių automobilių yra nedaug, gal vienas ar keli Vilniui ir Kaunui. Sekliai su kryptinėmis antenomis atvažiuoja pavakaryje, dažniausiai 5-9 v., kol dauguma užsienio radijo stotijų transliuoja laidas. Tai dažna daugkartinė patirtis.

Šiuo tikslu užsieninis, rodos, „Volvo“ automobilis su įstrižu užrašu „Polo International Challenge Cup“ (ar kiek kitaip) ant dešinio šono pasirodė 1980 m. kovo-balandžio mėnesiais, man ruošiantis mokslinei kelionei į Austriją. Automobilis lankėsi keliskart su pertraukomis kasdien maždaug po savaitę ir trumpiau. Automobilis tariamai „pakeleivingas“, daug labiau aptaškytas, negu kitos miesto mašinos. Jis būna kartais pilnas atletiškų vyrų, kartais tuščias — valandų valandas sėdi vienas vairuotojas. Tas automobilis daug kartų stovėjo tiksliai ties mūsų buto radijo aparatu. Šio automobilio numeris — Kaliningrado(!) srities, atseit, iš Karaliaučiaus, iš uosto, taigi tarptautinis!

Seklių su kryptinėmis antenomis, tikrinančių užsienio radijo laidų klausymą, darbas yra nenašus ir kvailas. Juk dažnai žmonės radijo visai neklau-

so arba klausio kitu laiku. Todėl „išradingi“ KGB agentai ir sugalvojo sekimo programą papildyti provokacijomis. Ir provokuoja tie veltėdžiai vienus pagal užduotį, o visus kitus bendrai. Juk iš tiesų daug kam norisi užkalbinti tuos pusgalvius ir paklausti, kas gi tas „polo“, kokio krašto tie „užsieniečiai“ ir pan. Provokatoriai tikisi, kad kitas nepatyręs gal paprašys kokių nors paslaugų užsienyje, gal koks viršininkėlis ar deputatas nusišnekes politiškai, tikisi patikrinti visuomenės domėjimąsi užsieniu, visuomenės vengimą užsienio dėl KGB baimės.

Kalinių protestas

Neseniai Vakarus pasiekė 1982 m. parašytas laiškas JAV prezidentui Ronaldui Reaganui iš Permės 36-to lagerio. Laišką pasirašė 10 politinių kalinių, jų tarpe lietuviai Antanas Terleckas.

Amerikos ukrainiečių savaitraštis „The Ukrainian Weekly“ praneša, kad pasirašiusieji prašė prezidentą sudaryti tarptautinę komisiją, kuri patikrintų sovietų lagerius. Jie sakė, kad sovietų nusikaltimai prieš politinius kalinius yra „taip išsiplėtę, kad tai jau nebėra žmogaus teisių pažeidimo klausimas, bet sąmoningas nežmoniškas, fizinis ir psichologinis kankinimas, dvasinis teroras ir moralinė neapykanta kultūringumui“.

Pareiškime pateikiami vaizdūs kalinių persekiojimo faktai. Pvz. 1982 m. kovo mėn. Vladimirui Balachovui, 48 m. amžiaus vertėjui, atliekančiam 12 m. bausmę, buvo uždrausta turėti pirmą pasimatymą su dukra po 10 metų. Priežastis — neįsipildyta darbo kvota.

Kalinių korespondencija žiauriai cenzūruojama bei konfiskuojama. Laiškai dažnai „dingsta“. Per pastaruosius metus nė vienas laiškas iš Vakarų nepajėgė praeiti per Kurčino stovyklos cenzūrą.

Lagerio vyriausybė dažnai keršija kaliniams, kurie pasirašo pareiškimus ar viešai iškelia protestus. Tokiem gresia bausdos.

Antanui Terleckui buvo vyriausybės prigrasinta, kad jam ir kitiems laiško autoriams bus priskirtos dar naujos laisvės atėmimo bausmės už šį nusikaltimą.

Kaliniai baigia pareiškimą, prašydami prezidentą išskirti šią problemą Madrido konferencijoje ir kituose forumuose, ypač siekiant įsteigti neutralią tarptautinę komisiją, kuri patikrintų sovietų lagerius. LIC

BOOKBINDING STUDIO
“SAMOGITIA”
(lietuvis savininkas)
telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station “B”
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvį Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Trečioji kelionė į Gulagą

Buvusio kalinio, dabar gyvenančio laisvajame pasaulyje, atsiminimų žiupsnelis apie trečią kartą nuteistą kunigą Alfonsą Svarinską

K. JOKUBYNAS

Prieš 35-rius metus gegužės 11 d. išsijudė iš Vilniaus į šiaurės rytus vienas tais laikais gausių ešalonų su kaliniais. Keturiolika vagonų prikimšti 70-80 žmonių. Prie vienintelių mažųjų grotuotų langelių vagonų palubėse spietėsi nukirptos galvos su blyškiais veidais — norėjo pasižiūrėti į pakelėje žydinčius sodus, įkvėpti pavasariu dvelkiančio oro.

Viename tų vagonų buvo ir jaunas klierikas Alfonsas Svarinskas. Kaip ir aš, jis turėjo 10-ties metų bausmę, kuri to laiko masteliu buvo vertinama kaip vaikiška, duodama už nieką. Ginkluotojo laisvės sąjūdžio dalyviai tuomet gaudavo 25-rių metų bausmes.

Vagone buvo tvanku, nors jis tolo nuo pavasarėjančios Lietuvos į šaltesnį klimatą. Kalinių veiduose nebuvo džiaugsmo, bet nebuvo ir baimės. Visi jauni, kupini energijos, vilčių, o dar daugiau — iliuzijų. Kaikam šmėkštelėdavo mintis, kad iš šios kelionės gal ir neteks sugrįžti Lietuvon, tačiau niekam neatėjo į galvą, kad reikės atkelti neįtikėtinas 10-ies ar 25-rių metų bausmes. O jau ir sapne niekam nepasirodė, jog kaipurie po vienos bausmės kelionę į Gulagą turės pakartoti dar ir dar... Negalėjo to nujaušti ir Alfonsas Svarinskas.

Visur kovotojas

Išgirdęs liūdną žinią apie jo trečiąją nuteisimą aš, šandien sėdėdamas kol kas saugiam tolyje, negaliu nusikratyti mintimi, kad pakartotina Svarinsko kelionė į Gulagą buvo neišvengiama. Šis žmogus turi dvi savybes, kurios išryškėjo jau tada, prieš 35-rius metus: tai asmenybės vientisumas ir bebaimiškumas. Per anuomet dvi savaites trukusią pirmąją kelionę į Gulagą reikėdavo nekartą ginčytis su žiaurumu pagarsėjusiais sargybiniais vologdiečiais dėl vandens kaušelio, kuris po sūrios žuvies davinio buvo brangenybė. Svarinskas vienas pirmųjų pareikalavo, kad vandens tekėtų kiekvienam, nors sargybiniai, atnešę naulastytą kibirą, nenorėdavo eiti antrą kartą. Atsidūręs lageryje, Svarinskas niekada neatsilikdavo nuo tų, kurie išdrįsdavo pakelti balsą prieš visagalius viršininkus dėl nežmoniškų buitinių sąlygų, dėl neįvykdomų išdirbio normų. Todėl lagerio administratoriai mėgino jį patraukti savo pusėn, o kai tai nepavyko — nusikratė juo, išsiųsdami į kitą lagerį.

Toje kovoje Svarinskas tik grūdinosi. Nesusvyravo nė jo pašaukimas tapti kunigu. Draugiškas ir paslaugus jis buvo mėgstamas ir svetimtau-

čių, kurių ypatingame Intos lageryje tada kalėjo daug. Tarp jų keli kunigai — įvairių tikybų, iš įvairių šalių. Senukas ukrainiečių kardinolas Slypyj, sutikęs Svarinską jo antrosios bausmės metu Mordovijoje, ir šiandien tebemini uolų ir drąsų lietuvių kunigą šiltu žodžiu.

Iš sutiktų įvairių dvasininkų ir iš knygų, kurios tik kaliniams suprantamais keliais pakliūdavo į lagerį, Svarinskas sėmėsi žinių, trukusių kunigų seminarijos kurso užbaigimui. Užsirusinę viršininkai išsiuntė Svarinską iš Intos į Abezo lagerius. Ten jis sutiko vyskupą Pranciškų Ramanauską, kuris 1954 m. suteikė kunigo šventimus kaliniui, nes pastarojo elgesys net sunkiausiomis sąlygomis rodė asmenybės vientisumą bei pasišventimą ne tik skelbti Kristaus žodį, bet ir pagal jį gyventi.

Lietuvos parapijose

Grįžęs Lietuvon, kun. Svarinskas energingai ėmėsi pastoracinio darbo. Neišmūšė jo iš pusiausvyros saugumiečių pinklės. Kur tik darbavosi — vikaru Džūkijos užkampyje ar klebonu Suvalkijos pakrastyje, ten gražėjo anksčiau apleistos šventovės, gausėjo jų lankytojai. Žmonės mėgo ir gerbė šį uolų kunigą ne tik dėl jo paslaugumo, tiesumo, bet ir dėl dëlto, kad jo žodžiai iš sakytos nesiskyrė nuo darbų. Jei ku klebonas ragino parapijiečius bent per laidotuves deramai pagerbti mirusius ir ne puotauti su degtine, tai ir ant klebonijos stalo niekas nematė svaigalų.

Kun. Svarinskas tikėjo Dievą, tikėjo Gėrį ir, svarbiausia, gynė savo tikėjimą. Kaip žmogus, kuriam Evangelija buvo gyvenimo esmė, jis rūpinosi ne tik savimi, bet ir artimu. Todėl sunkiomis ateistinės valstybės sąlygomis gynė ir visų tikinčiųjų teises. Ši kova buvo neatskiriama kun. Svarinsko asmenybės, jo įsitikinimų dalis. Šiandieną pasaulyje, o ypač totalistinėse valstybėse, norintieji išlaikyti savus įsitikinimus turi mokėti didelę kainą. Tačiau vargais, kančiomis ar net krauju apmokėti įsitikinimai darosi dar vertesni ir tvirtesni.

Per 35-rius metus Alfonsas Svarinskas trečią kartą moka už savo įsitikinimus kalėjimu. Trečią kartą prievarta gabenamas iš Kėtynės. Kaip ir 1948 m., pakeliui iš Vilniaus vėl žydės sodai, dvelks pavasariu. Tik dabar nebus nė to mažo grotuoto langelio, prie kurio anuomet tapl godžiai puldavome pakaitomis. Svarinskas vą žiuos caro ministerio Stolypino išrastu vagonu, kuriame tik grotuotos durys į koridorių, o langai — nepermatomi.

A+ visuomenininkui JONUI-ROBERTUI SIMANAVIČIUI

staigiai mirus, jo žmoną VALENTINĄ, dukras — MARGARITĄ KYBARTIENĘ ir VIOLETĄ LAURINAVIČIENĘ bei jų šeimas, sūnų JONĄ, brolius ir seseris bei jų šeimas nuoširdžiai šioje skausmo valandoje užjaučiame —

M. C. Sakas
V. E. Y. Sakai
Klem. Sakas, Buffalo, N.Y.
E. A. Kybartai
J. J. Štanaičiai
K. R. Butkevičiai
A. A. Sakavičiai, Buffalo, N.Y.

Pirmajam Toronto Prisikėlimo parapijos komiteto pirmininkui

A+ JONUI-ROBERTUI SIMANAVIČIUI

netikėtai iškeliavus į amžinybę,

skausmo prislėgtą žmoną VALENTINĄ, sūnų JONĄ, dukras — VIOLETĄ LAURINAVIČIENĘ ir MARGARITĄ KYBARTIENĘ su šeimomis, brolius — VINČĄ, VLADĄ, PETRĄ ir ALGĮ su šeimomis, kleboną Tėvą AUGUSTINĄ, OFM, seseris — EUGENIJĄ RAGAŽINSKIENĘ ir ZUZANĄ RAJECKIENĘ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir jungiamės maldoje —

Toronto Prisikėlimo parapijos taryba

Hamiltono lietuvių bendruomenės karalaitės — RŪTA KAMAITYTĖ ir RAMONA CIPARYTĖ, kurioms teko pareiga atstovauti lietuviams įvairiuose renginiuose
Nuotr. J. Miltenio

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

“Daugiau mėsos, mažiau rusų!”

Vakarų Vokietijos laikraštis „General-Anzeiger“ balandžio 28 d. paskelbė Herberto Leinerio straipsnį apie sustiprintą Baltijos valstybių rusinimą. Autorius pirmiausia primena Švedijos užsienio reikalų ministerio Bodstroemo parlamente neseniai pasakytus žodžius, kad padėtis Baltijos kraštuose „įtempta ir nesaugi“.

Ši klausimą Švedijos parlamente iškėlė opozicija, susirūpinusi naujais pranešimais apie didėjančią vietinių gyventojų priepauidą. Tikėdamiesi padėties palengvėjimo, Lietuvos vskupai esą pasirašė Šv. Tėvą aplankyti jų kraštą.

Sisteminas rusinimas

Buvusios nepriklausomos Baltijos valstybės, Hitlerio ir Stalino susitarimu Sov. Sąjungos užimtos ir prijungtos, daug nukentėjo per karą ir stalininį terorą. Išskyrus keletą metų Chruščiovo laikais, trys „susovietintos“ Baltijos respublikos nuo antrojo pasaulinio karo iki šiandien sisteminiai rusinamos. Griežtas Maskvos centralizmas rusinimą vykdo daugiausia pedagoginės ir administracinės priemonėmis. Stiprinamas rusų kalbos mokymas, skriaudžiamos vietinės kalbos. Rusų kalbos brukimas prasideda vaikų darželiuose. Favorizuojami rusiškai rašantys rašytojai. Mokslinės disertacijos priimamos tik rusų kalba.

Trūksta mašinelių lotyniškais rašmenimis. Sumažintas televizijos programų skaičius vietinėmis kalbomis. Netgi vietinės kino studijos patiria nemažų sunkumų. Ir taip jau menka Baltijos respublikų autonomija pastaraisiais metais beveik visose srityse sumažėjusi, teigia „General-Anzeiger“ bendradarbis.

Vadovaujančiųjų ir vidutinių partijos, valstybės ir ekonomijos kadrų politiką lemia Maskva, neatsižvelgdama į Baltijos kraštų interesus. Suderintomis priemonėmis ir karinėmis priemonėmis vykdomas tikras tos srities kolonizavimas.

Konkretūs duomenys

Herbertas Leineris savo teigimus paremia konkrečiais duomenimis ir skaičiais, kurie rodo, kaip didėja rusų ateičių atplūdis ir mažėja vietinių gyventojų dalis. Pripaudo ir svetimųjų atplūdis ver-

čia baltiečius priešintis. Opozicines jėgas autorius skirsto į tris grupes, kurios viena nuo kitos per daug nesiskiria. Visų pirma tautiškai nusiteikę sluogsniai, kuriems rūpi išsaugoti savo tautų tapatybę ir savo pradinį kultūrinės autonomijos reikalavimą pakeisti apsisprendimo teisės ir tautinės nepriklausomybės reikalavimu. Antrajai opozicinių jėgų grupei priklauso įvairūs pilietinių teisių gynėjai, kurie ypač remiasi Helsinkio sutartimis ir reikalauja teise paremtos valstybinės santvarkos. Pagaliau trečiąją grupę sudaro religiniai veikėjai, ypač dvasininkai, kurie siekia iškovoti daugiau laisvės tikybai ir tikinčiųjų Bendrijai. Kartais baltiečių protestai prasiveržia viešomis demonstracijomis. Estų moksleiviai, pavyzdžiui, išėjo į gatves šaukdamai: „Daugiau mėsos, mažiau rusų!“.

Diplomatinės pastangos

„General-Anzeiger“ bendradarbis pažymi, kad šiemet sausio mėnesį Europos parlamentas Strasburge priėmė nutarimą, kad Europos valstybių užsienio reikalų ministeriai reikalauja baltiečių apsisprendimo teisės ir iškeltų Baltijos kraštų klausimą Jungtinių Tautų dekolonizavimo komisijoje. Tačiau minėtų ministerių taryba iš to dar nepadarė praktiškų išvadų. Lietuviai, rašo Herbertas Leineris, mėgino, taip pat be didelio pasisekimo, su Vatikano diplomatijos pagalba laimėti palengvinimų. Prispaustoje tikinčiųjų Bendrijoje susidarius stiprus protesto sąjūdis siekia, kad būtų panaikinti tikybinio gyvenimo suvaržymai, kad būtų leidžiama privačiai mokyti tikybos, padidinti seminaristų skaičių, nevaržyti religinės literatūros platinimo. Lietuvos dvasininkai raštu kreipėsi į augščiausiąją tarybą, prašydami didesnės tikybinės laisvės, o keturi Lietuvos vyskupai šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties progą pakvietė popiežių Joną-Paulių II aplankyti Lietuvą.

Apie Lietuvos katalikų padėtį plačiai rašo ir du rimti Vakarų Vokietijos žurnalai — „Die Anregung“ ir „Herder-Korrespondenz“. Jie informuoja apie kunigo Alfonso Svarinsko suėmimą ir Lietuvos kunigų pareiškimus. Lmb.

A+ JONUI-ROBERTUI SIMANAVIČIUI

mirus, jo žmonai ir visiems artimiesiems reiškiamo gilų užuojautą —

Stasys ir Herta Gailevičiai
Kazys ir Elena Laurušaičiai

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KALĖJIMAS UŽ ŽUVIS

Spaudoje vis dar netrūksta pranešimų apie įstatymus lauančius brakonierius, kurie uždrausti laiku ar nelegaliomis priemonėmis gaudyti žuvis. Paprastai jie gauna piniginę baudą padarytiems nuostoliams padengti. "Komjaunimo Tiesos" balandžio 27 d. laidoje buvo paskelbtas J. Puškorius ir J. Zverevs pranešimas apie dviejų tokių brakonierių bylą Varenos rajono liaudies teisme, kur jiems buvo paskirta kalėjimo bausmė. Varenos autokelių elektrosalkalvis Jonas Latvys su to rajono P. Cvirko kolchozo tektintoju Stasiu Norkūnu pernai vėlyvą rudenį žuvis bandė gaudyti Derežnos upėje už kilometro nuo Perlojos. Ta vieta yra paskelbta žuvisvais draustiniu. J. Latvys, jau anksčiau baustas už neteisėtą žuvų gaudymą žeberkiais, šį kartą upėn įleido ir įjungė elektrinį aparatą. Draustinis buvo skirtas vertingosioms žuvims auginti. Nuo elektros srovės upetkiai, priklausantys lašišų veislei, pilvais kilo į upės viršų. Per trumpą laiką abu brakonieriai susirinko 38 upetkiaus. Tardymo metu jie už juos sumokėjo 380 rublių — po 10 rb. už kiekvieną. Liaudies teismas J. Latviui pridėjo dvejus metus laisvės atėmimo bendrojo režimo pataisais darbų kolonijoje. S. Norkūnui, anksčiau nebaustam, teismas paskyrė pusantį metų laisvės atėmimo. Kadangi šis darbovietės buvo gauta teigiama charakteristika, bausmės atlikimas jam atidėtas dviem metams.

BIMBOS ATMINIMUI

Kompartija nutarė įamžinti Niujorko mirusio Maskvos garbintojo ir komunistinės "Laisvės" vyr. red. A. Bimbos atminimui. Vykdomajam Rokiškio rajono komitetui įsakta jo vardą pavadinti vieną šio miesto gatvę, pastatyti antkapį toje vietoje, kur bus palaidoti jo palaikai. Antano Bimbos vardas suteiktas vidurinei Panemunėlio mokyklai Rokiškio rajone. Leidyklų ir knygų prekybos komitetas gavo įsakymą išleisti du toms rinkiniui A. Bimbos raštų.

PALANGOS TILTAS

Vasarotojus jau 90 metų viliojo jūron nukreiptas Palangos tiltas, iš kurio patogu būdavo stebėti saulėlydį. Tą senąjį tiltą 1967 m. sunaikino praužęs uraganas. Liko tik jūron žvelgiantys bangų nulaizyti poliai. Ilgai dirbo statybininkai, kurie savo išaugintą vertingų vėsiųjų tulpių, narcizų, kardelių svogūnėlių aprūpina gėlių augintojus ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Parodos lankytojai džiaugėsi įvairiaspalviais žiedais, nuo kurių net akys raibo. Netrukio ir meniškai paruoštų gyvųjų gėlių kompozicijų. Iš trumpo pranešimo atrodo, kad jos tarnavo tik sovietinei propagandai, nes buvo skirtos "Pergalei, Taikai, Gegučiui, Kariui didvyriui, Kariui nugalėtojui". Kitų temų nemini paroda "Valstiečių Laikraštys" aprašė A. Stiklakis.

NEIŠLEIDŽIA UŽSIENIN

Vilniaus ir kituose paštuose išskaitomas šis potvarkis: "Neprisiimami siųsti į užsienį periodiniai leidiniai, išleisti iki 1945 metų imtinai. Periodiniai leidiniai, išleisti po 1945 metų, priimami siųsti kiekvieno pavidalo po vieną egzempliorių banderolėje. Miniatiūrinės grafikos kūrinių (atvirukai, etiketės ir kt.) priimami persiųsti po vieną egzempliorių, tačiau ne daugiau 10 vienetų banderolėje. Neprisiimami persiųsti į užsienį rinkiniai raštai, enciklopedijos ir atskiri jų tomai, dailės albumai, nepriklausomai nuo jų išleidimo metų. Knygos priimamos persiųsti į užsienį tik su TSRS kultūros ministerijos įgaliojimo leidimu, ne daugiau 3-jų egzempliorių banderolėje".

GULBINŲ EŽERĖLIS

Kirdonų kolchozo valdyba, talkon pasikvietusi mechanizatorių, atgaivino 20 hektarų pločio Gulbinų ežerėlį Biržų rajone. Jo pakrantės apsidintos medžiais ir dekoratyviniais krūmais, įrengiami poilsio namai atnaujintoje vienkio sodyboje.

SURADO BERNIUKĄ MIŠKE

Balandžio 28 d. laidoje "Tiesa" paskelbė Vytauto Baltakio pranešimą iš Zarasų: "Balandžio 10 d. dingo Zarasų rajono Pašventės kaimo gyventojas A. Palubinsko pustučių metų anūkelis Egidijus. Senelis visur apieškojo — vaiko nėra. Sėdo ant arklio ir pasileido į mišką. Čia surado anūkelio batukus. Į senelio šauksmą niekas neatsiliepė. Artėjo vakaras. A. Palubinskas nušiuoliavo į Tumiškių girininkiją, paprašė miškininkų pagalbos, sukėlė ant kokių kaimynų... Iš Zarasų, iš vidaus reikalingi skrydžiai, atskubėjo milicijos darbuotojai, atėjo pagalba iš Daugpilio. Keliasdešimt vyrų apėjo kiekvieną krūmėlį, apžiūrėjo kiekvieną daubą. Vienoje jų ir aptiko apžvarbusį berniuką. Egidijų nuvežė į ligoninę, kur, rūpestingų gydytojų prižiūrimas, jis greitai ėmė sveikti. Dabar Egidijus jaučiasi gerai".

TULPIŲ PARODA

Respublikiniuose parodų rūmuose tulpių šventę surengė Lietuvos sodininkystės draugijos Vilniaus gėlininkų skyrius, vadovaujamas gėlininkystės entuziastu B. Kriukeliu, E. Širvinskienės ir J. Simokaičių. Skyrus turėti apie tūkstantį narių, kurie savo išaugintą vertingų vėsiųjų tulpių, narcizų, kardelių svogūnėlių aprūpina gėlių augintojus ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Parodos lankytojai džiaugėsi įvairiaspalviais žiedais, nuo kurių net akys raibo. Netrukio ir meniškai paruoštų gyvųjų gėlių kompozicijų. Iš trumpo pranešimo atrodo, kad jos tarnavo tik sovietinei propagandai, nes buvo skirtos "Pergalei, Taikai, Gegučiui, Kariui didvyriui, Kariui nugalėtojui". Kitų temų nemini paroda "Valstiečių Laikraštys" aprašė A. Stiklakis.

Lietuvos vicekonsulė M. KRAUCIŪNIENE iš Čikagos (ketvirta iš kairės) kalbasi su "Amerikos Lietuvių Balso" radijo programos vedėju J. KRISCIŪNU Detroit. Prie jų — jos brolis P. JANUSKA su žmona ir kiti jos artimieji. Dešinėje viršuje — "ALB" radijo klubo vicepirm. dr. A. BARAUSKAS

Hamilton, Ontario

SLA 72 KUOPOS GEGUŽINĖ bus liepos 24 d. A. Padolskio sodyboje Paris, Ont. Šiais metais savo dalyvavimu įamžinsime Lietuvių Fonde drąsų tautietį sovietinės armijos kareivį Robertą Grigą, atsisakiusį duoti priesaiką kompartijai ir jos vyriausybei. Sov. Sąjungoje. Jis pareiškė: "Atsisakau prisiekti jūsų partijai ir vyriausybei, nes tai klaidingos klaidingų žmonių instancijos. Esu katalikas ir todėl galiu prisiekti ištikimybę tik Dievui — Amžinajai Tiesai... Partijos, valdžios ir armijos įsakymų, prieštaraujančių tiesai ir mano krikščioniškai sąžinei, aš nevykdysiu". Už tai R. Grigas buvo pasodintas kalėjimui su teismo laukiančiais kriminalistais, kurie kumščiais bandė jį paveikti. Atsėdėjęs parą, R. Grigas buvo nugalbentas į Džizaką, ten plk. Čhtijevs jį žiauriai kolyjo, bet kareivėlis liko nepalaužiamas. Iš ten buvo nugalbentas kaip kalynys į sunkiuosius darbus plytų fabriką. Ten Robertas dažnai buvo mušamas. Kartą pajutęs didelių skausmų krūtinėje, kreipėsi į felferį, kuris nustatė, kad įlaūžtas šonkaulis. Bet Robertas ir toliau turėjo sunkiai dirbti. Taip elgiasi sovietai su politiniais kalnais. Savo dalyvavimu gegužinėje išsklėsi mauno lietuviu drąsą kovoję su milžinu pavergeju. J. Šarapnickas

MIRUS A.A. POVLUI VAITONIUI, buvusiam Kanados šachmatų meistrui ir šauliui, gimines ir bičiuliai jo atminimui aukuoja Tautos Fondui: B. A. Stepanavičiai — \$50, P. G. Breichmanai — \$25, po \$20: P. Armonas, G. A. Tarydai, R. A. Siručiai, Z. A. Stanaičiai; \$15: K. ir Lucy Meškauskai, B. E. Milašai; \$10: E. E. Bajoraičiai, A. M. Garkūnai, P. St. Kanopas, P. Vitās, M. Pikė, J. B. Sadauskai, L. E. Klevai, St. Matulionis, Al. A. Patamsis, Z. J. P. Didžbaliai, V. Narkevičius, J. E. Berseinais ir šeima; \$5: L. D. Mačikūnai, V. Kėžinaitis, V. Venckevičius; \$1: J. Jasimas.

Tautos Fondo atstovybė reiskia visiems aukotojams padėką. Velionies žmonai našlei Magdalei, dukrai Vidai, žentui Pauli Mazo, dukroms — Danutei, Nijolei, Rūtai, sūnui Algirdui, visiems vaikaičiams bei visiems artimiesiems liūdesio ir skausmo valandoms reiskiamė nuosirdžią užuojautą —

Tautos Fondo atstovybė
Hamiltonė

PADEKA

Nuosirdus ačiū visiems už mūsų suruoštą malonią staigmeną — vaizs naujame mūsų name. Ypatinga padėka organizatoriams — p.p. Reginai ir Rimui Bagdomams. Dėkojame savo mamai J. Saunorienei, savo vaikams Geditinui, Raimondai ir Eligijui. Dėkojame bičiuliams P. G. Breichmanams, K. D. Čerškams, A. Čerškienėi, M. D. Jonikams, V. Jasinevičiui, J. G. Kažemėkams, J. A. Kšivickiams, B. I. Kronams, J. L. Kriaučiūnams, E. E. Kudaboms, V. I. Mačikūnams, L. D. Mačikūnams, P. M. Mariams, V. J. Pilkauskams, V. O. Pulkauskams, S. S. Rakščiams, P. Z. Sakalams, Z. A. Stanaičiams, J. Sviliui, J. T. Vilimams.

Nuosirdus ačiū visiems už dovanas ir gražius linkejimus.

Sofija ir Algis Saunoriai

St. Catharines, Ont.

MŪSŲ MALDOS NAMAI PUOŠIAM! iš vidaus ir lauko. Nemažas parapijiečių skaičius yra įsitraukęs į vienuolyno remontavimo bei gražinimo darbus. Net įvairūs paveikslai, pasak klebono, geriau atrodo ant naujai išdažytų sienų. Nekopijuoti, bet savų sukurti paveikslai. Visi originalai. Sv. Pranciškus ir Sv. Kazimieras — natūralaus dydžio, o koridoriuje prie įėjimo net dar didesni. Ir amžius jų jau beveik 20 metų!

Pertvarkomas ir vienuolyno sodelis, kuriame yra ir mūsų Laisvės paminklas. Buvo čia pradžioje ir amžina liepsna įtaisyta. Dabar nebera, nes gal nepapraktiška. Prie Laisvės paminklo vyksta svarbiausios tautinės iškilms. Nėra abejonės, kad laikui bėgant ši vieta taps mūsų visos veiklos centru. Graži vieta. Maldos namai iš lauko ir vidaus suprojektuoti žy-

maus architekto dr. A. Kulpos. Ši vieta ne turtais graži, bet lietuviškom širdim.

GEGUŽINĖS PAMALDOS nebuvo užmirštos bent sekmadieniais. Gražiai skambėjo Marijos garbei giesmės, taip gyvai primenančios gegužines pamaldas laisvoje, nepriklausomoje Lietuvoje. Čia įvyko ir gražus Motinos Dienos paminėjimas.

MŪSŲ MALDOS NAMŲ remontui Kazimiera ir Petras Šukiai paaukojo \$300.

TAUTYBIŲ FESTIVALIS prasidėjo gegužės 21 d. ir baigsis birželio 5 d. Dalyvauja ir lietuviai. "Miss Lithuanian Community" — Rasa Zubrickaitė. Gegužės 28 d. įvyko "Lithuanian Open House".

Kor.

Sudbury, Ontario

SIBIRINIAI TRĖMIMAI bus paminėti birželio 12, sekmadienį, 7 v.v., bendromis baltiečių pamaldomis St. Andrew's Place, 111 Larch St. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

KLB Sudburio apylinkės valdyba

Winnipeg, Manitoba

IŠTEIGTA TARPKULTŪRĖ TARYBA. Kai kitur jau veikia daug kultūrės tarybų, Manitobos provincijoje įsteigta tarpkultūrė taryba, apimanti įvairias tautines grupes. Provincinės vyriausybės rūpesčiu š. m. balandžio 22-24 d. d. Winnipeg'e įvyko suvažiavimas, kuriame ir buvo sudaryta minėtoji taryba. Manitobos kultūros ministeris E. Kostyra, lenkų kilmės, pareiškė, kad ši taryba turi rūpintis tautinių grupių kultūrine veikla.

Balandžio 23 d. vienas seminaras buvo skirtas kultūros ir kilmės reikalams. Profesorė Stella Hyniuk kalbėjo apie savo tautinės kultūros svarbą bei jos išlaikymo galimybes Manitoboje, savo praeities pažinimą. Pasak jos, tautinės grupės, kaip pvz. ukrainiečių, latvių ir lietuvių, turi stengtis išlaikyti savo kultūrą, nes ji gali visai išnykti. Tam tikslui esą reikia rinkti dokumentaciją apie ateitį veiklą, rengti pasakaitas, skaityti savo spaudą ir t.t.

Nadia Briley iš provincijos kultūros departamento, pabrėžusi savo šaknų pažinimą, ragino glaudžiau bendrauti su kitom tautinėm grupėm, negyventi izoliacijėje, kad vien kitus pažintų ir vieni kitiem padėtų ir suprastų.

Šis Manitobos vyriausybės žingsnis yra girtinas. Jis ypač naudingas mažesnei grupėm, kurios iki šiol neturėjo tiesioginio ryšio su provincijos vyriausybe.

Suvažiavimas baigėsi balandžio 24 d. rinkimais atstovų į tarybą. Suvažiavimo dalyviai buvo pakviesti aplankyti tarpkultūrės rankdarbių parodos, surengtos tame pačiame viešbutyje "Northstar Inn". Joje dalyvavo menininkai ir amatininkai iš visos Manitobos. Malonu buvo matyti dalyvaujančius ir Teklę Timmermanienę su Aldona Jančinkaite. Jos, pasiopusios tautiniais drabužiais, demonstravo siuvinėją ir juostų audimą.

Niekas neišlaikys mūsų kilmės bei tautybės, jei mes patys nesistengime. Norint būti geru maniečiu ir kanadiečiu, visi pirma reikia būti geru lietuviu.

G. Bugailskis

Lietuviška baldų

dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

TALKA

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v. iki 7 v.p.p., šeštadieniais nuo 9 v. iki 12 v. r. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
kasdienines palūkanas 7%
už santapus 7%
term. depoz. 1 m. 9 1/2%
term. depoz. 3 m. 10%
reg. pensijų fond. 9 1/2%
90 dienų depozitus 9 1/4%
IMAME UŽ: nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 13 1/2%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Spaudoje plačiai nuskambėjo Valdas Adamkus, vadovaujantis penktajam JAV gamtosaugos distriktui, kuris apima šešias Didžiųjų ežerų valstijas. Mičigano ežero federacija jam paskyrė Rachel Carson vardo 1983 m. žymenį už jo pastangas apvalyti šio ežero Waukegano uostui. JAV gamtosaugos tarybai V. Adamkus priklauso nuo 1971 m. Penktosio distrikto viršininku jį paskyrė prez. R. Reaganas. Žymuo V. Adamkui buvo įteiktas gegužės 2 d. Čikagos jectklubo patalpose.

Etninių grupių reikalams skirtoje konferencijoje Vašingtone balandžio 29 d. lietuviams atstovavd Religinės Lietuvių Katalikų Šalpos reikalų vedėjas kun. K. Pugevičius ir bendradarbis M. Skabeikiene. Diskusijose ir pranešimuose buvo gvildejami etninių grupių rūpesčiai JAV.

Tautinių šokių ansamblis "Grandis" specialiai vakarų Čikagos Jaunimo Centre balandžio 30 d. atšventė savo veiklos dvidešimtmetį. Tėvų komiteto vardu kalbėjo vicepirm. B. Jasaitienė, su ansambliu neuitu keliu supažindino buvusio grandies D. Dumbrienė ir J. Budrienė. Pirmą savo repeticiją "Grandis" turėjo 1963 m. gruodžio 2 d. Ansambliui visą laiką vadovaujama jo steigėja Irena Smieliauskienė. Per jos rankas perėjo šimtai jaunuolių, grandiečiai sukūrė 18 lietuviškų šeimų. Lig šiol "Grandis" turėjo 282 pasirodymus, gastroliavo P. Amerikoje ir Australijoje. Sukakties proga "Grandi" sveikino: generalinės Lietuvos konsulės J. Daužbarienės vardu — vicekonsulė M. Kraučūnienė, globėjai I. ir dr. L. Kriaučiūnai, JAV LB krašto valdybos pirm. dr. A. Butkus. Meninė dalis buvo pradėta D. Bindokienės parašytomis "Lietuviškomis Užgavėnėmis", kurios režisavo "Antrą kaimo" aktorius J. Kapačinskas, suvaidino grupę ansambliečių. Koncertinė dalis užbaigta dvylikos tautinių ir stilizuotų šokių pnyne "Trenk pokutę". Jai panaudota J. Lingio, J. Gudavičiaus, I. Smieliauskienės choreografija, J. Švedo, J. Gaizausko, A. Balčiūno ir A. Aleksio muzika.

Argentina

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos posėdyje buvo aptartas PLB valdybos vicepirm. V. Kleizos laiškas, susietas su atstovų pasiuntimu į seimą Čikagoje ir ten numatomo P. Amerikos LB pirmininkų pasitarimu. Iš laiško paaiškėjo, kad atstovų kelionei PLB valdyba yra paskyrusi \$5.000. ALOS Taryba kelionei į Čikagą patvirtino: savo pirmininką ir SLA atstovą Leopoldą Stankevičių, Rosario LB atstovą kun. Juozą Margį, MIC, ir Lietuvių Centro atstovą Julijū Mičiūną. Anksčiau buvo daugiau kandidatų, bet kiti atsisakė kelionės, palikdami tik šią trijulę. P. Amerikos LB pirmininkų pasitarimui Čikagoje pasiūlyta birželio 25, šeštadienis. Jo temos turėtų liesti jaunimą, lietuvišką švietimą, kultūrinius mainus.

Australija

ALB krašto valdyba 1982 m. gruodžio 29 d. posėdyje patvirtino mažos ALB Kanberos apylinkės pageidavimą, kad 1984 m. Lietuvių Dienos būtų pirmą kartą surengtos Australijos sostinėje. Dienoms, kurios rengiamos kas dveji metai, lig šiol būdavo pasirenkami daugiausia lietuvių turintys Adelaidės, Melbourne ir Sydneyje miestai. Mažoji Kanberos lietuvių kolonija jau pradėjo ruošos darbus. Koordinacinį rengių komitetą sudarė: pirm. Viktoras Martišius, vicepirm. Algis Bruzga, sekr. Audronė Kovalskienė, izd. Gediminas Andruska, informacijos vadovas J. Kovalskis. Atskiems renginiams sutiko vadovauti: dainų šventei — L. Žilinskienė, tautinių šokių šventei — G. Genys, vaikų ir jaunimo pasirodymui — R. Mauragienė, teatro ir filmų vakarui — K. Kemežys, meno parodoms — A. Stepenienė, oficialiai daliai — A. Stepanas. Nors Lietuvių Dienos Kanberoje įvyks tik 1984 m. pabaigoje, jau yra sudaryta provincinė programa, užsakytos salės, sporto stadionas, pasiūstas finansinės paramos prašymas valdžios įstaigoms.

A. a. dr. Algirdas Ivinskis, paskirtas vėžio ligos, gegužės 26 d. mirė Newcastle miesto ligoninėje. Velionis buvo gimęs 1931 m. balandžio 30 d. Kaune. Žymus istorikas prof. dr. Zenonas Ivinskis buvo jo dėdė. Gimnaziją lankė pokarinėje V. Vokietijoje.

joje, Australijon atvyko 1949 m. Atlikęs sutartį, studijavo klinikinę psichologiją, gaudamas bakalaurą, magistrą ir pagaliau filosofijos daktaro laipsnius. Dirbo vyr. dėstytoju Newcastle universiteto psichologijos fakultete. Jo pastangomis universitete buvo įsteigta eksperimentinė gyvūnų laboratorija. Velionis dr. A. Ivinskis ypač domėjosi medicininės bei evoliucinės psichologijos sritimi, ruošė būrį jaunų tyrinėtojų, buvo paskelbęs daug mokslinių straipsnių. Atsisveikinimas su velioniu balandžio 29 d. įvyko Newcastle krematoriumo koplyčioje. Religinės apeigas atliko universiteto kapelionas, pagrindinį žodį tarė prof. K. Diesselis. Giliam liūdesyje liko žmona Jūratė, dukros Vida ir Marina, motina Marija, brolis Vidas ir kiti giminės.

Britanija

A. a. Antanas Repšys, 57 metų amžiaus, balandžio 3 d. mirė nuo širdies priepuolio Stoke-on-Trent miesto ligoninėje. Velionis buvo augstaitis, mokėsis uolios gimnazijoje. Pokaryje gyveno Greveno sotvykloje, pasižymėjo sportinėje veikloje. Britanijon atvyko 1947 m. kaip žemės ūkio darbininkas. Vėliau baigė angliaukų mokyklą Ročdale, dirbo pietinėje Anglijoje. Į Stoke-on-Trent anglies kasyklą įsijungė 1953 m. Čia buvo sužeistas grūties 1976 m. ir dėl paglostėjusios sveikatos 1979 m. turėjo pasitraukti iš darbo. Palaidotas balandžio 13 d. Biddulpo kapinėse. Religinės apeigas atliko kun. Bryanas. Stoke-on-Trent ir Newcastle lietuvių vardu atsisveikino DBLS skyriaus pirm. V. Dargis. Jis priminė viešiasias veiklas šio skyriaus organizavime, skatų stovyklų rengime Headley parke. Buvo pareikštos užuojautos žmonai Stasei, sūnui Juozui, dukroms Janinai ir Laimai, Lietuvoje palikusioms seserims.

Prancūzija

Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės valdybą šiais metais sudaro: pirm. J. Tomkus, vicepirmininkas ir sekr. Ž. Mikšys, izd. R. Vaiciekauskas. Ji rūpinasi ryšių palaikymu tarp savo narių, leidama biuletenį prancūzų kalba, religinių ir tautinių šokių rengimu, informacija apie Lietuvą kitataučių eilėse. Pasaulio Lietuvių Dienose Čikagoje Prancūzijos lietuviams atstovaus Ricardas Backis ir Jolanta Valčiaitė-Goutt. Jaunimo kongrese dalyvaus — J. Valčiaitė-Goutt, Vytautas Backis, Vincentas Gaillius. Sibiriniai trėmimai bus paminėti specialiu renginiu birželio 5 d. Maillon mokyklos salėje.

Lietuvių Katalikų Misija, vadovaujama kun. J. Petrošiaus, atsiliepiama į gautus prašymus, yra parūpinusi informaciją apie Lietuvą prancūzų spaudai, radijui ir televizijai.

A. a. Povilas Baublys mirė š. m. kovo 8 d. Willefranche-sur-Mer. Paliko liūdinčią žmoną Danutę, Sergą — sesuo Rita, K. Danilevičiūtė, O. Norkaitė, O. Jasinevičiūtė-Matvienko.

Vienuolyno gyvenimo 50 metų sukaktį gegužės 10 d. Yvetot atšventė sesuo Ona, sesuo Stanislova ja švęs birželio 18 d. Pariziuje.

Vokietija

VLB Muensterio apylinkės veikla buvo nutrūkusi daugelį metų. Ji vėl atgaivinta 1982 m. gruodžio 25 d. sušauktu narių susirinkimu, kurį teko laikyti steigiamuoju. Pirmininkavo Domieninka Gotšalkienė, sekretoriavo gydytoja Dana Gotšalkaitė. Po ilgos pertraukos VLB Muensterio apylinkės valdybą išrinkti: pirm. — Mečys Kiuzauskas iš Warendorfo, vicepirm. ir izd. — gydytoja D. Gotšalkaitė iš Muensterio. Kontrolierėmis sutiko būti gydytoja Ira Gotšalkaitė ir Irma Mauzienė. Buvo pasisakyta už naujų narių telkimą, organizuotą lietuvišką veiklą.

Kun. Petras Girčius, sužeistas automobilio nelaimėje, Vėlykų šventės turėjo praleisti ligoninėje. Dabar jau grįžo į savo pareigas vokiečių parapijoje ir senelių prieglaudoje Bad Laere.

A. a. Jadvyga Matulaitytė-Meilenbergienė, gimusi 1914 m. rugpjūčio 31 d. Odesoje, mirė š. m. kovo 28 d. Heideje. Pasižymėjo kaip dainininkė ir šokėja, išaugino šešis vaikus. Palaidota Rendsburgo kapinėse prie Kielio kanalo, dalyvaujant vyrui, vaikams ir artimiesiems. Apeigas atliko kun. V. Sarka.

Simon's Travel

kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti į LIETUVĄ kartu!!!

10 DIENŲ LIETUVOJE!

siūlome jaunimui rugpjūčio 6 – rugpjūčio 20

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 19	Liepos 7	Rugsėjo 1
Užpildyta	Liepos 14	Rugsėjo 8
Užpildyta	Liepos 21	Spalio 6
Birželio 26		Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos. Kelionės yra vienos ar dvių savaitių maršrutu – Vilnius arba Vilnius ir kiti Europos miestai. Visos kelionės lydimos savininkų arba patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

- Nuperkame automobilius bei kitus daiktus giminėms Lietuvoje
- Nuperkame kooperatinius butus
- Sutvarkome dokumentus iškvietimams
- Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyriui ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės adresu:
2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2
 Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
 Telex 06-986766 TOR

Istaigos savininkai Vytautas ir Audronė Siminkevičiai
(Kelionių istaigos registracijos numeris — 1835961)

Taip balsuosime V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese! Dalis JAV ir Kanados lietuvių jaunimo atstovų Klevelande susipažino su būsima balsavimo tvarka

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Jaunimas Lietuvoje ir Amerikoje

Studentų pokalbis su Lietuvoje gyvenusia viešnia

Augštesnieji Lituanistiniai Kursai Toronte buvo pasikvietę viešnią, gyvenusią Lietuvoje. Ji atsakinėjo į studentų klausimus. Čia pateikiame atsakymus. **Red.**

— Kaip su tikėjimu Lietuvoje?

— Religinis atgimimas yra Lietuvoje prasidėjęs gana plačiu mastu. Jis eina dviem šakom. Viena veda į konfesinį atgimimą Katalikų Bažnyčios ribose, kita veda į mistinę, nekonfesinę, pačių dvasioje sukurtą dievybę.

— Kokį palyginimą galėtumėte padaryti tarp kultūrinio Lietuvos ir Š. Amerikos gyvenimo?

— Kultūrinis Amerikos gyvenimas didelio išpuolio man nepadarė. Man rodosi, kad kultūrininkai čia ne tiek stengiasi parodyti savo kultūrinį gyvenimą, kiek uždirbti pinigą. Konkretių pavyzdžių paminėjusi teatras, Amerikos aktorius ir savo darbą mažai teidėdą širdies. Tą jausmo trūkumą režisoriai stengiasi užmaskuoti puikiais drabužiais, dekoracijomis, šviesomis ir kitokia butaforija.

— Kiek jums pažįstama Lietuvos mokykla ir koks galėtų būti palyginimas?

— Palyginimui gal galėčiau sustoti prie pažymių. Lietuvoje yra du pagrindiniai pažymiai: už mokslą ir elgesį. Antiras yra žymiai svarbesnis už pirmąjį ir yra mažinamas už "nusikaltimus" partijos linijai: už nedalyvavimą komjaunime, už ėjimą į pamaldas, skaitymą nelegalios literatūros ir tautinę veiklą. Nesumažinto elgesio pažymio išlaikymas yra labai svarbus pereinant iš klasės į klasę, baigiant mokyklą, padavus prašymą toliau studijuoti. Kandidatų su stipriau sumažintu elgesio pažymiu universitetai visai nepriima.

Į gimnazijos kūno kultūros kursą įeina ir karinis parengimas. Pvz. visi mokiniai, berniukai ir mergaitės, turi išmokti vartoti karišką automatinį AK-47 šautuvą, jį išardyti per 15 sekundžių ir sudėti per 28 sekundes.

— Užsiminėte apie skaitymą. Ką Lietuvos jaunimas mėgsta skaityti?

— Skaitytu, jeigu turėtų, įvairias draudžiamas knygas, ypač Lietuvos istoriją, nesugadintą, faktišką. Skaityti ir "Kroniką" bei kitokią pogrindžio spaudą. Gerų knygų taip trūksta, kad jos eina per rankas. Kartais bandoma kolektyviai skaityti susimetus į būrelį, bet tai pavojingas dalykas. Todėl kai važiuojate į Lietuvą, vežkite jiems gerų skaitinių.

— Ar būtinai reikia įstoti į komjaunimą?

— Niekas tavęs to ir neklaušia. Mokytojai verčiami žiūrėti, kad jų mokiniai būtų komjaunime ar pionieriuose, o mokytojus verčia partija, grąsindama pažeminti ar atleisti iš darbo. Tačiau mokytojai vaikus ir surašo.

— Atrodo, kad Lietuvoje vyrauja tarpusavio nepasitikėjimo nuotaika?

— Taip, nepasitikėjimas yra didelis, nes niekad nežinai, ar tu nekabli su šnipu. Net tavo draugas gali būti šnipas. Antra vertus, centralizuota rezistencija yra palaužta, kaip ir neegzistuojanti. Yra pavienių drašulių, bet kažin ar tai pasiekia tikslą, o žmogus sau pakenkia.

— Kas žinoma Lietuvoje apie laisvąjį pasaulį?

— O, tos žinios pasiekia savo keliais. Reikia mokėti skaityti ir pačių komunistų laikraščius. Mes, pavyzdžiui, gana gerai žinojome apie Afganistano karą ir įvykius Lenkijoje, nežiūrint viešosios televizijos pasakojimų, kad ten viskas gerai.

— Kokia yra Lietuvos jaunimo pažiūra į mus?

— Jie labai norėtų susirašinėti su jumis, bet tas kažkaip nevyksta. Nesant ryšio, daugumas pradeda manyti, kad jūs tu reikalaujate nieko nedarote ir jais nebesirūpiate.

— Kaip Lietuvos jaunimas praleidžia laisvalaikį?

— Kaip jau sakiau, vienas įdomesnių dalykų yra knygų skaitymas. Be to, jaunimas eina į teatrą ir kino teatrą.

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

STUDIJŲ DIENŲ ir kongreso dalies Kanadoje techninės ruošos komitetas savo darbe pradėjo 1982. XI.29. Komisija sudaro: pirm. Laima Beržinytė, išd. Gražina Ignaitytė, sekr. Audra Beržinytė, transportacijai Gailius Senkevičius, protokolų sekr. Danutė Valaitytė-Yaeger, ekskursijoms Raimundas Smolskis, meno projektui Dana Lukavičiūtė.

STUDIJŲ DIENŲ KOMISIJA rūpinasi nakvynėmis ir maistu 120 atstovų, 40 stebėtojų, 11 asmenų štabui ir iš anksto užsiregistruojantiems spaudos atstovams, paskaitininkams, PLJS valdybai ir t.t. Trento universitete, Peterborough, Ontario, bus užimti 8 "namai", kuriuose telpa po 25 asmenis. Planuojama paskirstyti atstovus iš įvairių kraštų į vieną "namą". Kiekvienas "namas" išsirinks savo seniūną, kuris palaikys ryšį su štabu.

Spaudos atstovams bus parūpinatas atskiras darbo kambarys su rašomomis mašinėlėmis, kurias bus galima gauti iš rąstines.

Kiekvienas kambarys bei suėjimo vieta universitete gaus naują lietuvišką vardą. Vardus komisija sugalvojo naudodamasi lietuvių liaudies pasakomis. Štai namų vardai: Birutės kalnas, Egles rūmai, Juodvarnių urvas, Paparčių pelkė, Perkūno namai, Laučių namai, Plungės pilis ir t.t. Salės: Saulės, Mėnulio ir Vėjo salės. Suvažiavimo sesijoms salės: Katilas. Per visas 10 studijų dienų ant sienų valgykloje bus kurdorituose bus iškabintos lietuviškos patarlės bei mįslės.

VAIKŲ MENO PROJEKTAS. Balandžio 15 d. baigėsi terminas lituanistinių mokyklų Kanadoje mokiniams pateikti savo darbus, kuriais atvaizduoja būdus, kaip informuoti iš kitų kraštų atvykusius svečius apie lietuvių Kanadoje ir Kanadą. Gauta per 150 darbų iš įvairių mokyklų. Premijas ruošia Giedrė Čepaitytė Toronte. Premijos

rus, tik į juos sunku gauti bilietus, jeigu ko nors iš anksto nepaperki. Na, žinoma, jaunimas lieka jaunimu, tad ir pasilinksmina, pašoka, išgeria (gal net nemažai).

— Kaip su maistu Lietuvoje?

— Lietuva yra viduryje tarp didžiųjų sovietų miestų ir didžiųjų plotų. Didesni miestai, kaip Leningradas ir Maskva, maitinami geriau, bet tolimesni kraštai maitinami tiek žymiai blogiau, kad tiesiog kartais sunku suprasti, kaip tie žmonės nemiršta badu. Lietuvoje taip pat tenka pastovėti eilėse prie maisto krautuvų. Kartais eilės gale tenka nusivilti, kai praneša, kad mėsa yra išparduota.

— Ar siuntiniai iš užsienio gaunami tvarkingai?

— Jeigu gaunate pakvitavimą, kad adresatas siuntinį gavo, tai dar nereikšia, kad gavo tokį, kokį jūs buvotė išsiuntę. Dažnai pasitaiko, kad jo turinys būna pakeistas, pavyzdžiui, vietoje siųstų naujų drabužių įdeda vietinius, net kartais jau vartotus.

— Kaip su darbais?

— Oficialiai skelbiama, kad Sovietų Sąjungoje bedarbių nėra, bet tai tik propaganda.

Jums Lietuvoje!

JAV ir Kanados lietuvių jaunimo atstovų suvažiavimo Klevelande 1983.III.19-20

NUTARIMAI:

1. Suvažiavimas sveikina kovojantį Lietuvos jaunimą. Mes pilnai solidarizuojame su jumis ir jūsų kovą už tautinę ir religinę laisvę, žmogaus ir civilinės teises. Mes esame su jumis. Šiame suvažiavime mes ruošiamės V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui. Šis kongresas dedikuojame jums ir jūsų kovai. Kreipiamės į viso pasaulio lietuvių jaunimą Lietuvoje ir kitur, kuris yra atitolęs nuo lietuvių tautos sunkios kovos už laisvę, ir raginame jus prisidėti su pilnu entuziazmu prie šios garbingos kovos.

2. Suvažiavimas reiškia protestą prieš kun. Alfonso Svarinską suėjimą. Suvažiavimas yra paruošęs peticiją JAV-bių ir Kanados užsienio reikalų ministerijoms, reikalaujamas, kad šios ministerijos pareikštų greitą ir griežtą protestą sovietų valdžiai prieš šį suėjimą. Esame paruošę peticiją Sovietų Sąjungos KP-jos generaliniam sekretoriui, reikalaujancią laisvės kun. A. Svarinskui.

Suvažiavimas sveikina kun. A. Svarinską ir linki jam išvengti sunkiųjų dabarties vargšų.

3. Suvažiavimas reiškia protestą prieš JAV "Office of Special Investigations" kolaboraciją su KGB Amerikos lietuvių persekiojime ir siūnia protestą peticiją JAV teisingumo sekretoriui W. French Smith, reikalaujancią, kad ši kolaboracija būtų tuojau sustabdyta.

4. Suvažiavimas sveikina PL-B-ės, JAV LB-ės, KLB-ės valdybas ir reiškia ypatingą padėką JAV LB-ės pirmininkui dr. A. Butkui už dalyvavimą suvažiavime.

Vakarai jaunimo kongreso stovykloje

Kongreso stovykla artėja, ir stovyklos komitetas kruopščiai dirba, kad stovyklos dienotvarkė būtų smagi visiems dalyvaujantiems. Kiekviena stovyklos diena bus skirta kuriam nors Lietuvos istorijos laikotarpiui. Vakaro programos taip pat bus surištos su dienos tema. Kviečiam visus stovyklautojus pasiskaityti vakaro programų planus, kad galėtumėte įsijungti į šias programas.

Pirmadienis, liepos 4, ATIDARYMAS, 8 v.v. Atidarymo vakare bus susipažinimo žaidimas kiekvienoje pastovyklėje. — 8.30 v.v. bus vaidinimai, atliekami kraštų atstovų. Kiekvienas kraštas turės įtikinti tokį "broliuką ir sūtę", turintį nuostabų kiaušini, persikelti į jų kraštą. Koks bus parinktas kraštas? Reikės dalyvauti stovykloje!

— 10 v.v. — šokiai. Gros Romo Strimačio orkestras "Muzika". Antradienis, liepos 5, LIETUVIŲ KILMĖS DIENA. 8 v.v. "Antras kaimas" atliks humoristinę programą, kurion įjungus keletą epizodų iš senovės Lietuvos. 10 v.v. — viduramžių laužas, rengiamas karaliaus Mindaugo ir jo žmonos Mortos. Vaidila ir vaidilutės saugos laužą. Pastovyklės atžygiuos kaip kunigaikštijos su herbais ir šūkiams. Laužas vyks istorine eiga. Ar bus atkurtos Kęstučio laidotuvės? Reikės dalyvauti stovykloje!

Trečiadienis, liepos 6, TAUTINIO ATGIMIMO DIENA, 8 v.v. "Grandinė", tautinių šokių grupė, dalinsis savo talentais su stovyklos jaunimu. — 10 v.v. Romas Šležas rodydys Lietuvos skaidrių montažą. Ketvirtadienis, liepos 7, LAISVOSIOS LIETUVOS DIENA, 4.30 v.p.p. sporto olimpiadą atkursimas. Pastovyklės sudarys savo rinktinės komandas. Bus iškilmingas paradas,

kuriame dalyvaus stovyklos chorelis, tautinių šokių grupės ir orkestras. Koks bus sportas? Norint sužinoti, reikės dalyvauti stovykloje! Dieną koordinuoja Edis Razma, stovyklos sporto vadovas. — 10 v.v. kongresinė kavinė. Stovyklautojai bus kviečiami atsilankyti į šią kavinę pasiklausyti lengvos estradinės muzikos. Pyragai, kava ir arbata. Girdėsime Dolskio ir Šabanauko dainų, kurios bus atliktos pačių stovyklautojų. Bus proga pašotti "fokstrota" ir "tango". Vakara koordinuoja Rimas Kasputis.

Penktadienis, liepos 8, ŽMOGAUS TEISIŲ DIENA, 8 v.v. kun. A. Saulaitis praves susikaupimo vakarą, kuris primins tautos tragedijos laikotarpį — tremimus. Bus religinis koncertas. Du jaunimo solistai atliks religines giesmes, Arūnas Čiuberkis skaitys lietuvių poetų eilėraščius ir ištraukas iš Šv. Rašto. — 10 v.v. — kultūros vakaras. Visi stovyklautojai, kurie turi rimtesnius talentus, kviečiami dalyvauti šioje programoje.

Šeštadienis, TAUTINIŲ RYŠIŲ DIENA, 8 v.v. užbaigimo laužę pasirodys visi tie stovyklautojai, kurie iki tol nebuvo turėję progos pasirodyti. Kviečiame visus su įvairiais talentais pasirodyti. — 10 v.v. užbaigimo šokiai. Gros Rimo Kaspučio orkestras "Romantika". Šokių metu bus suplanuoti staigmenų. Kokių? Norint sužinoti, reikės dalyvauti stovykloje!

Jeigu turite klausimų ar pasiūlymų vakaro programoms, prašom kreiptis į Rūtą Giedraitytę, 28952 Blissfield Dr., Willowick, Ohio 44094, (216) 944-6835 arba Arūną Čiuberkį, 911 Butler, Brooklyn, New York 11231, (212) 875-3155. Iki pasimatymo stovykloje!

Rūta Giedraitytė

Kas man svarbu?

Rašo Toronto Maironio mokyklos X skyriaus mokiniai, 1983 metų abiturientai

Ar lietuviškumas bus svarbus ir reikalingas mano gyvenime po dvidešimt ar daugiau metų? Ar tu turi kokią tikslą, kuris padeda išlaikyti lietuvių kalbą, raštą ir kultūrą?

Šie klausimai labai dažnai pateikiami jaunesnio amžiaus žmonėms. Mano atsakymai yra paprasti. Aš manau, kad žmogaus gyvenimas susideda iš to, ką jis nori ir jį įdėti. Jeigu jis išlaiko lietuvių dešimt, dvidešimt ar daugiau metų, reiškia, kad jam ji yra svarbi. Juo ilgiau ją išlaiko, juo jam bus brangesnė, nes tai jį atskiria nuo visų kitų žmonių. Užaugęs tas asmuo galės ją perduoti savo vaikams kaip brangią dovaną.

Lietuviškumas, mano nuomone, yra panašus į seną pinigą. Juo ilgiau jis yra išlaikomas šeimoje, juo labiau kyla jo vertė. Jeigu vienas šeimos narys pametą tą pinigą, jo vertė sumažėja. Mes išlaikom lietuviškumą ne tik sau, bet ir visiems kitiems, kurie po mūsų ateis ir stengsis taip pat jį išlaikyti. Pavyzdžiui, tas žmogus, kuris pametė pinigą, ne tik sau padarė žalą, bet ir kitiems, kurie tą pinigą saugojo ir stengėsi išlaikyti šeimoje. Todėl yra svarbu, kad mes dabar lankytume lietuvišką mokyklą, tautinių šokių grupes ir kitas organizacijas, kad turėtume progos dalyvauti lietuviškoje veikloje. Lietuvių kalba yra viena seniausia Europos kalbų. Yra mūsų visų lietuvių pareiga išlaikyti tą brangią dovaną ir ją pratęsti ateinančioms amžiams.

Tadas Slivinskas

Lietuvių šeimoms lietuviškumas yra pareigos reikalas. Tėvams gal svarbu, kad jų vaikai žinotų apie Lietuvą ir ją mylėtų bei mokėtų jos kalbą. Tėvams yra svarbi lietuvių tauta ir jos kultūra, kuri turi būti perduota ir jų vaikams. Tačiau lietuviškumas neturėtų būti perduodamas per prievartą vaikams, jei jie to nenori. Tik tada tėvai bus tikrai laimingi, jei vaikai laisvai norės mylėti Lietuvos kultūrą ir kalbą. Mokykloje lietuviškumas jaugą į mokinius. Kai jie užauga, jiems sunku mokyklą palikti. Gal iš pradžių jie nenorė-

jo eiti, bet juo toliau, juo labiau jie nori mokytis ir baigti.

Linas Medelis

Ar lietuviškumas yra pareigos ar meilės dalykas?

Aš esu lietuvis, nes mano tėvai gimė Lietuvoje, ir jų tėvai taip pat. Mūsų lietuviška kultūra ir mūsų tradicijos yra labai stiprios. Mums reikia jas išlaikyti, kad jos neišnyktų. Mūsų tikėjimas lietuviškumu turi būti paremtas meile lietuvių kalbai ir kitoms vertybėms. Mes einame į mokyklą, kad suprastume, kas tos vertybės yra, kad žinotume, kodėl mes šitaip gyvenam ir kalbam. Lietuviškumo negalima išlaikyti prievarta — tik tikėjimu ir meile. Tik laisvai, savanoriškai galima tikėti ir mylėti.

Paulius Greičičinas

Mano tėvai nori, kad aš draugaučiau su lietuvišiais ir kalbėčiau lietuviškai, kad lietuvių kalba neišnyktų. Aš žinau, kad mano tėvai yra teisingi ir kad jiems svarbi yra mano laimė. Aš pati kartais diskriminuojau kitos rasės žmones, bet tada jaučiuos labai kaltą, nes nėra teisinga taip daryti. Negali spręsti apie žmogų, jei visai jo nepažįsti.

Vieną kartą aš savo tėvelį paklausiau, ką jis manytų, jei aš ištėkėčiau už nelietuvio. Jis man atsakė, kad jam labai nepatiktų, bet jis manęs neverstų tekėti už lietuvių. Panašiai klausiau ir mamą. Ji man atsakė, jai svarbu, kad aš būčiau laiminga ir tikrai tą žmogų mylėčiau.

Aš manau, kad visi žmonės yra vertingi, nesvarbu, kaip jie atrodo ar kaip elgiasi. Pagalvojusi aš noriu mylėti visus žmones todėl, kad jie yra ŽMONES.

Asta Sukauskaitė

Man yra garbė būti lietuviute, kaip mano tėvai ir giminės. Aš manau, kad yra puiku turėti savo kalbą ir dalyvauti lietuviškoje veikloje. Man malonu eiti į lietuvišką mokyklą ir mokytis su draugais. Mano tėvai patenkinti, kad aš draugauju su lietuvišiais ir kalbu lietuviškai, bet jie taip pat prima ir kitus mano draugus, kurie nėra lietuviai. Man smagu būti su lietuvišiais, nes jie yra artimi vienam kitam. Man patinka

Buvęs Hamiltono Vyskupo Valančiaus mokyklos vedėjas K. MILERIS įteikia žymenį abiturientui DANAI GRAJAUŠAITEI. Nuotr. J. Miltenio

"Laisvės radijas" apie "Jaunimo Žiburius"

Amerikiečių "Radio Liberty" lietuvių skyrius, transliuojantis laidas į okupuotą Lietuvą, informavo ir apie "JZ". Pacitavęs Violetos Slivinskaitės rašinį apie "Aušrą" dabartinėje Lietuvoje, sake:

O štai ką tame pačiame "Jaunimo Žiburių" skyrelyje rašo Toronto lituanistinių kursų XIII klasės moksleivis Čuplinskas apie Basanavičiaus "Aušrą", įvertinęs jos pastangas išaugdinti Lietuvos praeitį ir gimtosios kalbos reikšmę. Kanados lietuvis jaunuolis daro tokią išvadą: "Aušros reikšmė buvo ne tik didelė visuomeninė mūsų gyvenime, bet ir kultūrinėje. Ji turėjo lemiančios įtakos ir didįjį mūsų tautos poetą Maironį ir Vincą Kudirką, Lietuvos himno autorių. Vokietis Zauerveinas 'Aušros' įtakoje parašė himną 'Lietuviai esame mes gimę'. Galime sakyti, kad be 'Aušros' greičiausiai nebebūtų ir lietuvių tautos" — rašo Toronto lietuvis jaunuolis Čuplinskas.

"Jaunimo Žiburiai" skelbia daug žinių apie pasirengimus penktajam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, kuris įvyks šią vasarą JAV-se ir Kanadoje. Jo programa užtruks visą mėnesį.

Dana Jokubaitytė aprašo jaunimo kursus, kuriuos ateitininkų namuose Lemonto mieste, Ilinojaus valstijoje, surengė Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdyba. Poeto Balio Sruogos našlė istorikė Vanda Sruogienė papasakojo apie tuos laikus, kai buvo rengiamasi atkurti Lietuvos nepriklausomybę ir ją apginti.

"Grandinė" jaunimo kongrese

"Grandinė", šauni lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama Liudo ir Aleksandro Sagių, š. m. kovo mėnesį atšventė savo 30 metų sukaktį. Tai yra įrodymas ką pasiekė, kas pasiekta, kad lietuvių tautinė kultūra ir lietuvių kalba neišnyktų. Aš žinau, kad mano tėvai yra teisingi ir kad jiems svarbi yra mano laimė. Aš pati kartais diskriminuojau kitos rasės žmones, bet tada jaučiuos labai kaltą, nes nėra teisinga taip daryti. Negali spręsti apie žmogų, jei visai jo nepažįsti.

Šią vasarą "Grandinė" su-tiko dalintis savo talentais kongreso stovykloje liepos 6 d., 8 v.v., Oberlin kolegijoje. "Grandinė" užbaigs dienos programą Tautinio Atgimimo Dieną su linksma, bet ir moksline programa, kurion įeina senovės kaimo šokiai bei dainos, istorinis paaiškinimas, ir inscenizuoti lietuviški šokiai. Kiekvienoje dalyje pasirodys ir solistė Aldona Stempuzienė-Svedienė. Nuo-taiki kels orkestras, vadovaujamas Ritos Klirienės.

Kun. Gedimino Kijausko žodžiais, "Taip, Liudas ir Aleksandra Sagių, 'Grandinės' kūrėjai ir vedėjai, save atidavė tautiniam menui, kasdieniam darbiui iki tokio taško, kad sau nepasiliko laiko. Jie neskaiciavo valandų, praleistų su 'Grandine'. Jokia au-

Čikagietis inžinierius Pilypas Narutis taip pat pasidalijo savo prisiminimais apie tautos sukilimą 1941 m., pavaizduodamas įvykius Lietuvos žemėlapyje ir Kau-no miesto plane. Pasakojimas klausytojams padarė didelį įspūdį, nes jo paveiktį jie sukuro svarstyti, ar šiandieninis jaunimas pajėgus ir turi panašių gali-mybių susiorganizuoti ir veikti, kaip anomet.

Adv. Povilas Žumbakis painformavo kursų dalyvius apie specialiu tyrimu įstaigos veiklą JAV-se. Toji įstaiga turi teisę kelti bylas už nusikaltimus, susijusius su žydų naikinimu antrojo pasaulinio karo metais. Per pastaruosius devyntis metus dėl to buvo tardomi keli lietuviai. Kadangi tos bylos yra civilinės, o ne kriminalinės, tai apkaltinti asmenys, nors ir ne-kalti, verčiami savo lėšomis gintis.

Buvo surengtas simpoziumas tema "Lietuva ne per Turistinio malonę". Simpoziumo kalbėtojai — dr. Linas Sidrys, Ramutė Piloplytė ir Steve Youngas — išbuve Lietuvoje moksliniais reikalais nuo trijų iki devynių mėnesių. Korespondentė labiausiai patiko Youngo pasakojimas. Šis jaunas amerikietis, Vilniuje studijavęs senųjų lietuviškų tekstų kirčiavimą, puikiai kalbėjo lietuviškai ir perdavė nelietuvių išpuolius.

Studentų ateitininkų žiemos kursai buvo baigti skaitymais ir skaidrėmis apie "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką". Skaidrėse buvo rodoma, kaip žmonės Lietuvoje fiziškai ir moraliskai persekiojami dėl savo tikėjimo.

ka jiems nebuvo perdidelė. Ir todėl "Grandinė" švytėjo Klevelande. Su panašiu pasisekimu ji apkeliojo Jungtines Amerikos Valstybes, Kanadą, Europą, Pietų Ameriką, Australiją. Vedėjų ir jaunimo triušą būtų sunku pasverti ar apskaičiuoti. Viena žinom, jis didelis. Turime pripažinti, kad per 30 metų "Grandinė" puikiai atliko tautinės lietuvių kultūros ambasadoriaus pareigas. Šokio grakštumu, jaunatviška dvasia, rūbų spalvingumu, muzikos gyvumu "Grandinė" prabilo aiskia kalba į lietuvių ir kitų tautų meno mylėtojus. Jie atskleidė Lietuvą, jos žmonių sielą, dvasines vertybes. Jie reikšė lietuvių pažiūras į darbą, meilę, žaismo dvasią, žmonių bendravimą. Sutiksime, šis trys dešimtmečiai, šokant "Grandinėlei", praturtino ir visuotinius žmonių giminės laimėjimus!"

Tą vakarą ir visuomenė yra taip pat kviečiama atsilankyti Oberlin kolegijai, Finney Chapel. Įėjimas — auka.

Rūta Giedraitytė

DEŠIMTASIS LITUANISTIKOS SEMINARAS — 1983 m. rugpjūčio 7-21 d.d. Loyola on the Lakes netoli Akrono miesto, Ohio, JAV. Apie registraciją ir sąlygas teirautis: PLJS Rysių Centras, seminaro komisiija, 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Priimami vidurinį mokslą baigę studentai. Jau laikas registruotis.

lietuviški papročiai, nes jie yra skirtingi nuo kitų tautybių. Jei aš galėčiau pasirinkti savo tautybę, aš visvien rinkčiaus lietuvių, nes man patinka būti lietuviute.

Rasa Malinauskaitė

Tedirba visi – senukai ir jaunukai

AURELIJA BALASAITIENĖ

Idomu, kad modernios, kontroversiškos ir naujoviškos dr. J. Šarausko mintys sukėlė gyvas diskusijas ir išjudino tuos, kurie galvoja apie mūsų šiuolaikinio veiklos pagrindines gaires ir veiklos paskirtį. Laisvos spaudos puslapiuose tokioms diskusijoms yra plati dirva, o ir skaitytojais yra verčiami svarstyti bendras mūsų problemas ir vėliau atitinkamai reaguoti, kad ir pasyviai, savo reakcija įrodant balsavimu, aukų davimu ar tylaus boikoto forma. Nemanau, kad pastaroji reakcija yra naudinga mūsų veiklai, tačiau ir jos išvengti negalima, atsižvelgiant į žmogiškosios prigimties pagrindus: reaguojame į viską skirtingai, pagal savo išsilavinimą, politines bei religines pažiūras, charakterį ir t.t.

Algimantas Gečys savo straipsnyje "Rikiuotis į bendrą kovos grandinę" ("TŽ" 1983 m. balandžio 24), gindamas Bendruomenės vėrimąsi į politinį dominavimą, tai daro kitų sąskaiton. Kalbėdamas apie įtakingą Helsinkio komisijos pareigūnę, pastebėjo, esą ji bandžiusi "taktiškai pasakyti, kad nesiųstume miesto senuko į Madrido konferenciją". Teko patirti iš visai oficialių šaltinių, tas "miestas senukas" (šiuo atveju visiems gerai žinomas ALTOs atstovas) toje konferencijoje pasirodė labai efektingai ir jo buvimo atgarsiai dar ir šiandieną aidą mūsų spaudoje. Taip pat norėčiau pastebėti, kad net ir Amerikos prezidentą, neseniai atšventusį 70-ąjį gimtadienį, visi dar kviečia į konferencijas, jo nevadindami "mielu senuku".

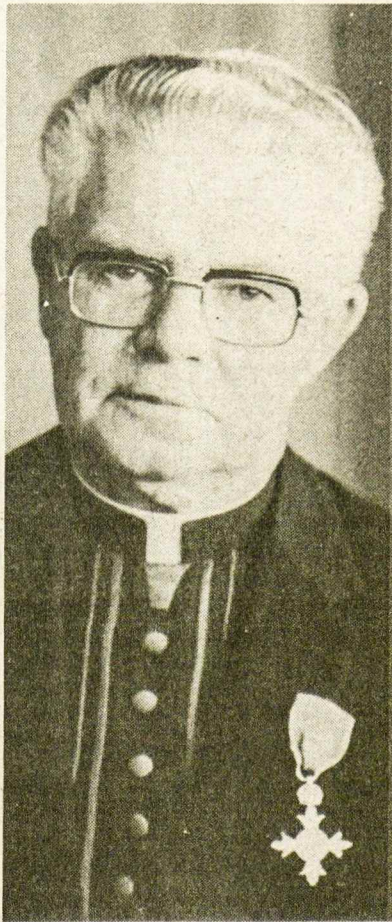
Mano kukliu supratimu, Lietuvos laisvinimo darbą gali dirbti visi – ir jaunimas, ir "mieli senukai", kodėl jie tą sunkų vežimą tempia viena kryptimi. Atrodo, kad Bendruomenės pareigūnai, atsidūrę oficialiose įstaigose, diskutuoja kitų veikėjų kvalifikacijas. Galiu įsivaizduoti, kokį tai įspūdį padaro tiems, su kuriais susiduriame.

A. Gečys savo straipsnyje labai daug vietos skiria VLI-Ko kritikai ir A. Kasulaičio minčių analizei, jo pavarde pakartodamas net 23 kartus. Diskusijose, keliant problematiškus klausimus, nedera interpretuoti nepareiktų oponento minčių ir apie jas daryti toli siekiančių išvadų, vartojant tokius išsireiškimus, kaip "A. J. Kasulaitis groja gerokai nudėvėtą partinę giesmę", arba "A. J. Kasulaičio subtilios užuominos rodo", arba "nusiėmus dūmais aptrauktus partijos akinius" ir t.t. Šitokio turinio straipsniai nepadaeda eiliniam visuomenės nariui išnarplioti visų mazgų ir orientuotis padėtyje.

Pripažįstu, A. Gečys turi pilną teisę remti savo tvirtinimą, kad ir LB privalo dalyvauti politinėje veikloje. Kaip ilgametė Bendruomenės rėmėja, aš būčiau jo teigimui palanki, jei jis Bendruomenės darbus keltų kaip gyvos, pozityvios veiklos pavyzdį, o ne kaip įrankį suniekinimui kitų. Teisės politinio darbo monopoliui LB neišsikovo, jei jos pagrindinis metodas bus atėmimas tos teisės seim organizacijoms. Pati būdama bepartyvi, nes mano partija yra lietuvių tauta, neturinti savo nepriklausomos valstybės, aš nevisada ir su A. J. Kasulaičio nuomone sutinku, tačiau nenorėčiau, kad jo nusistatymo lietuviams būtų nebeleidžiama spiestis kad ir tame pačiame mirčiai pasmerktame VLIKe arba "se-niuku" ALToje, neradus vietos kitur. LB yra organizacija, kuriai priklausomumą apsprendžia ne vien buvimas lietuvių kilmės asmeniu, bet ir jo laisvas pareiškimas būti tos organizacijos nariu. Niekas negali būti prievarta į jokią organizaciją įrašytas. Net ir gyvenamo krašto pilietybė nėra primetama, o atvykusiame svetimaui reikia dar pareikšti norą pilietybei įsigyti. Visi lietuviai nėra automatiškai PLB nariai, todėl PLB neturi visų lietuvių mandato betkuriai gyvenimo sričiai diktuoti.

Lankantis Šveicarijoje pas dr. Albertą Gerutį, vieno pokalbio metu apie mūsų veiklą JAV garbusis diplomatas pareiškė: "Jūs Amerikoje tiek daug; jūs tokie pajėgūs. Argi jau iš tikro pritrūko darbų, kad jūs tiek daug laiko ir energijos skirate ginčams dėl darbų pasidalinimo?"

Darbo tiek daug, kad ir jaunimas, ir senukai, ir visi kiti, kurių dar amžiumi niekas ne-suklasifikavo, yra vienos šeimos nariai, kuriems privalo būti brangūs mūsų himno žodžiai "vardan tos Lietuvos vienybė težydi".

Monsinoras PETRAS BUTKUS, Sydnėjaus lietuvių katalikų kapelionas, paminėjęs 45-rių metų kunigystės sukaktį 1983 m. gegužės 22 dieną. Už nuopelnus religinėje, visuomeninėje ir literatūrinėje veikloje apdovanotas ne tik monsinjoro titulu, bet ir Britanijos karalienės žymeniu

Kur skundžiamasi entuziazmo stoka, ten iš tikro skundžiama – idealizmo stoka. JUOZAS GIRNIUS

Uoliam ir nuoširdžiam lietuvių visuomenės veikėjui ir Kanados Lietuvių Žurnalistų Sąjungos nariui

**JONUI-ROBERTUI
SIMANAVIČIUI**

netikėtai mirus,

didžio skausmo ištiktai jo šeimai, giminėms ir artimiesiems meldžiame Augščiausiojo paguodos, o velionies sielai amžinos ramybės dangaus glūdumose —

Kanados Lietuvių Žurnalistų Sąjunga

Buvusiam Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkui, žymiam lietuvių visuomenininkui

a. a. J. R. SIMANAVIČIUI

mirus,

žmonai VALENTINAI, šeimai ir visiems artimiesiems skausmo bei liūdesio valandoje reiškiamo nuoširdžiausio užuojautą —

KLB Sudburio apylinkės valdyba

A+ A

**JONUI-ROBERTUI
SIMANAVIČIUI**

staigiai mirus,

giliame liūdesyje likusius — jo žmoną VALENTINĄ, buvusią mūsų choristę, sūnų JONĄ, dukras — VIOLETĄ ir MARGARITĄ su šeimomis, mielą brolių mūsų choro globėją Tėvą AUGUSTINĄ, OFM, mielą choro narį brolių VLADĄ, mūsų choro bendradarbį brolių ALGĮ, šeimos narius bei artimuosius giliai už jaučiame ir kartu liūdime —

Prisikėlimo parapijos choras

Buvusiam KLB krašto valdybos pirmininkui ir dabartinės krašto valdybos kultūros komisijos pirmininkui

A+ A
**JONUI-ROBERTUI
SIMANAVIČIUI**

mirus,

jo žmonai VALENTINAI, dukroms — VIOLETAI LAURINAVIČIENEI, MARGARITAI KYBARTIENEI su šeimomis, sūnui JONUI, seserims — EUGENIJAI RAGAŽINSKIENEI, ZUZANAI REJACKIENEI su šeimomis, broliams — VINČUI, PETRUI, VLADUI, ALGIUI su šeimomis, T. AUGUSTINUI, OFM, nuoširdžią užuojautą reiškia bei kartu liūdi —

KLB Londono apylinkė

A+ A
**JONUI-ROBERTUI
SIMANAVIČIUI**

staigiai mirus, jo žmonai VALENTINAI, dukroms — VIOLETAI ir MARGARITAI, jų šeimoms, sūnui JONUI, broliams ir seserims reiškiamo gilią užuojautą bei kartu liūdime —

*Kun. Algimantas ir Rūta Žilinskai
Uršulė Bleizgienė*

Mylimam vyrui

A+ A
**JONUI-ROBERTUI
SIMANAVIČIUI**

staiga atsiskyrus su šiuo pasauliu,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą žmonai VALENTINAI SIMANAVIČIENEI ir jos šeimai, seserims, broliams, jų šeimoms, giminėms bei artimiesiems. Kartu su šeima liūdinčios —

Liucija Skripkutė ir mama

A+ A
**JONUI-ROBERTUI
SIMANAVIČIUI**

mirus,

jo žmoną VALENTINĄ, sūnų, dukras su šeimomis, brolius, seseris ir visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

*Lidija Vilembrekienė,
Toronto, Ont.
Elė ir Rudy Vilembrekai,
London, Ont.*

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ MIRTIES SUKAKTĮ MINĖSIME ROMOJE 1984 metų kovo 4 dieną

Šv. Kazimiero 500 m. sukakties centrinis komitetas rengia lietuvių kelionę į Romą. Į šią kelionę kviečiami jungtis lietuviai iš JAV ir Kanados. Išvykstama iš Niujorko 1984 vasario 26 d., grįžtama kovo 5 arba kovo 12 d.

Kelionės kaina iš Niujorko: vienai savaitei \$965
dviem savaitėm \$1,455
(asmeniui, kambaryje gyvenant dviese).

Keliaujantiems iš kitų miestų pridėtinis mokestis:

\$300 — iš Los Angeles,
\$200 — iš Čikagos ir Floridos,
\$150 — iš Klevelando, Detroito, Toronto, Montrealio.

(Dėl pridėtinio mokesčio iš kitų miestų prašome teirautis agentūroje "Vytis"). Kainos nustatytos pagal galiojančius tarifus 1983. V. 1.

Į kainą įeina:

- * Kelionė lėktuvu Niujorkas–Roma–Niujorkas "Pan American" linija
- * Transportacija iš aerodromo į viešbutį ir atgal Romoje
- * Pirmos klasės viešbutis 7 naktims Romoje
- * Lengvi pusryčiai ir pietūs kiekvieną dieną
- * Visi valstybiniai ir patarnavimo mokesčiai
- * Lagamino pervežimas
- * Angliškai ir lietuviškai kalbą grupės vadovai
- * Apžiūrėjimas įdomesnių vietų, įskaitant audienciją pas Šv. Tėvą
- * (Jei mokesčiai įskaityti į kainą)
- * Kelionės suplanavimas, paruošimas, vykdymas

Kelionę galima pratęsti iki dviejų savaitių. Antrąją savaitę bus aplankyta: Florencija, Venecija, Assisi, Milanai. Visuose miestuose aplankomos įdomesnės vietos (Venecijoje plaukiama gondolomis). Į kainą įeina viskas, kaip ir pirmoje savaitėje. Keliaavimas miestuose ir tarp miestų — patogiais, liuksusiniams autobusais. Bus pakankamai laisvo laiko norintiems apsipirkti.

Techniškus kelionės reikalus tvarko kelionių agentūra "Vytis". Rezervacijos priimamos, kol lėktuvuose bus vietų. Rezervuoti du Boeing 747 lėktuvai. Registruojantis siųsti: savo vardą, pavardę, adresą, telefoną ir po \$100 už asmenį.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.

2129 Knapp St., Brooklyn, NY, 11229, USA

(212) 769-3300

Šv. Kazimiero 500 metų sukakties centrinis komitetas
Vytautas Volertas, pirm.
Kun. Algimantas Bartkus, kelionės koordinatorius
Romas Kezys, kelionių įstaigos pareigūnas

Mielam bičiuliui

A+ A
**JONUI-ROBERTUI
SIMANAVIČIUI**

peranksti amžinybėn iškeliavus,

jo žmonai VALENTINAI, sūnui JONUI, dukroms — VIOLETAI ir MARGARITAI su šeimomis, seserims, broliams, bei visiems giminėms reiškiau nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdžiu —

Romas Michalauskas

A+ A
**JONUI-ROBERTUI
SIMANAVIČIUI**

mirus,

jo žmoną, dukras bei jų šeimas, sūnų, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

*Jonas, Vytautas, Šarūnas, Egidijus
Zaleckiai*

A+ A
**JONUI-ROBERTUI
SIMANAVIČIUI**

staigiai ir netikėtai

iškeliavus amžinybėn,

giliame liūdesyje likusius — žmoną VALENTINĄ, dukras VIOLETĄ ir MARGARITĄ su šeimomis, sūnų JONĄ, seseris, brolius bei visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

*Janina, Stasys, Diana ir Edvardas
Bubuliai*

A+ A
JONUI TUMOSAI

mirus,

jo žmoną SOFIJĄ, dukterį JANINĄ su šeima, sūnų ALGĮ, brolių ZENONĄ ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiu —

Bronius Beržanskis

A+ A
JUOZUI MATULEVIČIUI

mirus,

broliui VYTAUTUI ir jo šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

G. Kocienė

A. S. Ciplijauskai

V. G. Butkiai

A+ A
broliui IPOLITUI

Lietuvoje mirus,

JERONIMUI PLEINIUI — Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos sekretoriui reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

*Kanados Lietuvių Bendruomenės
krašto valdyba*

A+ A
IPOLITUI PLEINIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolių JERONIMĄ ir šeimą, brolių PIJŲ, gimines bei artimuosius giliai užjaučiame —

*Hamiltono Aušros Vartų
parapijos taryba*

A+ A
IPOLITUI PLEINIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolių JERONIMĄ ir šeimą, brolių PIJŲ, gimines užsienyje ir Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

A. V. Kėžinaičiai

S. J. Domeikos

M. P. Šiuliai

H. K. Norkai

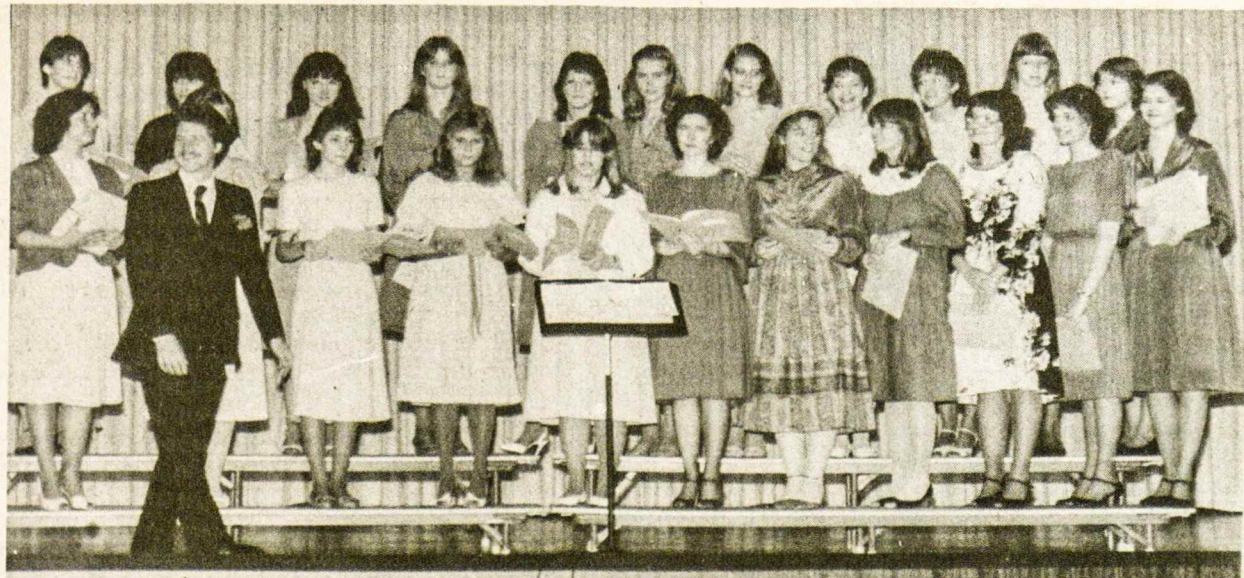
A. K. Bungardos

R. V. Bartininkai

Z. J. Rickai

M. A. Garkūnai

I. A. Zalagėnai

Detroito lietuvių mergaičių choras, atlikęs dalį meninės programos Motinos Dienos minėjime. Priekyje — choro vadovas R. KASPUTIS

Marksizmo pagautas jaunuolis

Premijuotas rašytojo Anatolijaus Kairio romanas „Klionė į Vilnių“

PR. NAUJOKAITIS

Darbštusius išeivijos lietuvių rašytojas Anatolijus Kairys laimi premiją po premijos. Jis laimėjo ir „Draugo“ trisdešimt antrojo romano konkurso premiją už knygą (rankraštį) „Klionė į Vilnių“. Vertintojų komisija buvo sudaryta Čikagoje: pirm. kun. Andrius Naudžiūnas (marijonas), sekretorė Nijolė Jankutė-Užubalienė, nariai — Danutė Bindokienė, Julija Švabaitė-Gylienė ir Česlovas Grincevičius. Visais balsais premijuotinu pripažintas Aro Arūno slapyvardžiu pasirašytas rankraštis. Atidarius voką, paaiškėjo, kad autorius yra Anatolijus Kairys. Jam ir paskirta \$2000 premija, kurios mecenatė — Irena Vincloviene iš Klevelando.

Romanas yra idėjinis-psichologinis, rodąs lietuvių jaunuolio ideologinį ir psichologinį lūžį.

Apie pagrindinį veikėją jaunuolį Mindaugą Gudutį, kuris pats pasakoja savo vidinę istoriją, ir sukasi visos romano veiksmas. Mindaugas yra gimęs Vilniuje, bet dar mažametis su tėvais išvyko iš Lietuvos. Gyvena Čikagoje. Tėvas rūpestingas, tikras patriotas, bet ir sūnaus auklėjimą mažai kišasi. Motina labai jautri ir nuosirdi sūnaus auklėtoja. Jos rūpesčių Mindaugas baigė lietuvišką šeštadieninę mokyklą, šoko tautinius šokius, reikėsi mokyklos parengimuose, be jokio svetimato akcento kalba lietuviškai, tačiau lietuvių ir pati Lietuva jam mažai terūpi.

Jau pirmasiais studijų metais jis įstojo į kairiųjų studentų amerikiečių organizaciją „Students for Democratic Action“. Motinai toks sūnaus posūkis labai nepatiko. Už tai ji pavadino sūnumi nevykėliu. Tačiau motinos autoritetas išliko sūnaus širdyje. Jis stengėsi motinai būti švelnus, jos neužgauti, bet savo siauras marksistines pažiūras formavo iš savo organizacijos ir knygų. Netrukus visai pasmerkė kapitalistinę santvarką ir Amerikos gyvenimo būdą. Vis labiau žavėjosi marksizmu, socialistine santvarka, net idealizavo sovietinę sistemą.

Jo įsitikinimus dar stiprino iš okupuotos Lietuvos atsisųtas neva draugas Vacys Girkalnis, kuriam Mindaugas kiek įmanymai pasitaikė, jį vaisingo, vedė į visokias pramogas, net skolinosi pinigų, kad tik Vaciiui įtikytų. Idealia ateities valstybe Mindaugas laikė socialistinę valstybę. Ypač jam imponuoja Sov. Sąjungos galybė ir didybė. Nei Lietuva jam nėra sava žemė, nei Vilnius — jo miestas. Jis gerbia Lietuvą tik kaip jo tėvų, o ne savo žemę.

Mindaugo tėvai Amerikoje įsikūrę vidutiniškai — sugeba gražiai gyventi ir sūnų paremti einant mokslus.

Mindaugo motina, atrodo, gana gerai pažįsta komunizmo teoriją ir praktiką. Ji seka žinias ypač iš pavergtos Lietuvos gyvenimo. Ji tiki Mindaugo atsivertimu — stebuklu, rūpinasi, kad sūnus nuvažiuotų į pavergtą Lietuvą ir ten pažintų komunistinę tikrovę ne vien iš knygų. Ilgai trunka motinos įkalbinėjimai aplankyti savo tėvų žemę. Tik baigęs mokslus, įsigijęs teisius daktaro laipsnį ir tapęs komunistuojančio profesoriaus asistentu, Mindaugas įvykdo motinos troški-

mą — skrenda į Lietuvą net su sovietų ambasados rekomendacijomis.

Tačiau nei Maskvoje, nei Vilniuje jo nepasitinka Vacys Girkalnis.

Nusivylimas prasideda pamčius išorinę netvarką, ypač kai ji vietoje Vacio pasitinka kažkoks nepažįstamas Cibulskas, kurio globa atrodo nenuoširdi, formali. Nors vakare Cibulsko žmona ir labai stengiasi Mindaugui įsigerinti, kad tas pažadėtų abiem Cibulskams iškvietai į Ameriką. Pasirodo, kad ir kiti sutikti sovietiniai Lietuvos pareigūnai nuolatins svajoja apie išvykimą į Ameriką, o vietinį buvimą laiko kalėjimu.

Iš numatytų penkių Mindaugo paskaitų Vilniaus universitete teko skaityti tik dvi, nes „tvarkos saugotojams“ nepatiko po paskaitų kilusios diskusijos. Buvo pareikalauta paskaitas iš anksto įteikti cenzūrai. Pasirodė, kad vakarietiškas marksistinis idealizmas netiko rytietiškai tos ideologijos praktikai.

Buvo ir platesnių susitikimų su vietiniais visuomenės ir universiteto veikėjais, buvo vaišių, kuriose daugiausia geriamą svaigalę, o kalbos — arba tuščios, arba priekabinos. Ypač neigiamai Mindaugą nuteikė vaišės pas žymų profesorių. Žodžių, nieko pamokančio ir priimtino Mindaugas nepatyrė tuose oficialiuose priėmimuose.

Kasdieninį gyvenimą stebėti Mindaugui labai daug padėjo sąmojinga, gudri ir atšargi taksistė Virga. Ji nuveža prie parduotuvių, kur ilgiausios žmonių eilės, laukiančios kurio nors prekų, supažindina su slaptojo turkaus prekyba, suveda į pažintį su Rusų kausose slapta veikiančiais „lu-natikais“, jau daug nukentėjusiems nuo žiaurių saugumiečių.

Atskirą įdomų, gal kiek ištęstą epizodą romane sudaro klionė į Kryžių kalną ir pas slaptą dievadirbį miške. Ten

Mindaugas patiria pasyvų ir aktyvų jaunimo pasipriešinimą okupantų kėslams ir jų ideologijai.

Mažu kišeniniu aparatėliu Mindaugas stengiasi nufotografuoti saugumiečių žiaurumus su kryžių nešėjais. Už tai netenka aparato ir pakliūva į Šiaulių kalėjimą. Ten iš kažkur atsiranda ir Vacys Girkalnis, dabar jau tapęs saugumo ir kalėjimo viršininku. Jis siūlo Mindaugui laisvę už parašą — pažadą šnipinėti Amerikoje Sov. Sąjungai. Mindaugo atspairumas palūžta — jis pasirašo, tik širdyje pasižada to pažado nevykdyti. Per prievartą įsodinamas į lėktuvą ir išsiunčiamas į Ameriką, net neišbuvęs okupuotoje Lietuvoje nė trečdaliai jam leisto laiko. Grįžta į Čikagą jau visai kitas jaunuolis — atsikratęs marksistinių prietarų ir mela-gysčių, įsimylėjęs tikrąją Lietuvą, ne marksistinę, atmetęs ir bedievybę, į kurią buvo anksčiau belinkstas. Pamatas tikrovės savomis akimis pagy-dė komunizmo bakterijomis užsikrėtusią Mindaugo sielą.

Mindaugo charakteris atsikleistas gyvai, natūraliai, įtikinamai. Jis — gyvas žmogus, nors pro jo akis, protą ir širdį praeina daug negyvų, gyvenimą luošinančių idėjų. Romano autorius matyt, yra gerai susipažinęs su marksizmo doktrina ir gerai žino marksistinės santvarkos praktiką. Pavergtos Lietuvos vadovaujantieji visuomenininkai ir mokslininkai jau yra tik pusžmogiai, melagingų idėjų sukašinti, sugebą rūpintis tik kasdienine varginga buitimi.

Romano forma pateiktą komunistinės ideologijos ir valstybinės santvarkos kritika yra labai įtaigi: ji pagydytą nevieną mūsų išeivijos dvasios palięgėlį.

Anatolijus Kairys, **KLIONE Į VILNIŲ**. Premijuotas romanas. Viršelį ir aplanką nupiešė dail. A. Suktuvienė. Spausdino „Draugo“ spaustuė. Čikaga, 1983 m., 248 psl. Kaina — \$10.

Leidiny apie senuosius ateivius

“Between 2 Worlds” by Ona Kazlauskaitė-Benstead

Mažai teturime literatūros apie senąją lietuvių imigraciją Kanadoje. Dar mažiau — tos pačios kartos žmonių paraštos. Todėl su dideliu malonumu teko pamti į rankas gražiai išleista, gausiai iliustruota, 68 psl. leidinėli anglų kalba „Between 2 Worlds“. Autorė yra Vakarų Kanados lietuvių, mirusi 1982 m. Leidinys atspausdintas jos vyro.

Leidinio medžiaga galima suskirstyti į dvi dalis, nors knygoje nėra tiksliai tos dalys išskirtos. Pirmąją dalį sudaro Lietuvos istorijos metmenys. Matyti, kad tai rašoma grynai patriotiniais sumetimais — duodama anglų kalba mūsų istorijos žinių tiems, kuriems lietuviškieji šaltiniai yra persunkūs. Nors daug kur cituojama iš įvairių šaltinių, tačiau tai mėgėjiškas darbas, nors ir gerasis tikslais atliktas. Pasitaiko gana stambių istorinių klaidų ar praleidimų. Pvz. nepasakyta, kad Mindaugas buvo nužudytas. Nemimamas Žalgirio mūšis. Visai neteisingas tvirtinimas, kad dėl Vilniaus lietuviai „broke“ out full relations with the Holy See and turned to their god of ages past“ (p. 22).

Gal vertingiausia to skyriaus dalis yra istoriniai Lietuvos žemėlapiai, kurių čia įdėta net septyni. Gaila tik, kad nepažymėta, iš kur jie imti.

Antroji leidinio medžiagos dalis yra senosios imigracijos lietuvių kūrėmis Vakarų Kanadoje, daugiausia prie tiesimo „Trans-Canada“ geležinkelio. Tai yra svarbi ir iki šiol, rodos, dar neskelbta medžiaga, iš kurios sužinome, kad lietuviai yra buvę kaiku-rių Vakarų Kanados vietoviu netgi pionieriai. Pvz. dabar žinomo miesto Medicine Hat vienas pionierių buvo W. Navickis. Įdėta ir fotografija, rodanti jį stovintį prie savo senojo namo, statyto XIX šimtmečio gale.

Toliau pasakojama autorės giminės istorija: jos tėvai Kazlauskai, sesuo Birutė, senelis iš motinos pusės Stankevičius. Anos kartos vyrai tarnavo anglų daliniuose karo metu, kaiku-riai ir žuvo (p. 44), kiti grįžo į Lietuvą ir yra tarnavę mūsų kariuomenėje (p. 42). Autorės duktė Nina Rea yra tapusi artiste muzike, savotiško Pietų Amerikos instrumento „marimba“ specialiste.

Leidinį galima užsisakyti pas autorės vyrą H. Benstead, 2447 Mc Cleary Cres., Cranbrook, B.C. A. R.

JONAS GUTAUSKAS

Iš rinkinio:

“Prie antrojo kranto”

Strėle aš lekiu
[kitą krantą,
Baigiu šios žemės bylą.
Žinau,
Kad akmeniui grimsiu
Į užmiršimo tylą.

Išskrisime kaip paukščiai
Į amžinas dausas,
O kūnus tegu saugo
Kapų rintis kol kas.

Laimingi medžių lapai,
Kai rudenį į žemę krisdami,
Sužimba auksu ir variu.
Sudiev gyvenimui sakdamas,
Ir pačią mirtį pasitikdamas,
Tik kasdieninį rąbą teturiu.

Nuskendo pračitis
Ir miršta dabartis.
Jau beldžia į duris
Belaikė ateitis.

Drauguži, ar jauti
Kaip esame arti
Be vakaro dienos?
Taip nesame dar buvę
Mes niekad, niekados.

Nereikia man gėlių
Prie mano karsto
Argi vienos mirties
Dar negana?
Pasiklausykite,
Iš jų vainikų
Girdėti aimana.

KOTRYNA

GRIGAITYTĖ

Viltys šešėliuose

Tu liudiji pasauli,
Mes lukštenam jo detales:
kaip skruzdės kopiname
į kalnus, į erdves
ir žadame palaidoti žemę.
Davei jau mums
žydėjimu pripildytą
ir vandenį — atokaitoj
bekraščių spindulių.
Pajusti leidai ritmą
skambančios bangos
ir paukščio skrydį,
žvilgantį danguos.

Šiandien kiti
kitas jau dovanas dalina,
išvarę Tave iš namų
ir ženklus pakelės nutrynę.
Šalia netilstančių raudų
klaikiau, kasdien klaikiau
vis skamba mandolinos.
Tik nežinia, šešėly užsislėpus,
kitas gaidas jau renka
ir giesmę kitą pina.

Kazimiera Kaupaitė – Motina Marija

Vyskupo Vincento Brizgio monografija apie kazimieriečių seserų vienuolių steigėją

ONA MIKAILAITĖ

1982 m. išėjo vysk. Vincento Brizgio paruošta monografija apie Šv. Kazimiero seserų kongregacijos įsteigėją Kazimierą Kaupaitę. Šią nedidelę 189 puslapių, minkštais viršelais knygelę išleido kazimieriečių rėmėjai, spausdino „Draugo“ spaustuė. Knygelę iliustruota nuotraukomis. Šis kuklus leidinėlis yra skirtas ne tik supažindinti lietuviškąją visuomenę su Kaupaitės asmeniu ir darbais — tai dar vienas žingsnis, ruošiant kelią jos beatifikacijai. Jos byla, rodos, jau yra pradėta Romoje.

Šis gana lengvai skaitomas leidinys kronikiniu stiliumi atpasakoja Kazimieros Kaupaitės gyvenimą, ypač tą jo dalį, kai ji rūpinosi Šv. Kazimiero seserų vienuolių įsteigimu Amerikoje. Nušviečiamas, nors netiesiogiai, jos asmuo bei išgyventi vargai ir rūpesčiai, siekiant įgyvendinti ilgametę svajonę, arba tiksliau, įkvėpimą steigti lietuvišką vienuoliją Amerikoje gyvenantiems lietuviams imigrantams padėti, ypač jų vaikų bei jaunimo auklėjimo darbe. Parodomas ir tolimesnis vienuolijos išsišakojimas bei užmojai.

Iš knygos galima susidaryti įspūdį, kad Kazimiera Kaupaitė buvo įdomi ir imponuojanti asmenybė. Šventumas, kaip dažnai girdime, remiasi žmogiška prigimtimi, o ta prigimtis mus labiausiai ir domina. Kad ir šventas žmogus, norime žinoti „iš kokio molio jis nulipdytas“. Apie Kazimierą Kaupaitę nedaug žinių buvo paskleista mūsų lietuviškojoje visuomenėje, nebent Čikagoje, kur yra likę daugiausia ją akivaizdžiai prisimenančių asmenų. Dabar, laiko perspektyvoje, galima geriau įvertinti ir ją, ir jos veiklą, įvertintą

Gedimino ordinu, ir šventumo garšą. Mums, lietuviams, tai didelė garbė ir didelis turtas.

Knygos pabaigoje dar pridėtos Motinos Marijos — Kazimieros Kaupaitės mintys, ištrauktos iš jos užrašų bei laiškų. Šios jos galvosenos nuotrupos rodo jos realų, bet drauge tvirtą ir giedrą žvilgsnį į gyvenimą; žvilgsnį, kuris nušviesias ne romantišku, bet daugelio vargų išbandyto tikėjimo šviesa. Jos veikli drąsa ir paprastas, nesudėtingas, praktiškas religingumas labai taiklūs mūsų sudėtingam, išblaskytam laikotarpiui. Štai keli pavyzdžiai:

“Šv. Kazimiero karališkoji kilmė nepadarė jo šventuoju. Tai padarė savęs valdymas ir nusigalėjimas...”
“Mūsų dienos tebūna skirtos daryti gera, užuot ieškojus priekabių ir rūgus dėl esamų blogybių...”
“Kas neturi vertingų turtų savo širdyje, tas ir kitiems dalina tik menkaverčius dalykus...”

Ir galop kas gali nesidžiaugti kilnumu asmens, kuris nuosirdžiai gali pasakyti:
“Mano gyvenime viena didelė dovana: niekad niekam neįaučiau kokios nors neapkančios”.

Atsiųsta paminėti

Karolis Milkovaitis, **LEDINIS KREGŽDĖS**. Eilėraščiai. Išleido DLK Gedimino šaulių kuopa, Delhi, Ont. Viršelį piešė Jonas Paštukas. Čikaga 1983 m., 104 psl. Kaina — \$5.00.

J. Burkus, **GAILA MINIOS**. Išleido “Sūduva” (809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, 7414 Dunbarton Ave., Los Angeles, CA 90045, USA). Čikaga 1983 m., 255 psl. Kaina — \$8.00 JAV.

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS “PARAMA”. 1952-1982. Redagavo Aug. Kuolas, viršelį — V. Pranaičio. Tiražas — 3000 egz.

Dail. A. TAMOŠAITIS su “Gyvataro” vadove G. BREICHMANIENE “T. Žiburių” spaudos baliuje Anapilio salėje

Nuotr. St. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV LB kultūros tarybos 1982 m. \$1.000 radijo premija paskirta prof. dr. Jokūbui Stukui, kuris jau 42 metus vadovauja “Lietuvos atsiminimų” radijo vokalėlei iš stiprios WEVD stoties Niujorke. Jis yra senosios lietuvių imigracijos sūnus, čia gimęs ir mokslus išėjęs. Premijai buvo gauta 20 lietuviškų radijo programų įrašų. Premiją prof. dr. J. Stukui paskyrė Vašingtone sudaryta vertintojų komisija: pirm. Vlada Būtenas, sekr. Gražina Blekaitienė, narys Jonas Vaitkus.

Žurnalo “Laiskai Lietuviams” konkursinių premijų įteikimas ir koncertas gegužės 1 d. buvo surengtas Čikagoje. Jaunimo Centre. Premijas už straipsnius paskyrė vertintojų komisija — kun. J. Kidykas, SJ, R. Jautokienė, D. Likanderienė, R. Marchertienė ir P. Šaulys. Vyresniųjų grupėje \$200 I premiją laimėjo D. Bindokienė, \$150 II premiją — G. Kriaučiūnienė, \$100 III premiją — M. Saulaitytė-Stankuvienė. Šių premijų mecenatai — G. ir S. Mickevičiai, V. Vizgirda ir V. Janušaitienė. Jaunimo grupėje pirmoji \$75 premija teko S. Zalatoriučiai, antroji \$50 — A. Gražytei, trečioji \$25 — G. Eidukaitė. Premijas įteikė JAV LB kultūros tarybos pirm. I. Bublincė. Dainų ir operų autorių programą atliko jaunoji sol. Rūta Pakštaitė su pianistu S. Gathmanu.

Dramaturgas Kostas Ostrauskas, svečias iš Filadelfijos, lankėsi Čikagoje. Viešnagės proga balandžio 23 d. Jaunimo Centro kavinėje buvo surengtas dramaturgo susitikimas su čikagiečiais. Daiva Markelytė, Marytė Smilgaitė ir Arvydas Žygas suvaidino K. Ostrausko “Lozorių”. Autorius, atskatinėdamas į klausimus, aiškino, kad yra keletas legendų apie Lozorį, kad Lozorius, būdamas gyvas, turėjo daug vargo su savo seserimis Morta ir Marija. Ešą jis mėgsta pasirinkti medžiagą pateikti kitu atžvilgiu. K. Ostrauskas kartais remiasi istorija, bet daugiau nei pusę jo kūrinių neturi nieko bendro su istorinėmis temomis. Pasak jo, sąmoningai vengia romanų ar eilėraščių, nes jam geriausiai sekasi dramaturginėje kūryboje.

Apžvalginė vėlonies dail. Adomo Galdiko darbų paroda, skirta devyniasdešimtosios jo gimimo metinėms, bus surengta spalio 15-16 d. Niujorke, Kultūros Židinio salėje. A. Galdikas buvo gimęs 1893 m. spalio 18 d. Parodai stengiamasi sutelkti kiek galint daugiau jo kūrinių iš privačių rinkinių, kur didelę jų dalis atsidūrė po mirties. Tada juos gausiai pirkto pomirtinių parodų lankytojai.

Pavasarinis Niujorko “Laisvės Žiburio” radijo vokalėlės koncertas, tapęs tradiciniu vadovo Romo Kežio renginiu, įvyko balandžio 9 d. Kultūros Židinyje. Estradinio pobūdžio lietuvių kompozitorių dainas atliko jaunų mergaičių trijulė iš Montrealio, vadovaujama muz. Aleksandro Stankevičiaus. Humoristinėmis aktualijomis dalyvius linksmino save “Vieno žmogaus teatru” vadinantis aktorius Vitalis Žukauskas. Šis jo pasirodymas buvo skirtas teatrinės veiklos keturiasdešimtmėčiui. Ta sukaktis pradėdama 1942 m. rudenį įstojo į Kauno dramos teatro studiją. Pradžioje dirbo teatro sekretoriumi, vėliau režisoriaus pavaduotoju. Dramos studija turėjo trejų metų kursą. Jos lankytojai kartais gaudavo nedidelius vaidmenėlius, dalyvaudavo masinėse scenose, su rampos šviesa susipažindavo kaip statistai. V. Žukauskui Kauno dramos teatre plačiau neteko pasireikšti, nes jis, net nepradėjęs III kurso, pasinaudodamas gauta stipendija, išvyko Vienon studijuoti režisūros. II D. karas nutraukė planus, sukludė grįžimą Lietuvon. Sukaktuviniškas pokaryje dalyvavo profesinių lietuvių aktorių veikloje, su H. Kačinsku, A. Škėma, A. Brinka lankėsi lietuvių pabėgėlių stovyklose. Niujorke dirbo su saviveiklinio teatro grupe, bet labiausiai išgarsėjo su savoju “Vieno žmogaus teatru”, pats jam parašydamas humoristines bei satyrines aktualijas ir jas atlikdamas įvairiose lietuvių kolonijose. Sukaktuviniškai teko gastroliuoti ir kituose žemynuose — P. Amerikoje, Australijoje, Europoje. Tad V. Žukauskas aktoriumi tapo ir subrendo išeivijoje, kur, deja, nebuvo profesinio lygio lietuviškų dramos teatrų, leidžiančių plačiau išskleisti kūrybinius sparnus sudėtingais vaidmenimis.

Kauno skulptūros ir vitražo galerijoje koncertą surengė svečiai iš Vilniaus — M. K. Čiurlionio meno mokyklos vaikų choras, vadovaujamas R. Zdanavičiaus, fleitų ansamblis su mokytoju P. Konce ir styginis orkestras, kurio vyr. vadovas yra prof. S. Sondeckis. Be kitų kūrinių, programon buvo įjungtos ir J. Haydno “Mažosios Mišios” chorui, sopranui, vargonams, styginiams instrumentams. Moksleiviams talkino vargonininkas B. Vasiliauskas ir Vilniaus konservatorijos studentė S. Trimakaitė.

Vilniaus moksloininkų rūmuose 90-tųjų gimimo metinių proga buvo prisimintas ekonomistas ir kooperatininkas Petras Šalčius (1893-1958). 1919 m. vėlonies įsteigė ir iki pirmosios sovietinės okupacijos redagavo kooperacijos reikalam skirtą žurnalą “Talka”. Apie 30 metų Kauno ir vėliau Vilniaus universitetuose dėstė politinę ekonomiją ir kooperacijos pagrindus, ruošė vadovėlius augstosios mokyklos. Pokaryje buvo įjungtas į Lietuvos Mokslo Akademiją, kur jam visą savo energiją teko skirti liaudies ūkio istorijos studijoms. Vilniuje surengtame minėjime pranešimą apie P. Šalčiaus gyvenimą padarė prof. M. Strukčinskas, apie jo kūrybinį palikimą — docentas V. Lukoševičius.

M. K. Čiurlionio galerija Kaune surengė deimantinės amžiaus sukakties sulaukusio prof. Rimto Kalpokio tapybos darbų parodą. Ji buvo apžvalginio pobūdžio, sutelkusi 120 sukaktuviniško kūrinių, apimančių kūrinių 1923-83 m. laikotarpį. Lankytojai ypač žavėjosi peizažais “Žemaitijos senatvė”, “Pavasario talkoje”, menininkų portretais.

Lietuvos dailės muzėjus Vilniuje nuolatinei savo globali gavo dail. Adomo Galdiko (1893-1969) kūrybinį palikimą, lig šiol saugotą respublikinės Vilniaus bibliotekos rankraščių skyriuje. Čia buvo sutelkti prieškrėtinės A. Galdiko dirbtuvės turtai — piešiniai, gamtos etudai, kompozicijų eskizai, tapybos darbai. Dalis kūrybinio palikimo buvo gauta iš A. Galdiko artimųjų po jo mirties. Muzėjaus fonduose dabar yra 80 tapybos kūrinių. Dalis A. Galdiko palikimo jau sutvarkyta, atnaujinta, įreminata. Centrinuose muzėjaus rūmuose neseniai buvo surengta 90-tosioms A. Galdiko gimimo metinėms skirta jo piešinių paroda, turėjusi beveik 200 rodučių.

Mažąją gobelenų parodą kauniečiams surengė Lietuvos Dailininkų Sąjungos šio miesto skyrius. Pusšimti tekstilės kompozicijų šiai parodai pateikė 20 dailininkų. Parodai panaudotos skyriaus patalpos.

Dviguba aktorius Arno Roseno sukaktis — amžiaus penkiasdešimtmečio ir kūrybinio darbo trisdešimtmečio paminėta Vilniaus dramos teatre Libano poeto bei dramaturgo Ž. Šechadės pjece “Emigrantas iš Brisbeno”. Barbi vaidino sukaktuviniškas, gimęs Kaune 1933 m., teatrinį Vilniaus konservatorijos fakultetą baigęs 1956 m. Savo repertuare jis turi apie 80 įvairių vaidmenų, pradedant Vytiuriu L. Rimkevičiaus “Vandens lėlijoje”, Rimu K. Sajos “Nerime”, Viktoru L. Zorino “Varšuvos melodijoje”, baigiant Vismantu Justino Marcinkevičiaus “Mindaugą”, Berankiu “Mažvydę”, Laurynu “Katedroje”. A. Rosenas taipgi yra vaidinęs filmuose, radijo ir televizijos spektakliuose, dalyvavęs literatūros vakaruose.

Šiaulių fotografijos muzėjus pernai susilaukė 22.000 lankytojų. Per pirmus tris šiu metų mėnesius muzėjaus fondai buvo papildyti 150 rodučių. Vedėjo V. Kisielio pranešimu, iš Stanislovo Būdvytės Palangoje buvo gauta nuotraukų bei atvirukų, įamžinusių sol. K. Petrauską, dr. J. Šliupą, vysk. M. Valančių, aktorę P. Pinkauskaitę bei kitus žymius žmones. Jos parūpintos įvairios etnografinės nuotraukos atskleidžia Lietuvos gyventojų buitį ir tradicijas nuo XIX š. pabaigos iki 1956 m. Prienose gyvenantis J. Skrinškas muzėjaus fondus papildė keturiasdešimties nuotraukų rinkiniu “Lietuvos vaizdai”, kuris bus įjungtas į parodą “Senoji fotografija”. 1902 m. gamybos firmos “Kodak” aparatas “Century” buvo gautas iš fotomėgėjo G. Gizatovo Sverdlovsko. Naujas patalpas vieninteliu fotografijos muzėjui Lietuvoje yra pažadėjęs vykdomasis Šiaulių miesto komitetas.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
Antradieniais	10 - 3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
Trečiadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9 %
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 2 metų	9 1/2 %
Penktadieniais	10 - 8	term. indėlius 3 metų	10 %
Šeštadieniais	9 - 1	pensijų s-ta	7 1/2 %
Sekmadieniais	9.30 - 1	spec. taup. s-ta	7 1/2 %
		depozitų-čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgičius nuo	10 1/2 % - 12 1/2 %

ANAPILYJE skyrus veikla sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairios kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINE

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamoj nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- ★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
- ★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobiliių mechaniniai
- ★ taisymai. ★ Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt.

Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

- Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių
- Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way. Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius. 24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5 Telefonai 533-8451, 533-8452

Jaunimas su vėliavomis Lietuvos Kankinių šventės procesijoje Anapilyje — skautų ir ateitininkų atstovai. Savo dalyvavimu jie pagerbė gausius Lietuvos kankinius

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Juodos dėmės susilaukė ir bombonešio lakūnų II D. kare, parlamente atkakliai gynė senuosius "CF-104". Pasak jo, jie yra visiškai saugūs. Jais skraidė geriausi Kanados lakūnai, yra netgi norinčių skraidyti lakūnų sąrašas. "CF-104" lėktuvus po kelerių metų pakeis naujieji JAV konstrukcijos "F-18" naikintuvai. Kitokios nuomonės yra konservatorių atstovai parlamente A. McKinnonas, buvęs krašto apsaugos ministeris, kai Kanadą trumpai valdė ministerio pirm. J. Clarko vyriausybė. Esą apie 42% Kanadoje pagamintų "CF-104" naikintuvų nukritimas pastarajame dvidešimtmetyje taikos sąlygose privalo turėti priežastis. Galimas dalykas, yra struktūrinių klaidų, kurių niekas lig šiol net nebandė įsitikinti. Kas gi būtų tada, jeigu prasidėtų karas? Geriausi Kanados lakūnai tokiuose lėktuvuose taptų mirčiai pasmerktomis sėdinčiomis antimis.

Nemalonus bylos susilaukė liberalų parlamentaras B. Mackasey, turėjęs net kelias ministerijas P. E. Trudeau kabinetuose. Montrealio dienraštis "Gazette" senąjį politiką viką apkaltino kyšių ėmimu už paslaugas jau bankrotavusiai vienai inžinerijos firmai Montrealyje. Esą B. Mackasey jai 1981-82 m. padėjo gauti aviacijos reikmenų užsakymus iš valdžios įstaigų, o ta bendrovė iš jo už \$400,000 nupirko akcijas, kurių tikroji vertė buvo \$178,000. Pats B. Mackasey paneigė apokamų paslaugų teikimą ir pareikalavo, kad jo nekalbama ištiurtų specialiai sudarytas Kanados parlamento komitetas. To komiteto darbą nutraukė RCMP policijos teismui pateikta medžiaga, apkartojanti "Gazette" mestus kaltinimus. Jam dabar iškelta byla kartu su dviem tarpininkais — Montrealio prekybos tarybos pirm. R. Harrisonu ir montrealiečių verslininku J. Bruyru. B. Mackasey sakosi esąs nekalbas ir nesuspėnduojo savo darbo parlamente, tikėdamasis susilaukti išteisinimo.

Savo laiku B. Mackasey buvo žymus liberalų politikas, daugkartinis ministeris, netgi svaajojęs būti kandidatu į vadus, kai pasitraukė P. E. Trudeau. Jo pozicija sumenkino pasitraukimas iš Kanados parlamento 1976 m. ir perėjimas Kvebeko politikon vesti kovos prieš Kvebeko partijos separatistus. B. Mackasey buvo išrinktas į Kvebeko parlamentą, bet rinkimus pralaimėjo liberalai. Opozicinis darbas Kvebeko parlamente jam buvo ne prie širdies. Po pusantų metų pasitraukė iš Kvebeko parlamento ir bandė grįžti Kanados parlamentan, tačiau pralaimėjo papildomus rinkimus vienoje apylinkėje. Senąjį savo politiką P. E. Trudeau vyriausybė 1979 m. paskyrė valdinės bendrovės "Air Canada" direktoriumi su gera alga. Jį betgi atleido 1979 m. gegužės mėnesį rinkimus laimėjęs, naują vyriausybę sudaręs J. Clarkas. Spaudoje tada plačiai nuskambėjo eksdirektoriaus B. Mackasey kova už kompensaciją, kuriai jis pasirinko pilną metinę direktoriaus algą, nors buvo dirbęs tik kelis mėnesius ir yra aprūpintas gera Kanados parlamento pensija. Parlamentan jis vėl grįžo 1980 m. rinkimuose kartu su triumfuojančiais liberalais, bet ministerijos jau nebegavo.

Sportas Lietuvoje

Kulkinio šaudymo varžybose Suchumyje vėl pasižymėjo vilnietė Auksė Treinytė. Olimpiniam MP-5 pratime, išmūšusi 597 taškus, ji pasiekė naują pasaulio rekordą, kuris priklausė kijeivietei G. Korzun. Auksė rekordą pagerino penkiais taškais. Sėkmė vilnietę lydėjo ir pratime MP-10, išmūšusią 582 taškus, pasiekusią naują Sovietų Sąjungos rekordą. Komandiniu požiūriu I vietą laimėjo Rusijos atstovės, II — Ukrainos, III — Lietuvos.

Pirmosiose pasaulio taures meninės gimnastikos varžybose Belgrade vilnietė Dalia Kutkaitė, 21-sios vidurinės mokyklos abiturientė, išsikovojo sidabro medalį kartu su bulgare A. Ralenkova. Jos abi daugiakovėje surinko po 39,25 tšk., kaip ir 1982 m. Europos pirmenybėse Norvegijoje. Taurė ir auksio medalis teko Bulgarijos gimnastei L. Ignatovai (39,55 tšk.), bronzos — bulgarei I. Rajevai (39,20 tšk.). Atskiruose pratimuose auksio medalius laimėjo: D. Kutkaitė — su kaspinu, L. Ignatova — su lanku, A. Ralenkova — su kuokelėmis ir kamuoliu.

Vilniaus "Žalgirio" futbolininkai šiemet žaidžia augščiausioje lygoje, turinėjoje 18 komandų. Atrodė, kad žalgiriečiams, perėjusiems iš pirmosios lygos į augščiausiąją, bus sunku užimti geresnę vietą. Jie betgi įsitvirtino VI vietoje ir po 10 rungtynių iškopė į IV, surinkę 13 taškų. Iki gegužės 17 d. "Žalgiris" laimėjo ketverias rungtynes, lygiomis sužaidė penkerias, pralaimėjo vienerias. Silpnai "Žalgirio" pusė — perdidelis lygiomis sužaistų rungtynių skaičius, nes už jas gaunamas tik vienas taškas, o už laimėtas — du. Silpnai atrodė ir "Žalgirio" įvarčių santykis 9:6, priklausantis dešimčiai rungtynių. Kamuolius vis dar tebėra retas svečias priešo vartuose.

Augščiausioje moterų rankinio lygoje žaidžia Vilniaus "Eglės" ir Kauno "Žalgirio" komandos. Dvylikos komandų lentelėje "Žalgiris" yra VIII vietoje, "Egle" — X. Šios lygos komandos betgi turi merginų prieauglio komandas, kovojančias jaunimo pirmenybėse. "Eglės" merginų komanda trejus metus buvo laimėjusi sidabro medalius, o šiemet baigminėse kovose Klaipėdoje išsikovojo čempionų vardus ir auksio medalį. Jaunosios vilnietės surinko 47 taškus. Sidabro medalis teko Kauno žalgiriečioms su 37 taškais,

Ateitininkų žinios

Visi dalyvaukime metinėje šventėje — birželio 3-5 savaitgalį! Birželio 3, penktadienį, 7.30 v.v., lauzas High Parke (netoli stūrų); birželio 4, šeštadienį, įvairi programa visom grupėm. Birželio 5, sekmadienį, 9.30 v.v., renkames Prisikėlimo par. saleje įžodžiu, kuris bus atliktas Prisikėlimo šventovėje 9.45 v.v. Bendros Mišios — 10 v.v. Po Mišių — agapė Liet. Vaikų Namuose.

Jau laikas galvoti apie vasaros stovyklas. Šiais metais nebus ateitininkų stovyklos Wasagoje. Vietoje jos bus Prisikėlimo parapijos rengiama stovykla liepos 17-30 d.d. Wasagoje. Ją organizuoja Lina Kulaviene.

Moksleivių stovykla Dainavoje bus liepos 10-17 d.d., jaunučių — liepos 17-31 d.d.

Stovyklos Neringoje — jaunučių ir moksleivių — liepos 31 — rugpjūčio 13 d.d.

Gili užuojauta Balių šeimai Klevėlėje, mirus Romai Balytei, kurią daugelis Toronto studentų pažinojo. L. U.

Skautų veikla

• Gegužės 15 d. jaun. skautės, vad. A. Sernaitės, iškylavo Science Centre. Aėių p.p. Kušneraitienei, Skrinkienei ir Batūroms už talką.

• Gegužės 24 d. Toronte lankėsi v.s. A. Samušis, knygos "Mūsų skautybė" leidėjų k-to pirm., ir turėjo pasitarimą su rajono vadu. Sioo metu yra taisoma gautų straipsnių kalba. Tikimasi, kad dar prieš sukaktuvinę stovyklą bus pradėti rinkti tekstai.

• Romuvos vadovybė su talkininkais gegužės 21 d. paruošė pastatų nuomininkams, kurių pirmoji grupė pradėjo stovyklauti gegužės 24 d. Tai daugiausia mokyklų gantos pažinimo būreliai.

• JSOK-to posėdis įvyko gegužės 26 d. Sekantis — birželio 16 d., 7.30 v.v., skautų būkle.

• Registracija į sukaktuvinę stovyklą — iki birželio 15 d. Kreiptis į tuntininkus. Č. S.

bronzos — Zaporožės ZII komandai su 35 tšk. Jaunimo klasės merginoms geriau sekasi už vyresniasias jų koleges augščiausioje lygoje.

Lietuvišku maratonu yra vadinamas tradicinis 30 km bėgimas iš Trakų į Vilnių. Jis pradamas prie Trakų pilies ir baigiamas Vingio parke. Pernai pasiektas 1 val. 30 min. rekordas priklausė maskviečiui V. Kotovui, Maskvos olimpinės maratono užėmusiam IV vietą. Šiemetinį bėgimą per 1 val. 37 min. laimėjo Kauno kūno kultūros instituto studentas Romas Trakymas, II vietoje palikęs N. Golovanovą iš Kirovogrado (1 val. 42 min. 23 sek.), III — Šilutės atstovą M. Calytį (1 val. 42 min. 30 sek.). Moterys bėgo tik 20 km. Laimėjoja tapo Kauno kūno kultūros instituto studentė Rasa Viršilovaitė, ši nuotolį įveikusi per 1 val. 16 min. 2 sek. Ji yra auginanti maratonininkę, pernai rudenį Užgorode 42 km 195 m nubėgusi per 3 val. 11 min.

Pajieškojimas

Jau 30 metų neturiu žinių apie savo gimines. Štai jų vardai: Apolinaras Radvilavičius, jo žmona Vanda, vaikai — Edmundas, Regina, Juozas. Laiške iš Lietuvos buvo rašyta, kad jie buvo išvežti Rusijon, o iš ten emigravo Čikagon. Jie patys arba apie juos žinantieji prašomi rašyti: Olga Radvilavičius, Las Lilas 209 — (1804) Ezeiza, Buenos Aires, Argentina.

OPTOMETRISTAS Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario (prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas 531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/2 % už 90 dienų termin. indėl.
8 1/2 % už 6 mėn. termin. indėlius
8 3/4 % už 1 m. termin. indėlius
9 % už 2 m. termin. indėlius
9 1/2 % už 3 m. termin. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 1/2 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asmenines paskolas nuo 12%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimėiu
1 metų 10 1/2 %
2 metų 11 1/2 %
3 metų 12 1/2 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimėiu
1, 2 ar 3 metų 10 1/2 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 34 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visu narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investicijose, mortgičių parupinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICARDAS KYBARTAS, 22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Steve Ignatavičius, B.A., B.PHE, B.Ed.

patarnauja investicijų ir šėrų srityje.

Jis atstovauja bendrovei Housser'a. Co. Ltd. (įsteigta 1917 m.), kuri yra narė The Toronto Stock Exchange, The Investment Dealers Association of Canada. Duodama nuolaida už patarnavimą iki 80% T.S.E. ir T.C.O. tranzakcijose.

Skambinkite lietuviškai telefonu 364-0264, ext. 16 Toronte

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštečių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Lietuvių pensininkų rūmai

Šis didelio užmojo projektas Toronte baigiamas įgyvendinti — šį rudenį pradėti rūmai bus baigti. Tada bus galima visą lietuvių pensininkų klubą perkelti į naujas patalpas. Yra betgi viešas reikalavimas, kurį turime išpildyti dar prieš rūmų statybos užbaigimą, būtent, išnuomoti visus butus. Statybą finansuojanti įstaiga OMHC reikalauja tai padaryti, jei norima, kad lietuviai būtų pilnateisiai šeimininkai.

Pensininkų namų statybos komiteto pirm. Henrikas Adomonis metiniame klubo susirinkime nusiskundė neperdideliu tautiečių susidomėjimu šiuo bendranamiu. Yra daugybė pajėgių pensininkų, kurie galėtų jam pagelbėti, sumažinti jo pečius užgulusią naštą (virš 6-ųjų milijonų dolerių vertės statyba) savo patarimais bei darbu. Každien jį laukosi nuošaliai, nes galbūt nemano tenai apsigyventi. Betgi reikia truputį ir idealizmo.

Pensininkų namų statybos komitetas su H. Adomoniui priešakyje dirba visiškai nemokamai, norėdamas padėti savo tautiečiams. Kodėl gi negalėtų pajėgus dirbti ir turintis atliekamo laiko ateiti į pagalbą?

Paskutiniame pensininkų klubo susirinkime buvo pranešta, kad yra 350 teisėtų narių. Argi tik tiek Toronte lietuvių pensininkų? Galbūt šiek tiek turi neigiamos įtakos nesusipratimai dėl nevisai sklandžių klubo vadovų pasikeitimų 1982 m. Bet dabar turėtų būti visos ūkanos išsklaidytos, nes pastatas jau stovi visoje savo didybėje. Atrodo, visiems aišku, kad pirmoji valdyba, nors ir nutiesė kelius į projekto įgyvendinimą, bet buvo neveiksminga, statybą užsėję

daug metų, per tai ir kaina žymiai padidėjo.

Metiniame klubo susirinkime buvo minėta, kad statybos komitetas prašo aukų (namo vidaus įrengimui) iš organizacijų ir pavienių asmenų. Rodos, jau apie porą tūkstančių gauta. Reikia nepamiršti, kad šis pensininkų klubas jokio kapitalo neturi, visi milijonai yra skolinti. Pats klubas yra prisiglaudęs Toronto Lietuvių Namuose, kur gauna patalpas be jokio atlyginimo.

Klubas išleido savo statutą abiem kalbomis, nes ankstyvesnių metų statutas negalioja. Jį galima įsigyti.

Naujoji 1983 m. valdyba išrinkta šios sudėties: pirm. H. Adomonis, vicepirm. St. Grigaliūnas, administracijos reikalams J. Poška, sekr. P. Juodienė, kult. reikalams L. Novogrodskienė, patarėjas J. Pikelis, izd. P. Jurenas, ūkvedys K. Daunys, visuom. ryšiams Vl. Jankaitis, informacijai G. Adomaitienė. Revizijos komisija: A. Vaičiūnas, V. Petraitis, M. Račys.

Statybos komitetas liko tas pats: koordinatorių H. Adomonis, pavaduotojas ir butų nuomojimo tvarkytojas J. Poška, ryšininkas su miesto įstaigomis Vl. Jankaitis, statybos patarėjas O. Delkus.

Iš sąrašo matyti, kad klubo valdyba pasipildė keliais naujais pajėgiais nariais. Reikia tikėtis, kad ateityje veikla bus suaktyvinta. Pens.

Pianino technikas

A. BRIČKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant. Skambinti 255-9924

Toronto Maironio mokyklos mokinių būrelis "Teviškes Žiburių" spaustuvėje. Naujausias elektronines rinkimo mašinas jiems aiškina spausdėjas VYTAUTAS BALČIŪNAS

Nuotr. R. Pranaičio

A+A

JUOZUI MATULEVIČIUI

mirus,

Jungtinėse Amerikos Valstybėse,

jo žmoną, dukras, brolių VYTAUTĄ su šeima, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

P. M. Krilavičiai

B. A. Petkevičiai

TORONTONT

Kun. J. Petraitis, MIC, porą mėnesių pavadavęs sergantį kun. A. Spurgį Australijos Adelaidėje, grįždamas į Argentinos Buenos Aires miestą, buvo sustojęs Toronte ir aplankė lietuvių parapijas, "TŽ" ir kitas institucijas. Argentinoje jis darbuojasi lietuvių parapijoje.

Ontario meno taryba 1983. V.24 paskelbė sąrašą organizacijų ir asmenų, gavusių finansinę paramą iš provincinės vyriausybės. Tokių buvo — 217 meno vienetų ir 514 asmenų. Sąraše nėra nė vieno lietuvių vieneto ar asmens. Rašytojų paramą gavusių eilėje (iki \$5000) yra latvė Anita Krumins ir daugiakultūrio teatro sąjunga (\$4000). Adresas prašymams: Ontario Arts Council, Suite 500, 151 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1T6. Telefonas informacijai: (416) 961-1660.

Metropolinio Toronto tarybos socialinių reikalų komitetas patvirtino \$1,9 milijono paramą 145 daugiakultūrėms organizacijoms. Pvz. etninio meno taryba gavo \$35,000, rasinių santykių taryba \$25,000, daugiakultūris ryšių centras \$21,126 ir t.t.

Toronto Lietuvių Sūnų ir Dukterų Klubas, kuriame spiečiasi komunistinio nusistatymo seniosios ateivijos tautiečiai, 1983 metams išrinko valdybą: pirm. J. Yla, buvęs "Liaudies Balso" redaktorius, vicepirm. J. Morkūnas, sekr. J. Morkis, izd. A. Guobienė, nariai — T. Rimdžius, E. Laurusevičienė; revizijos komisijon — A. Ragauskas, A. Blesing, A. Kevežienė. Šio klubo veiklą remia lėšomis Kanados valdžia per pensininkų programą "New Horizon". Salės reikalų vedėjas — J. Morkis.

Šypsenos

Kada?...

— Kada žmogus pradeda senti?

— Kai šeštadienio vakarą pradeda jaustis taip, kaip anksčiau jausdavosi pirmadienio rytą.

Buitis ir baimė

— Ot gausi nuo mamos pipirų, — bara Audra broliuką.

— Neduos. Jų sunku gauti, — ką į sriubą dės... — atsakė broliukas. ("Šluota").

Menas Sovietijoje

Grįžęs iš anapus geležinės uždangos menininkas pasakoja apie meno klestėjimą sovietinėse respublikose, ypač "Tarybų" Lietuvoje.

— Ar teko sutikti tenai dailininkų abstraktistų? — paklausė vienas ilgaplaukis.

— O, taip, — atsakė menininkas. — Mačiau vieną gatvę einant ir paskui jį sekant du civiliška apsirėngusius socrealistus...

Parinko Pr. Alš.

Visais keliuoniu
reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Mūsų klubo ir valdybos nariui

A+A

VLADUI BAGDONUI

mirus,

jo broliams — APOLINARUI Čikagoje ir ANTANUI su šeima Lietuvoje, kitiems giminėms ir draugams nuoširdžiai užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime —

Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas

Kanados lietuvių šaulių suvažiavimas

Kanados lietuvių šauliai, sudarę savo rinktinę, ją pavadino Vilniaus Šaulių Rinktinė Kanadoje. Jų atstovų suvažiavimas įvyko Montrealyje, Aušros Vartų par. salėje, gegužės 21-22. Jį pradėjo rinktinės pirm. J. Šiaučiulis, pakviesdamas prezidiuman LŠST garbės pirm. prof. dr. V. Mantautą, A. Mylę ir P. Kanopą. Invokaciją skaitė kun. J. Kubilius, SJ. Suvažiavimo dalyvius, kurių buvo 43, sveikino: KLB krašto valdybos vardu vicepirm. inž. J. V. Danys, prof. V. Mantautas, VI. Putvio šaulių kp. pirm. St. Jokūbaitis. Raštu sveikino LŠST pirm. K. Milkovaitis, Kalifornijos, Australijos šauliai ir kiti.

Pranešimą apie VŠR veiklą

Ontario kultūros ir pilietinės ministerija, kuriai vadovauja min. B. McCaffrey, pranešė, kad Ontario vyriausybė paskyrė \$350,000 Daugiakultūrei Ontario Istorijos Draugijai. Pastaroji telkia etninių grupių archyvinę medžiagą ir leidžia žurnalą "Polyphony", kuriame spausdina įvairius straipsnius apie etninių grupių praeitį. Viename to žurnalo numerių buvo įdėtas straipsnis apie lietuvių komunistų veiklą, visai neminintis, kad tai mažos grupės veikla, neatstovaujanti lietuvių daugumai. Iki šiol nei Lietuvių Bendruomenė, nei kitos organizacijos jai nereagavo.

Padarė jos pirm. J. Šiaučiulis, apie izdą — A. Mylę (1983.V.21 saldo — \$14,416.92). Revizijos komisija viską rado tvarkoje. Apie moterų šaulių veiklą kalbėjo St. Petkevičienė iš Hamiltono.

Dalinių pirmininkai bei jų pavaduotojai pranešimus padarė žodžiu arba raštu.

Į rinktinės pirmininkus bus du kandidatai — St. Jokūbaitis iš Toronto ir J. Šiaučiulis iš Montrealyje. Išrinktas pastarasis. Moterų vadovė palikta St. Petkevičienė su teise pasirinkti tris padėjėjas.

Po tris valandas trukusio suvažiavimo įvyko pokylis. Meninė programą atliko Montrealyo vyrų oktetas, akompanuojamas ponios M. Roch. Pastarajai, kaip choro dirigentei, buvo įteiktas rinktinės vardu padėkos raštas. Šokiams grojo J. Rimeikio orkestras.

Sekmadienį, 11 v.r., AV šventovėje kun. J. Kubilius, SJ, atlaikė pamaldas ir pasakė patriotinio turinio pamokslą. Dalyvavo uniformuoti šauliai su vėliavomis, vadovaujami Ign. Petrausko. Šaulės O. Mylienė ir p. Šiaučiulienė nešė gėlių vainiką, kurį padėjo šventovėje prie paminklinės lentos žuvusiems už Lietuvos laisvę. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Po pamaldų įvyko vaisės parapijos salėje ir atsisveikinimas su šio suvažiavimo dalyviais.

J. Šarapnickas

KAI GREITOJI PAGALBA PRARANDA LAIKĄ, ŽMONĖS PRARANDA GYVYBĘ

Pavojaus momentu laikas yra brangus, ir kiekviena minutė yra svarbi.

Kai išgirstate sireną arba pamatote blykčiojančią šviesą ugniagesių sunkvežimio, greitosios pagalbos autovežimio, policijos automobilio, atsiminkite, kad gyvybės yra pavojuje ir laikykites šių taisyklių:

- ◇ Visuomet sustabdykite savo automobilį kiek galint arčiau kelio pakraščio ir neužblokuokite sankryžos.
- ◇ Važiukite 150 metrų (500 pėdų) atstu nuo skubančio ugniagesių departamento autovežimio.

LAIKAS, KURĮ JIE LAIMI, GALI IŠGELBĖTI GYVYBES

Ministry of Transportation
and Communications

Ontario

James Snow, Minister
William Davis, Premier

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

(416) 233-3323

Pranas Barauskas 233-4741
Antanas Genys 231-2839
Juozas Gudas 270-5256
Vacys Žizys 232-1990
Arūnas Stradas — bendradarbis Floridoje (305)626-7406

**1983 metų
EKSKURSIJOS
VILNIUS arba
VILNIUS ir kiti Europos miestai**

Birželio 30 Rugpjūčio 11 Rugsėjo 1
Liepos 21 Rugsėjo 29

Galima važiuoti 8 dienom arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės gegužės 19, birželio 30 ir rugsėjo 1 lydesiu as pats: norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

DRAUDA

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

**Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,**
B.Sc., LL.B.

2 Jane St., suite 303
Toronto, Ontario
M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

DRESHER INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESHERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 **Walter Dauginis** 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTONT

Anapilio žinios

— Kapinių lankymo diena gegužės 29 susilaukė labai daug maldininkų iš Toronto, Mississaugos, Hamiltono, Delhi, St. Catharines ir kitų vietovių. Numatytos pamaldos 3 v.p.p. kapinių aikštėse dėl lietaus buvo perkeltos Lietuvos Kankinių šventovės, kurioje galėjo tilpti tikrai dalis maldininkų. Didžioji jų dalis turėjo pasitenkinti sale. Mišias koncelebravo 6 kunigai, pamokslą pasakė kun. dr. T. Žiūraitis, domininkonas, iš Vašingtono. Po pamaldų buvo šventinami nauji paminklai kapinėse.

— Jaunų šeimų sekcija rengia išvyką — gegužinę birželio 4, šeštadienį, B. Jonaitienės sodyboje prie Wasagos ir kviečia dalyvauti. Skambinti V. Narušiai tel. 277-1128.

— Susituokė: Vytautas Petrauskas su Anne-Marie Hopkins, Paulius Ališauskas — su E. Munro; Bostone susituokė Gytis Andriulis su Nijole Ivaškaite. Ruošiasi tuoktis Rita Jonikaitė su David R. Arbon.

— Reguliarios sekmadienų Mišios Wasagoje prasidės birželio 19 d.

— Iš "Paramos" gauta \$300 auka parapijai; \$200 auka gauta iš dr. V. A. Lenausko, \$100 — iš V. Bartininkaitienės ir giminiių.

— Lietuvių kapinėms paaukojo \$100 — J. Šeperys, \$50 — L. Novogrodskienė, \$20 — M. Kybrancienė.

— Mišios birželio 5, sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Marijoną ir Jurgį Skaržinskus, 11 v.r. — už a.a. Joną Yokubyną.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas birželio 5, sekmadienį, 9.30 v.r., laikys kun. P. Dyls. Po pamaldų — moterų draugijos susirinkimas pas M. Bumeisterienę, 418 Temagami Cres., Mississauga. Tel. 274-5497.

— Šv. Rašto apmąstymai kas ketvirtadienį, 7.30 v.r., šventovėje.

— Parapijos tarybos posėdis — birželio 15, trečiadienį, 7.30 v.r., šventovėje.

— Moterų draugijos ruošiamą išvyką-pikniką bus liepos 17 d. Clairville parke, Orchardview rajone. Pradžią su pamaldom 11 v.r.

— Ruošiasi tuoktis: Kristina L. Delkutė su Samueliu J. Armstrongu birželio 11 d.

Lietuvių Namų žinios

— Loretta Lenauskaitė teikia patarimus bei patarnavimus socialiniams klausimais tautiečiams, norintiems pasinaudoti miesto arba provincijos valdžios teikiama pagalba. Kreiptis darbo valandomis į A. Vaičiūną tel. 532-3311 arba vakarais į V. Kulnį tel. 769-1266.

— Birželio 5, sekmadienį, L. Namuose Hamiltono "Aukuras" vaidins veiklą "Šviesioji valanda". Bilietai — LN raštinėje ir prie įėjimo.

— Gegužės 25 d. LN valdybos posėdyje patvirtinta \$1000 auka Maironio mokyklai. LN Moterų Būrelio desimtmis bus paminėtas kartu su tradiciniu LN baliu.

— LN Vyrų Būrelio rengiama gegužinė įvyks birželio 26, sekmadienį, Clairville Conservation parke.

— Nuo gegužės 22 d. sekmadienių popietės pradėdamos 11.30 v.r. — Lietuvių šachmatininkų klubas metropolinio Toronto meistrų klasės varžybose laimėjo II vietą.

— A. a. velionies Jono Tumoso atminimui jo žmona Sofija paaukojo "T. Žiburiams" \$100.

"Carling-O'Keefe Breweries" bendrovė 1983 m. gegužės 17 d. sukvietė spaudos, radijo ir televizijos atstovus į "Hilton-Harbour Castle" viesbutį ir pavaisino priešpiečiams su alumi. Užkandžių metu paskelbė, kad ji pradėjo gaminti "Miller High Life" alų. Jis turi 5% alkoholio ir parduodamas augštesniuose, gintarinės spalvos buteliuose. Miller b-vė yra antroji didžiausia alaus gamykla JAV. Šis alus yra to paties skonio, tik turi daugiau alkoholio pagal Kanados gamybos taisykles. "T. Žiburiams" atstovavo V. Matulaitis.

DLK VYTENIO ŠAULIŲ KUOPA Melbourne, Australijoje, skelbia vaju: "KURKIME TIK LIETUVIŠKAS ŠEIMAS!" Piršlys Vytenis padės Jums surasti pageldatįjamą lietuvių kilmės asmenį net ir kituose žemynuose. Todėl kas įsiekio gyvenimo draugės ar draugo, tesašo Vyteniu, pridėdami trumpą savo biografiją, pageldatįjamą, slapvardį ir adresą. Laikšus rašykite lietuviškai arba kita kalba. Išlaidoms padengti pridėkite pusę vienos dienos uždarbio auką vieneriems metams laiko. Adresas: Vytenis, P. O. Box 4861, Melbourne 3001, Victoria, Australia.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Šv. valanda — 7 v.v., Mišios — 7.30 v.v. Dienos metu kunigai lanko senelius ir ligonius iš anksto susitarus.

— Nauji kryžiai, kurie puošia sieną už šventovės altoriaus, yra suprojektuoti architekto A. Kulpačiaus ir pagaminti J. Poškaus.

— Ateitininkų šventė — šį sekmadienį, birželio 5 d. Visi ateitininkai dalyvauja organizuotai 10 v. Mišiose. Po Mišių — agapė seselių namuose.

— Jaunų šeimų sekcija ruošia metinę gegužinę birželio 12 d., 12 v.p.p., Etienne Brule parke prie Old Mill. Skambinti G. Petrauskienei 767-6806.

— Diskusijų būrelis renkasi birželio 7 d. parapijos patalpoje 6.30 v.v. Tema "Kaip jaunimas šiais laikais gali įsijungti į Bažnyčios darbą". Vadovaus T. Augustinas. Dėl informacijų skambinti A. Kalinauskui 533-7506 arba R. Girdauskaitei 536-4537.

— Pakrikštyta Jessica-Elena, Ginos (Draudvilaitės) ir Guy Thorn dukrelė.

— Labdaros sekcija praėjusią savaitę paruošė 26 siuntinius lietuviams Lenkijoje.

— Angliškai kalbantiems ir lietuviškai nemokantiems Mišios bus laikomos iki birželio mėn. pabaigos.

— Parapijai aukojo: A. V. Lukai \$100.

— Mišios — birželio 5, sekmadienį, 8 v.r. — už Petrą Ledą, 9 v.r. — už Jokūbą Šimkų, 10 v.r. — už Algirdą Tarailą ir ateitininkų intenciją, 11.30 v.r. už Trečiojo Ordino kongregaciją, 7 v.v. — už Bronių Raškauską.

— A. a. dail. A. Docius, miręs prieš 10 metų, bus prisimintas Mišiomis birželio 4, šeštadienį, 9 v.r., Lietuvos Kankinių šventovėje Anapilyje. Jo artimieji bei pažįstami kviečiami dalyvauti.

— Maironio mokyklos choristai, kurie yra užsiregistravę važiuoti į dainų šventę Čikagoje, repetuoja birželio 5 d. ir birželio 12 d. nuo 5.30 v.p.p. iki 7.00 v.v. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje.

— Genovaitė Kazokienė-Budreikaitė iš Australijos, gavusi JAV LB kultūros tarybos premiją \$3000 už veiklą apie M. K. Čiurlionį anglų kalba, lankėsi Toronte, kur turi pažįstamų tautiečių. Per keletą dienų ji aplankė įvairias meno institucijas, dalyvavo dailininkų O. ir I. Mickūnų parodos atidaryme, įsigijo dail. Valiaus bei kitų dailininkų kūrinių ir grįžo į JAV-bes, o iš ten — Australijon. Dabar ji rūpinasi savo veikalo išleidimu.

— Toronto Lietuvių Pensininkų Klubu moterų būrelio susirinkimas įvyko gegužės 20 d. Kadangi pensininkų rūmai bus užbaigti šiais metais, reikia ruošti įvairiems kursams. Yra daug gabių moterų, kurios galės vadovauti įvairiom programom naujuose rūmuose. Būrelio pirm. L. Novogrodskienė planuoja paskaitų eilę apie mitą.

— TLP Klubas nuosirdžiai dėkoja "Paramai" už \$300 auką. Lėšos bus labai reikalingos įrengiant naujuose rūmuose skaityklas, sales, raštines.

— A. Samušis iš Niujorko lankėsi Toronte-Mississaugoje, domėjosi lietuvių šventomis bei institucijomis. "T. Žiburiams", tarėsi su skautų veikėjų dėl išleidimo knygos "Mūsų skautybė" (jis vadovauja leidėjų komisijai). Niujorkie jis talkina "Kario" žurnalui, kurį redaguoja Z. Raulinaitis.

— Ukrainiečiai gegužės 28-29 d.d. paminėjo 50 metų bado sukaktį, kai sovietinė valdžia, kovodama su ūkininkų pasipriešinimu kolchozinimui, suplanuotą badą sunaikino apie 7 milijonus žmonių Ukrainoje. Gegužės 28 d. Massey Hall buvo surengtas bandūristų choro koncertas, kuriame dalyvavo 2000 asmenų. Gegužės 29, sekmadienį, prie Ontario parlamento rūmų buvo atliktos pamaldos ir surengta demonstracija, kurioje dalyvavo 8000 ukrainiečių. Demonstracija baigta Nathan Phillips aikštėje įvairių visuomenės veikėjų kalbomis. Iš lietuvių minėtame koncerte dalyvavo J. Dambaras ir kun. Pr. Gaida, demonstracijoje — KLB pirm. J. Kuraitė-Lasienė ir kiti.

JAU LAIKAS REGISTRUOTI VAIKUS!!!

Šiais metais Toronto Prisikėlimo parapijos stovyklavietėje Wasagoje įvyks dvi vaikų stovyklos:

1. liepos 3 - 16 dienomis

vaikams 6-16 metų amžiaus, mažai ar visai nemokantiems lietuviškai

2. liepos 17 - 30 dienomis

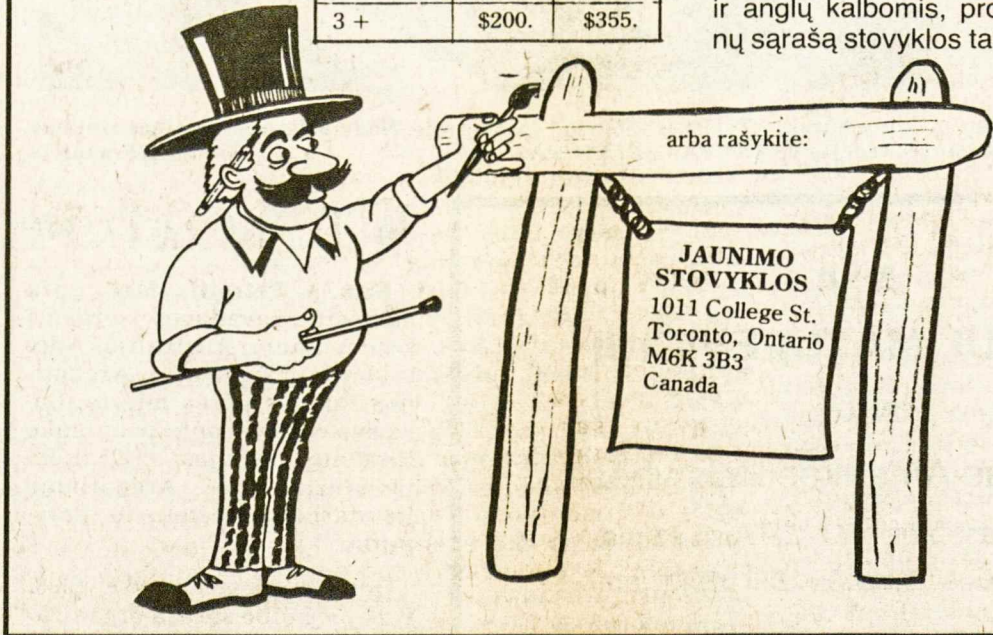
vaikams 6-16 metų amžiaus, laisvai kalbantiems lietuviškai

Programa paruošta atsižvelgiant į vaikų amžių, lietuvių kalbos mokėjimą ir įdomumą.

Registracija — nuo balandžio 17 iki birželio 1 dienos.

Kadangi bus daug stovyklautojų iš įvairių miestų, vieta garantuojama tik tiems, kurie per tą laiką bus užsiregistravę.

	1 sav.	2 sav.
1 vaikui	\$85.	\$145.
2 vaikam	\$145.	\$260.
3 +	\$200.	\$355.

Sibirinių trėmimų

minėjimas — birželio 14, antradienį, 7.30 v.v., Šv. Pauliaus (anglikonų) šventovėje Bloor-Jarvis sankryžoje. Bus ekumeninės pamaldos, kuriose dalyvaus estai, latviai ir lietuviai, jų kunigai, chorai, vėliavos ir organizacijos. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Rengia Kanados Baltiečių Federacija.

— "Žuolai piliakalnyje" — naujausia rašytojo J. Kraliaus knyga renkama "TŽ" spaustuvių. Jai išleisti komitetas dėkoja visiems aukotojams, kurie atsiliepė į jo prašymą duosiomis aukomis. Pirmasis mecenatas, atėjęs į pagalbą su \$1000, buvo Aleksas Plėnys (ne Pleškys, kaip per klaidą išspausdinta "TŽ" 21 nr.). Tai jau antroji jo tūkstantinė lietuviškai rašijai. Pirmąją tūkstantinę jis paskyrė J. Kraliausui, prieš keletą metų laimėjusiam "Draugo" premiją už romaną "Ikaite Vilniaus akmenys". A. Plėnys yra savininkas knygryškos "Samogitia" (Žemaitija). Tel. 625-2412. Be to, jis yra minėto komiteto išdinininkas.

— Kanados daugiakultūrų reikalų min. J. Flemingas gegužės 25 d. buvo susikvietęs etninės spaudos atstovus painformuoti apie paruoštą projektą sudaryti specialią parlamentinę komisiją tirti "matomų" etninii grupių problemoms, susijusioms su didėjančiu rasizmu. Diskusijose buvo iškelta abejonė dėl tos komisijos reikalingumo, nes visos etninės grupės dabar telpa į daugiakultūrės ministerijos schemą. Specialiai išskiriant kai kuriuos grupes, kitos gali jaustis nelygiai traktuojamos. Be to, minėtos grupės yra reksnių, kurie atstovauja palyginti nedideliam savo pasekėjų skaičiui, bet turi didelių reikalavimų. Į tai ministeris atsakė, kad viskas pasilieka ir toliau kaip buvo daugiakultūroje scheme, bet susidomėti kaip kuriomis specialiomis grupėmis verčia pats gyvenimas, nes prieš jas įvairūs išsišokimai dideja. Šios spaudos konferencijoje "TŽ" atstovavo A. Rinkūnas.

— Po daugelio žygių įstaigose gautas sutikimas sumažinti statomų pensininkų namų apartamentų nuomas: viengungio buvo \$400, dabar bus \$360 mėnesiui; 1 miegamasis butas buvo \$500, dabar bus \$465. Pastatas iš lauko šią savaitę baigtas plytomis apdėti. Veliau seks langų sudėjimas ir vidaus darbai. Į savaitę 30 kambarių bus paruošta dažymai.

— A. a. S. Jaseliūno atminimui aukojo Tautos Fondai: \$30 T. Renkauskienė, \$25 Renkauskaitė-Koller. A. a. J. Tumoso atminimui — \$20 A. Žemaitis iš Hamiltono.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

Premija "Nemariam mirtingajam"

— Mecenato kun. dr. J. Prunskio \$2000 premija už religinio turinio veiklą šiais metais buvo paskirta kun. Pr. Gaidai — parengėjui monografijos "Nemarus mirtingasis — arki-vyskupas Teofilus Matulionis". Premiją paskyrė Ateitininkų Federacijos sudaryta komisija: pirm. kun. dr. T. Žiūraitis, OP, rašytojas A. Vaičiulaitis, V. Gureckienė, K. Čižiūnas, A. Radžius.

— Premija ir komisijos narių pasirašytas aktas buvo įteiktas monografijos parengėjui š. m. gegužės 29 d. Lietuvos Kankinių parapijos salėje, dalyvaujant labai gausiam tautiečių būriui. Iškilme surengė specialus ateitininkų komitetas: pirm. dr. O. Gustainienė, nariai — dr. J. Sungaila, kun. J. Staškus, V. Bireta, K. Manglicas. Pradinį žodį tarė dr. O. Gustainienė, pakviesdama dr. J. Sungailą tarti įvadinį žodį apie pagrindinį kalbėtoją prof. A. Musteikį. Pastarasis, atvykęs iš Buffalo, supažindino klausytojus su monografijos turiniu, susiedamas į leidinį su kitomis kun. Pr. Gaidos knygomis.

— Premijos įteikimo aktą atliko specialiai iš Vašingtono

— Tautybių savaitė — Karavanas įvyks birželio 17-25 d.d. Lietuvių paviljonas "Vilnius" bus įrengtas Prisikėlimo parapijos salėje. Veiks kasdien nuo 6 v.v., iki 1 v.r., šeštadieniais nuo 4 v.p.p. iki 1 v.r. ir sekmadieniais nuo 4 v.p.p. iki 10 v.v. Čia kiekvienas atsilankęs galės pasivaikinti lietuviškais valgiais, gėrimais ir pasigėrėti "Atžalyno" atliekamais tautiniais šokiais. Sudarytos atitinkamų sričių komisijos intensyviai dirba, kad mūsų lietuviškas paviljonas būtų visiems patrauklus, įdomus ir originalus. Labai svarbu, kad lietuviai gausiai lankytų, atsivestų savo kitataučius draugus ir tuo paremtų rengėjų pastangas. Jau yra gauti Karavano lankymo pasai, kurių kainos vienam asmeniui — \$8.00. Su šiais pasais galima bus lankyti visų tautybių paviljonus. Juos galima įsigyti darbo dienomis Lietuvių Namuose, "Paramos" ir Prisikėlimo kredito kooperatyvuose, sekmadieniais — Anapilii ir Prisikėlimo par. knygynuose. Patartina įsigyti pasus, nes vienkartinis įėjimas į paviljoną kainuos \$5.00.

— Pagerbdami ilgametį visuomenės veikėją ir lietuviškos radijo programos vedėją a.a. J. R. Simanavičių, vietoje gelių paaukojo "T. Žiburiams": Al. dona ir Mečislovas Pranevičiai \$30, Mažosios Lietuvos Moterų Draugija \$25, V. O. ir Danutė Skukauskai \$20, Stasys ir Herta Gailevičiai \$20, Liucija Skripkutė \$20, Kazimieras Mikšys \$20, Stp. Šetkus \$20.

atvykęs kun. dr. T. Žiūraitis, OP. Savo žodyje jis iškėlė būdinguosius monografijos bruožus, pagrindines idėjas, įteikė gražiai dail. P. Alekso paruoštą aktą bei čekį. Monografijos parengėjas visiems padėkojo už premiją, knygos įvertinimą, šios iškilmės surengimą ir pranešė, kad gautoji premija bus panaudota "Nemarus mirtingojo" laidoms vokiečių, anglų ir ispanų kalboms.

— Po visų kalbų buvo parodyta 100 skaidrių, vaizduojančių pagrindinius arkv. T. Matulionio gyvenimo etapus. Skaidres rodė J. Miltenis, atvykęs iš Hamiltono su visa savo aparatura, o paaiškinimus davė monografijos parengėjas. Skaidrės padarytos iš dokumentinių nuotraukų, gautų iš okupuotos Lietuvos.

— Premijos įteikimo proga daugelis tautiečių įsigijo premijuotą knygą ir gavo jos parengėjo įrašą.

— Premijos įteikimo proga gauti sveikinimai iš St. Balčiūno, gyv. Floridoje, Alės Rutos, J. Gliaudos, gyv. Kalifornijoje ir iš kitų. Krp.

Meno paroda

— Gegužės 28-29 d.d. Anapilio parodų salėje Anapilio Moterų Būrelis surengė Osvaldo ir Irenos Mickūnų dailės parodą. Osvaldas išstātė savo medžio skulptūras, o Irena — paveikslus. Abu dailininkai gyvena Sarnijoje ir yra gana plačiai žinomi kanadiečių visuomenėje savo darbais bei parodomis. Mažiau žinomi jiedu lietuvių visuomenėje. Gausūs lankytojai kapinių lankymo proga galėjo susipažinti su abiejų tautiečių darbais. Jiedu yra gimę Lietuvoje, bet labai jauni pateko tarp karo pabėgėlių ir vėliau įsikūrė Kanadoje. Osvaldas yra savamokslis menininkas iš prigimties linkęs į skulptūrą, kurią jis vadina savo "reliacija". Irenos Mickūnienės paveikslai žėri pagauančių spalvingumu. Vieni jų yra abstraktūs, kiti — vaizdiniai, lengvai suprantami žiūrovui. Dėl brangių kainų nedaug kas iš parodos lankytojų galėjo įsigyti jų darbų. Parodos atidarymas įvyko gegužės 28 d., 4 v.p.p. Pirminkinės P. Celejevskos pakviesta atidaromąjį žodį tarė "Moters" redaktorė N. Kulpaiciene. Būrelio moterų atsilankiusių dalyvių pavaišino kava ir skanėstais.

CAPE COD

— Išnuomojamas vasarnamis. Trys miegamieji, dvi prausyklos. Pilnai įrengtas. Plaukamos mašinos. Pušynuose, labai privatu. Jūra — 5 minutes automobiliu. Šeimos. Prašau kreiptis: Jonas Bielkevičius, 159 Lexington St., Newton, Ma. 02166, USA. Telefonas (617) 332-9089.

MONTREALque

— Aukšnio amžiaus pensininkų klubas birželio 8, trečiadienį, 1 v.p.p., šaukia informacinį klubo narių susirinkimą. Po jo bus rodomos skaidrės Domo Otto iš jo keiliones po Egiptą. Kviečiami atsilankyti ir ne nariai. Inf.

— Šv. Kazimiero parapijoje. — Vasarai ateinant, veikloji šių metų dalis parapijoje praėjo. Tai buvo metai, reikalauję daug sumanumo, talkos ir darbštumo. Tačiau darbas visada neša vaisių. Dabar visi matome, kad parapijoje buvo pasiektas dvasinis pakilimas, lietuviškos atgaivinimas, o labiausiai pagerbimas-prisiminimas nusipelnusių parapijos kunigų, pavienių asmenų ir organizacijų. Iš biuletenio matome, kad sukakties šventė par. davė \$3000, o ką tik praėjęs bazaras — \$7000 pajamų. Iki šiol metai buvo sėkmingi su naujuoju klebonu kun. St. Šileika. — Šio sezono parapijos veiklos užbaigimą rengia Šv. Onos Dr-jos narės — ruošia pietus birželio 19 d. Jų metu bus rodomas video-filmas iš sukakties šventės. — Pastebėta, kad kaikiurie kores-

pontantai, rašydami apie koncertus, šios parapijos chorvedį kun. M. Milox priskiria prie belgų. Bet tai netiesa. Mūsų chorvedys kun. M. Milox yra gimęs Bayonne, pietvakarinėje Prancūzijos dalyje, baskų žemėje. Dališ baskų priklauso Ispanijai, kita — Prancūzijai. Yra išlikusi jų kalba, kultūra ir tradicijos. Chorvedys save laiko "basque". Teologinės ir prancūzų kalbos studijas jis pradėjo 1939 m. Karo metu vieneriems metams buvo paminėtas vokiečių prie geležinkelio darbų. 1945 m. įšventintas kunigu Prancūzijoje. Būdamas muzikalus, nuolatos mokėsi muzikos ir giedojimo. Iki 1960 m. dėstė prancūzų kalbą seminarijoje, po to persikėlė į Kanadą Que., kur Lac St. Jean profesoriavo. Nuo 1971 m. dėsto prancūzų kalbą privačioje vidurinėje mokykloje, priklauso kunigų "Sacre Coeur" kongregacijai. Nuo 1979 m. perėmė šios parapijos chorvedžio vietą, kur iki šiol su atsidavimu vadovauja par. chorui. Per tautines liet. šventes dirgavo jungt. chorui. Sk.

GYVENAMŲ NAMŲ DRAUDA (savininkams, nuomininkams)

SU NUOSTOLIŲ APMOKĖJIMU PAGAL PASTATO ATSTATYMO VERTĘ

SU NUOSTOLIŲ APMOKĖJIMU UŽ INVENTORIŲ PAGAL JO DABARTINĘ ATPIRKIMO VERTĘ

- Teiraukitės kainų ir sąlygų!
- Dažniausiai rasite priimtinas!
- Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL. 722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

Darbo valandos	Aušros Vartai	Rosemount
Pirm., antr. treč.	9.00 — 3.00	—
Ketvirtadieniai	12.00 — 8.00	6.00 — 8.00
Penktadieniai	10.00 — 6.00	12.00 — 6.00
Sekmadieniai	10.00 — 12.30	—

Čertifikatai: min.	\$1,000.00	DUODA PASKOLAS:
1 metų	8.75%	
Terminuoti indėliai:		
1 metų	8.50 %	
180 — 364 d.	7.75%	
30 — 179 d.	7.25%	nekilnojamo turto, asmenines ir prekybines. Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ir daugiau		
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	7.25%	
su drauda	7 %	
Čekių sąskaitos	5 %	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMAI

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

— PARDUODAMAS Westone modernus keturių miegamųjų namas su garažu ir įrengtu rūsiu. Kaina — \$105,900. Skambinti Birutei Spudienėi tel. 431-5462 arba 445-9469 A. E. LePage Real Estate.

— ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofąs (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

LIETUVIŠKA

gėlių krautuvė

savininke V. SIMINKEVIČIENE. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronte, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidojimų namus ir t.t. Savininke yra pritrysusi vestuvinė gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT

CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtuves, rengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8260 arba 667-8280 Toronte.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei poieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS